

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto naprej K 40—	celo leto naprej K 45—
pol leta 20—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 10—	celo leto naprej K 50—
na mesec 3-50	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Iskajo vsek dan svojo lastno modelje in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok, ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vln, dvakrat po 11 vln, trikrat po 10 v. Poslano (enak prostor) 30 vln, parni in zahvale (enak prostor) 20 vln. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino čisto po nakazilu. Na samo pisemne naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hoši ponj:

celo leto naprej K 36—	četrt leta 9—
pol leta 18—	na mesec 3—

Posamezna številka velja 20 vinarjev

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v l. nadstr. levo), telefon št. 34.

Vojna napoved.

Ministrski predsednik vitez Seidler je včeraj v imenu dunajske vlade napovedal vojno našemu narodu. Izjavil je, da ni izključeno, da bi prišlo do ustanovitve jugoslovanske države, kateri bi mogle pripadati tudi cisalajanske pokrajine, da pa nikdar in nikoli ne smejo biti pridruženi jugoslovanski državi tisti del avstrijskega državnega ozemlja, ki ležijo na potu k Adriji in se nahajajo v ozki zvezi z nemškim jezikovnim ozemljem. Z drugimi besedami: Načelnik avstrijske vlade je prišel pač do prepričanja, da se uresničenje jugoslovanske deklaracije ne da preprečiti, istočasno pa se je postavil v službo vsenemške Dranga ter je proglasil, da slovenski del jugoslovanskega naroda nikakor ne sme postati svoboden, da slovenske dežele nikdar ne smejo pripasti jugoslovanski državi, ker gre preko njih nemška pot na Jadransko morje in ker Nemci zahtevajo — ne da jim ta pot ostane odprta (jugoslovanska država v okviru monarhije nudi sama najboljšje jamstvo, da bi vsi avstrijski narodi imeli svobodno zvezo s pristajajočimi ob morju), temveč, ker zahtevajo in si hočejo graditi na našem narodnem telesu svoje bojne postojanke in svoje nacionalne trdnjave ter postati gospodarji naše zemlje, da postanejo gospodarji morja. Ministrski predsednik nas je v imenu vsenemške politike obsodil v nacionalno smrt in nam je istočasno naznanil, da bo z državno silo preprečil, da bi se borili za svoje življenje. Napovedal je represalije državnih oblasti proti agitacijam, ki hujskajo narod proti narodu...

Za danes se hočemo omejiti le na nekatere potrebne konstatacije k včerajšnjemu govoru načelnika vlade. Predvsem je treba ugotoviti, da je vsenemski preobrat v vladni politiki posledica vedno ostrejšega irredentističnega gibanja med Nemci. Dunajski gospodje so se ustrašili veldajniške burje nemških Volkstagov in ker jim je bila postavljena alternativa: »Avstrija mora biti nemška, ali naj je pa sploh ne bo!«, so Seidler in tovariši se odločili »seveda« za prvo. Zgodovina bo zapisala, da je vladal na Dunaju enkrat mož, ki je menil, da gre lahko preko vseh lojalnih narodnih stremenj, če so prihajala s slovenske strani, ki pa se je ustrašil in je z vnmno zlezal pod klop v hipu, ko je stopil predenji goli nemški irredentizem.

Vitez Seidler je napovedal enostransko razrešitev narodnospornih vprašanj na Češkem. S tem usodepolnim korakom je prelomil glavno načelo vsake ureditve avstro-ogrškega narodnostnega problema, namreč metodo obravnavanja narodnostnega vprašanja kot enotnega in celokupnega državnega problema. Javno in očitno se je podal na pot vsenemškega programa, ki na jugu odklanja vse tiste odredbe in uredbe, ki jih na severu v svojem interesu zahteva. Vitez Seidler ustvarja Nemcem na Češkem njihov Deutschböhmen, glede Jugoslovancev pa meče v koš na zahtevo nemških Volkstagov celo tisto skromno avtonomijo, katere uvedbo je do včeraj sam smatral za neobhodno potrebno in za katero si je sam načrt napravil...

Istočasno, ko obsoja načelnik dunajske vlade v nemškem imenu Slovence v narodno smrt, pa zida hrvaškemu delu našega naroda zlate gradove v oblake. Ponuja Hrvatom Veliko Hrvaško, dal bi jim Dalmacijo in menda tudi Istru, pravi jim, da ni izključeno, da bi mogli dobiti v okviru monarhije svojo veliko samostojno državo — če se slovensko odrečejo Slovence. Dunajski vsenemški Deutscher Klub ni nedavno zaman izdal svojega jugoslovanskega programa, Pilarji, Stadlerji niso zaman pisali svojih memorandumov in sklepali svojih posebnih deklaracij, gospod von Südlund ni zaman pisal svoje debele knjige o jugoslovanskem vprašanju, v kateri dokazuje, da je zahteva po združitvi slovenskega ozemlja z ostalimi jugoslovanskimi deželami smešna. Minister Seidler je dober učenec in je silno pameten mož. Ker končne razrešitve jugoslovanskega vprašanja ne more preprečiti, bi vsaj rad rešil za nemstvo kar se rešiti da, in bi rad Hrvatce dobil za zaveznike proti lastnim bratom, za zaveznike nemstva proti Jugoslovancu. Kaj porečejo Hrvatci na to drzno spekulacijo?

Z včerajšnjimi izjavami vitez Seidlerja se vrača dunajska vlada zopet na ona pota, po katerih sta hodila grof

Stürgkh in grof Clam-Martinic. Prvi je imel že pripravljene cesarske patente, ki so bili v bistvu le prepisi velikonočnega programa, drugi je v odprtem parlamentu hotel peljati državo nazaj v čase takozvanega starega avstrijstva, ko je bil nemški birokrat varuh moralitete, duševnih in gospodarskih interesov podložništva. Stürgkh s patentni, Seidler z izjavami v prezidijalnem salonu. Reči moramo, da sta bila Stürgkh in Clam simpatičnejša moža, ker sta bila pogumnejša. Vitez Seidler ima pogum ustreči nemškemu belangom in zasukati državno kolo v smeri, kamor kažejo Wolffi in Hummerli, nima pa poguma odgovorosti. In istočasno ko naznanja svoje oktroaje kot prve korake k narodnemu sporazumu, zapira vrata parlamenta, da bi se odtegnil sodbi in obsodbi zastopnikov večine prebivalstva v državi. S tem seveda sam najbolje označuje svojo politiko in priznava pred vsem nasilnost svojih ukrepov. Kdo je danes večji škodljivec države, tisti, ki se bori proti narodnemu podjarmljenju in hoče, da bi monarhija postala zveza svobodnih narodov, ali tisti, ki hoče spraviti državno popolnoma pod nemško oblast in se na tej poti ne ustavi niti pred najsvečjim paladijem njenega obstoja, pred njenim parlamentom, o tem ne bomo izgubljali besed.

Ministrski predsednik je označil oktroaj, ki ga namerava uvesti na Češkem, kot prvi korak za revizijo ustave. Smatramo, da je to predvsem usodepolni korak k enostranski spremenitvi narodnostne situacije, katerega neizogibna posledica bo ta, da se razbije vsaka nada na razgovor in nagodbo med narodi. Ministrski predsednik pravi, da bo naredba, ki izide že prihodnje dni glede uvedbe okrožnih glavarstev na Češkem, izdana od celokupnega ministrstva. Nam se zdi nemogoče, da bi v kabinetu bili vsi ministri solidarni z gospodom Wolffom. Zdi se nam izključeno, da bi vitez Zolger mogel podpisati naredbo, ki je takisto naperjena proti Čehom, kakor je naperjena proti nam. In zdi se nam nemogoče, da bi mogel vztrajati v kabinetu, katerega načelnik je podal včeraj vojno napoved našemu narodu.

Mi se te vojne napovedi ne strahimo. Mirno pričakujemo trdih absolutističnih časov, ki se nam obetajo. Zavedamo se, da nam bodo še bolj vezali roke, da bodo še bolj pritiskali na nas, da bodo še bolj omejevali svobodo izražanja našega mnenja in naših zahtev v govoru in pisavi. Pričenja se morda doba novih preganjanj. Naš narod bo vse pretrpel in vse prenesel. Glavno delo je že opravljeno. Tja do zadnje naše koče je izgovorjena beseda za našo deklaracijo, v najpriprostejšo slovensko dušo je padla iskra narodnega navdušenja in narodne poživljenosti, in mogočno plamt plamen samozvesti in neomajnega zaupanja v lastno silo in v lastno bodočnost. Dokler ostane narod sebi zvest, se bodo ob njegovi skalnato trdnosti volji razbili vsi sovražni naklepi. Predvčerajšnjem nam je grozil Stürgkh, včeraj je govoril Clam-Martinic, ki bo jutri Seidler? Narod bo vedno stal.

Izjava ministrskega predsednika.

Dunaj, 3. maja. (Kor. urad.)

Konferenca načelnikov strank, ki se je vršila danes pod predsedstvom ministrskega predsednika dr. vitez Seidlerja, je bila uvedena od predsednika z opazko, da je na željo z raznih strani in v sporazumu z vsemi strankami zbornice za 30. april določeno sejo odložil na 7. maj in da do sedaj ni imel povoda preklicati tega koraka. Včeraj pa mu je ministrski predsednik telefonično izrazil željo, da naj skliče za danes konferenco načelnikov strank, ker ji ima podati gotova sporočila. Dr. Seidler je smatral rok za nekoliko kratek, ni imel vzroka, da bi bil nastopil proti tej želji ministrskega predsednika in je za danes sklical konferenco načelnikov strank.

Nato je prebral predsednik dopis Češkega Svaza ter dopis Jugoslovanskega kluba, ki se pridružuje protestu prvega. Predsednik dostavlja, da obe stranki danes nista zastopani, to pa ne more biti vzrok, da bi se razgovor ne vršil.

Ministrski predsednik dr. vitez

Seidler je izrazil svoje obžalovanje, da dve veliki stranki danes nista navzoči. On da ni prijatelj igre z zakritimi kartami, on da postopa vedno odkrito in po ravni poti, ter polaga tudi veliko važnost na to, da se tudi njemu nasproti nastopa odkrito. Zaprošil je predsednika, da naj skliče današnji razgovor, da poda gospodom poročila o gotovih namelih, ki jih namerava vlada v najkrajšem času izvesti, na drugi strani pa namerava zaprositi zastopnike posameznih strank, da naj mu dajo pojasnila, kakšno stališče nameravajo stranke zavzeti prihodnji tork in pozneje — noče reči toliko: napram vladi, marveč — napram parlamentu. Dejstvo, da zastopniki Češkega Svaza in Jugoslovanskega kluba danes niso prišli na razgovor, ne more ovirati razgovora o tem programu, ki ga je vzel v pretres in zato bo podal gospodom sporočila, ki jih je bil sklenil podati.

Gre za dvoje. Tako se je, kakor znano, pred več kot trideset leti po dogovoru z vsemi strankami skušalo postaviti vprašanje revizije ustave in sicer na podlagi narodnostne avtonomije na dnevni red javne in parlamentarne diskusije in on lahko reče, da se je vlada od takrat neprestano trudila priveriti te zadeve iz stadija internega posvetovanja v stadij parlamentarne razprave. To se do sedaj kljub velikemu trudu ni posrečilo. Gospodje vedo, zakaj. Že v jeseni so se razprave pododseka ustavnega odseka preplele s tem, da ena stranka — Český Svaz — ni mogla priti do sklepa glede udeležbe pri teh razpravah. Pred nekaj tedni je bila tu zbrana konferenca načelnikov strank in ministrski predsednik je takrat predlagal premirje, poglavito v to svrhu, da bi se bilo mogoče vendar že energično baviti z vprašanjem revizije ustave. Bilo je brezuspešno. Tudi to pot ni prišlo do udeležbe vseh strank, kar globoko obžaluje. Vlada da se je pošteno trudila izvesti to zadevo potom splošnih pogajanj. V ž o omenjenem govoru je tudi že namignil, da si mora vlada, če z generalnim razpravljanjem o ustavnih reviziji ne bi šlo gladko naprej, pridržati možnost, da izvede svoj program v toliko samostojno, kakor je to na podlagi obstoječih zakonov mogoče. Nadaljnja odložitve ustavne revizije, popolnoma pasivno stališče in napram tej zadevi, je komaj več mogoče in vlada bi hotela zato storiti nekako prvi korak.

Zato se bo v najkrajšem času izdala odredba celokupnega ministrstva, ki bo odredila na Češkem, ker so tam razmere najbolj jasne, imenovanje okrožnih glavarjev in sicer z narodnostno omejenimi okrožji ob istočasnem prenosu gotovih kompetenc namestništva na okrožne glavarje. To bi bilo v okviru programa vlade glede narodnostne avtonomije in je nekaj, kar se da napraviti že danes na podlagi zakona iz leta 1868. Vlada ima jasen občutek, da češki narod vsled tega ne bo trpel nobene škode. Okrožja so tudi del češkega programa in samo zato, ker je ta načrt Nemcem simpatičen, ni mogoče stvari smatrati kot Čehom nevarne. To je torej namen vlade z ozirom na Češko.

Kar se tiče juga, obstoja jugoslovanskega vprašanja in zahteva, da se o njem govori. Govornik ne ve, ali se bo kdaj ustanovila jugoslovanska država. Izključeno to pač ni. Toda tu govoriti o tem je nemogoče, ker ne prihaja v poštev samo Avstrija, marveč tudi Ogrska in Bosna. Vnaprej se torej o tem ne more odločiti. Govornik tudi noče govoriti o tem, ali bi bilo mogoče prikloniti posamezne avstrijske pokrajine, eno pa je precej jasno: Če bi se tak državnega tvorba ustanovila, ki bi stala pod žezlom Nj Veličanstva, bi ne nastala iz mirovnih pogojev in blisev to državno tvorbo pred vsem ne mogli pritegniti oni deli avstrijskega držav. ozemlja, ki leže na poti proti Jadranskemu morju in ki soje v nekaki zvezi z nemškim jezikovnim okrožjem. Toda tudi divteh pokrajinah obstojajo narodnostne aspiracije in samo ob sebi umevno je, da je treba napram tem narodnostnim željam Jugoslova-

nov nastopati z vso obzirnostjo. Govornik priznava brezpridržka, da bi bila Jugoslovonom nasproti mogoča tudi kulturna in gospodarska priznanja. Eno pa je gotovo: Vse blagohotno stremljenje, ki je naperjeno na to, bi se moglo vsled agitacij, ki ščuvajo narodnosti drugo proti drugi, ki zastrupljajo razmerje ljudskih plemen med seboj, ter vsled tega delajo škodo in ogrožajo državno življenje, ne samo ne pospešiti, marveč celo oškodovati. Take agitacije je v interesu države omejiti. Ne govorim o stvarnem in mirnem razpravljanju o Jugoslovanski državi, hujskajoče agitacije pa so nemogoče. One ogrožajo mir države. Napram takim agitacijam, ki pomenijo ogrožanje miru med narodi, hoče nastopiti ministrski predsednik z zakonitimi sredstvi, pri čemer je samo ob sebi umevno, da enakih agitacij tudi z nemške strani ni mogoče trpeti. Enaka pravica za vse! To reče odkrito, in pošten je namen vlade ter je polagal važnost na to, da sliši, kako bodo nastopale posamezne stranke zbornice z ozirom na te namene vlade.

Od dveh strank danes tozadevno ne bo pojasnila. Zdi se mu pa odgovor že dan. Živimo v zelo resnem času in korakamo še mnogo resnejšim časom nasproti. Ves naš vojaški in politični položaj je dospel na vrhunec. Napetost je najhujša. Prihodnji meseci bodo prinesli velike odločitve. Trdno je prepričan, da bodo odločitve, ki naj padejo na bojišču, padle v prilog nam in našim zaveznikom. Obenem so, kakor je umevno, v četrtem vojnem letu gospodarske in zlasti prehranitvene razmere kritične, nikakor ne obupne, pač pa resne. Da sedaj vzdržimo do končne srečne odločitve, je eksistenčno vprašanje države. Bilo bi vladni popolnoma nemogoče žrtvovati se tem nalogam, ki so velikanskega pomena, z vso silo, če bi se morala gibanj v parlamentarnih zmedah. Vlada mora imeti pod vsakim pogojem svobodo za razmah, sicer bi si naložila največjo odgovornost napram vsemu narodu Avstrije in napram zgodovini. Pred zopetnim pričetkom parlamentarnega delovanja mora torej imeti vlada gotove garancije, da se more v omenjenem smislu svobodno gibanj. Ali so te garancije dane? V gotovem zmislu ne. Če pošljeta dve stranki — nevladi — marveč predsednik zbornice odpoved, terskušata preprečiti uporabo instrumenta, ki ne pomeni ničesar drugega, kakor zagotovitev tehničnega nadaljevanja parlamentarnih del, je to zelo žalostna perspektiva za razprave, kipe prihodnjotorek. Pod takimi pogoji ni mogoče govoriti o garancijah in reči si je treba: Izostali odgovor je tudi odgovor. Pri tem položaju se je zdelo ministrskemu predsedniku najbolj prikladno, da se zopetni pričetek parlamentarnih del odgodi, oziroma da se sedanja pavanja nadaljuje. Ne ve, ali se more predsednik odločiti na podlagi votuma došlih strank privoliti v nadaljnjo odložitve, kakor je to storil že za osem dni. Če bi to ne bilo mogoče, bi morala vlada vzetiv v poštev odločitve, seveda ne odločitve za daljši čas, pač pa za nekaj tednov. Med tem časom bi se moral storiti poskus razrešiti politični klopič, ustvariti parlamentarno možno situacijo in sprejeti gotove politične niti, ki so dane. Potem bi morala vlada v tem času, kakor že omenjeno, uporabiti vso svojo silo, da reši gospodarske in pred vsem prehranjevalna vprašanja, kolikor je to v sedanjem položaju mogoče, da pride preko kritičnega momenta. Mogoče, da bi se v par tednih položaj izkazal za izboljšan. O eliminiranju parlamentarizma seveda ne more biti govora. Čas odločitve bi se tako odmeril, da bi ostalo še dosti časa do početka poletnih počitnic, da se državne potrebe parlamentarnim potom rešijo. Na vporabo § 14. vlada seveda ne misli. Gre samo za pripomoček, da pride preko trenutnega položaja. Ministrski predsednik ne vidi skoraj nobenega drugega izhoda, kakor ta, in misli, da bo imel dober uspeh. Če v tem trenutku parlamentarne razprave niso mogoče, so temu krive one stranke, ki so, kakor posnamem iz tega, kar sem zadnje dni slišal, očitno odločene, da nočejo garantirati mirnega poteka parlamentarnih del.

Predsednik dr. Gross je izjavil v odgovoru na vprašanja ministrskega predsednika, da ne more v današnjih razmerah, ko ima v rokah že tozadevni protest velikih strank, še nadalje odgoditi se.

Poslanec dr. Waldner je izjavil, da je, če mu je na prosto dano, da se odloči, ali naj se z nadaljnjo odgoditvijo zasedanja doseže večje jamstvo za mirno zborovanje, ali pa vsled predčasnega zborovanja zbornice razbijejo tla parlamentu, rajeji za nadalnje odlašanje sej potom predsedstva, pa naj bo potom odgoditve.

Poslanec dr. Adler je izjavil, da protestirajo socialni demokrati proti odgoditvi in svare ministrskega predsednika kar najbolj resno pred tem korakom. Debatam, ki se jih sedaj boje, se tudi z odgoditvijo ne bodo mogli ogniti.

Poslanec dr. Ofner je tudi protestiral proti odgoditvi.

Poslanec Wolff je izjavil, češ da ureditev okrožij na Češkem ni protežiranje Nemcev, marveč le državna potreba. Govornik upa zanesljivo, da bo zopetno sklicanje parlamenta že v par tednih mogoče. Popolna izločitev parlamenta tudi ni v interesu Nemcev, in tega bi rad videl, da se vlada ogne.

Poslanec Seitz nastopa proti stališču nemških strank ter pripomi, da če vlada izjavlja, da kljub vsemu trudu ne najde nobenih garancij za normalno parlamentarno delovanje, tej vladi ne preostaja nobena druga pot, kakor da odstopi.

Poslanec Dinghofer pozdravlja z veseljem vladno akcijo, ker tvori prvi korak redu nasproti. Izreka se za kratko odgoditve.

Poslanec Conci se izreče odločno proti odgoditvi.

Poslanec Teufel izjavi, da zvenil iz govora ministrskega predsednika, da vlada ravno tako malo, kakor poslanci želi odgoditev zbornice. On in njegova stranka čuti enako iskreno za parlament, kakor zastopniki socialne demokracije in zato zahteva solidarnost z vlado garancij za delavno sejo. Nemci ne zahtevajo pretrano nemškega kurza izravnanje pravičnosti. Oni pozdravljajo korak vlade, ker vidi v tem možnost ustanovitve večine.

Poslanec Jukel je izjavil, da so krščanski socialci mnenja, da bi bilo bolje opustiti za nekaj časa sklicanje parlamenta, pod nobenim pogojem pa ne morejo pripoznati izločenja parlamenta za delj časa.

Poslanec Zielenewski se izreka v imenu Poljskega kluba z vso odločnostjo proti vsakemu vladnemu koraku, ki bi mogel izločiti parlament, če tudi je začasno.

Predsednik dr. Gross je izjavil, da je dosežen namen razgovora informirati vlado o razpoloženju strank glede vprašanja odgoditve prihodnje seje poslanske zbornice. Predlogu poslanca Dinghoferja, pooblastiti predsednika s sklepom za preložitve, z ozirom na prostost cele vrste strank, ni mogoče ustreči.

Nato je bil razgovor proglašen za končan.

Parlament odgoden.

Dunaj, 3. maja. C. kr. korespondenčni urad je izvedel: Cesar je pooblastil ministrskega predsednika, da odgodi državni zbor in takoj prične s potrebnimi pogajanj, ki naj omogočijo obnovitev njegovega delovanja. Na temlju tega cesarskega pooblastila je poslal ministrski predsednik predsednikom obeh zbornic z današnjim dnevom zbiran dopis, ki izreka, da je državni zbor z dnevom 4. maja odgoden.

*

URADNI KOMENTAR.

Dunaj, 4. maja. (Kor. urad.) »Wiener Zeitung« piše: Nahajamo se v zadnji odločilni fazi te vojne. Na vzhodu nas noben sovražnik več ne ogroža, toda sedaj je treba v trdnem in zvestem združenju z Nemčijo in ostalimi našimi zavezniki prisiliti tudi ostale nasprotnike, da se odrečejo svojim sovražnim namenom. V mogočnem izvojevanju častnega in trajnega miru je vsak ogromen naloge, pred katero je usoda postavila nas in naše tovariše v orožju. Po trdi preizkušnji 4 vojnih let zahteva ta naloga največjega končnega napora.

V vojaškem oziru smemo ponosni na že dosežene uspehe gledati v bodočnost. Toda v gospodarskem oziru so, čim dalj je trajalo vojno stanje, težkoče postajale naravno vedno večje. Preživljamo dobo

nairesejše preizkušnje. Ob-
čutno olajšanje bo še le nastalo, ako ho-
do pomožni viri, ki smo si jih odprli s
silo našega meča in s pomirljivostjo naš-
ših mirovnih stremeljenj, na vzduhu
teklj neovirano in kadar nam nova leti-
na prinese sadove pridelnega dela.

V sedanjem upalnem to-
da težkem času mora tudi Avstrija po-
staviti vse svoje sile v službo velike
stvari. Izostati mora vse, kar ovira svob-
odno udejstvovanje teh sil in jih delo-
ma uničuje v brezplodnih sporih. Noben
dobri državljani ne bo dvomil, da je ta
stavek resničen. Navzlic temu se mno-
žina parlamentarnega dela dosedaj ni
mogla dovolj prilagoditi potrebam ča-
sa, akoravno so se stranke, ki se zavze-
majo za državne interese, za to postrvo-
vano trudile, vedno znova so ovirale
posledice starih sporov in porajajoče
se neizpolnjive želje bodočnosti, popo-
lno vporabo bogatih državnih energij.
Najelementarnejšim državnim potreb-
am, katerih ureditev spada družod k
samo po sebi umevnim nalogom ustave-
nega življenja, se je moglo mnogokrat
zadostiti le pod naravnost kritičnimi
napetostmi. Parlamentarni spori so ve-
zali delavnost vlade ter jo ovirali v
skrbni za najnujnejša gospodarska vpra-
šanja. Napram tem pojavom vlada ni
prenehala s poskusi doseči zboljšanje v
ozki skupnosti s državnim zborom. Ho-
tela je spraviti notranjepolitične pro-
bleme na podlagi sistematičnega obrav-
navanja, kjer bi jih mogla, ne da bi
ogrožala izpolnitev najaktualnejših na-
log, približati definitivni vsestransko
zadovoljivi razrešitvi. V živahnem sti-
ku z vsemi strankami se je trudila vla-
da ustvariti ono atmosfero medsebojne-
ga zaupanja, ki bi omogočila izločitev
državnopravnih nasporetov iz tekočega
parlamentarnega dela in združitve vseh
sil pri velikopoteznem gospodarskem
programu. Zal da dosedaj uspeha ni
bilo. Navzlic temu, da so se kazali po-
samezni lepi začetki, ljudsko zastopni-
stvo ni moglo niti utrine orientacije.

Kakor stoji stvari sedaj, bi obno-
vitev državnoborskih razprav nikakor
ne povzročila olajšanja položaja,
temveč bi, kakor vse kaže, politič-
na nasprotstva le še ojačala. Istočasno
bi težko parlamentarnega
obrata ogrožale izpolnitev onih gospo-
darskih nalog, od katerih uspešne re-
šitve je sedaj vse odvisno.

V teh okoliščinah je bil državni
zbor na podlagi cesarskega pooblastila
odgovoren. Odgovornost se priključuje od-
moru, ki ste si ga obe zbornici že avto-
nomno sami dali, ter bo vsakakor ome-
jena na tako kratek čas, da bo mogoče
urediti državne potrebe še pred polni-
nim odmorom in brez uporabe nasilne
naredbene pravice.

Do zopetnega sestanka parlamenta,
ki naj se izvrši, kakor je vlada trdno
odločena, čimprej mogoče, bo vlada
posvetila vse svoje sile gospo-
darskim problemom časa, predvsem
na nalogam ljudske prehrane.

Skrbela bo za to, da nudi prebivalstvu
ono olajšavo, do katere ima prebival-
stvo vsled svojega pozitivnega obna-
šanja popolno pravico. Vlada bo sku-
šala ustvariti v vsaki smeri predpo-
goje za uspešno vzdržanje.

Istočasno pa se bo najmarljivše tru-
dila gojiti obstoječo možnost spo-
razumljenja in skrbeti, da dozo-
rijo, da se bo mogla domovina po zo-
petnem sestanku državnega zbora
znova veseliti neovirane
ustavne življenja. Cilj vlade je in
ostane srečno povesti častitljivo
staro Avstrijo iz viharjev vojne ter
ji sredi pomirjenega sveta zagotoviti
prostor, kjer se bo mogla slavno držati
in mogočno razvijati kot miroljubna,
močna in zvesta zaščitnica za vse svo-
je narode in vse stanovce.

★

VAŽNA SEJA JUGOSLOVANSKEGA KLUBA.

Dunaj, 3. maja. Jugoslovanski klub
ima kljub temu, da je zasedanje parla-
mentarne odgojene, v torek, dne 7. ma-
ja, kakor naznanjeno, sejo v klubov-
nih prostorih. Isti dan nameravata Ju-
goslovanski klub in Češki
Svaz obdržati skupno sejo. Za-
radi resnega položaja je
navzočnost vseh klubovih
članov nujno potrebna. Do-
govoriti se bo treba o smotrenem in
enotnem postopanju v času odgojenja.

★

Dunaj, 3. maja. (Kor. ur.) Glasom
poročil listov je sprejel ministrski
predsednik vitez von Seidler večeraj
zvečer zastopnike nemško - češkega
zdrženja in proti 10. zvečer načelnika
Češkega Svaza poslanca Stančaka.

Dunaj, 3. maja. Glasom poročil ne-
kega večernika, so nemški člani ka-
bineta v zadnjem ministrskem svetu
nastopili proti odredbi, ki jo misli iz-
dati ministrski predsednik Seidler. Oni
nameravajo svoje pomisleke izreči na
najvišjem mestu. Zdi se pa, da grof
Sylva - Tarouca in Horbacevski ne
boda izstopila iz ministrstva. Glede
ministra pl. Zolgerja se pričakuje ve-
lika odločitev. Junjsko zasedanje poslan-
ske zbornice bo kratko ter bo prineslo
odbojitev proračunskega provizorija,
oziroma tudi podaljšanje mandatov,
nakar bodo sledile razprave o ustavni
reformi.

Dunaj, 3. maja. Kakor se zatrjuje,
bo imenovanih na Češkem 15 okrožnih
glavarjev.

Dunaj, 3. maja. Zastopniki Češke-
ga Svaza in Jugoslovanskega kluba so
imeli danes razgovor o političnem po-
ločaju ter izjavili, da je vlada prevzela
sama vso odgovornost za razvoj poli-
tičnega in prehranjevalnega položaja.
Vsak enostranski in neparlamentarni
potom izvršeni poskus, rešiti ustavno
vprašanje, pomeni hudo postritev po-
litičnih razmer ter ne obremenjuje sa-
mo te vlade, marveč tudi vsako prihod-
njo vlado. Zastopniki so z vsvo odloč-
nostjo zavračali od vlade napovedane
korake za vzdržanje reda na jugu, ker
za to ni nobenega upravičenega povoda
in ker odgovarja ta namen vlade
samo umikanju pred enostranskimi pri-

tiskom posameznih nemških strank.
Plenarna zborovanja obeh klubov se
bodo vršila v par dneh ter bodo pri tem
padle odločitve.

Nemški in madžarski glasovi o jugoslovanskem vprašanju.

V zadnjem času postaja razprav-
ljanje nemških in madžarskih politi-
čnih krogov o jugoslovanskem vpraša-
nju vedno živahnije.

Te dni je izdal dunajski »Deutsche
Klub« brošuro, ki natančno razklada
stališče avstrijskih plemen proti ju-
goslovanskemu vprašanju. V uvodu pravi
brošura: Od vprašani, ki jih je svetov-
na vojna spravila na površje, je eno
najvažnejših jugoslovansko, ker
Jugoslavlani prebivajo na ozemlju, ki je
za nas most do Jadrana in Orijenta ter
do svetovnega prometa. Ni dvoma, da
mora biti to vprašanje, ki je razplam-
tilo svetovno vojno, rešeno s tekom o
te vojne. Zato mora biti naša nalo-
ga, da podpiramo ono rešitev, ki je za
nas najmanj nevarna. Jugoslovani so
okoli 9 milijonov, ako prištevamo Slo-
vence pa 10 milijonov, ki naj se narod-
no ujedinijo. Razdeljeni so ti Jugoslo-
vani sedaj v te-le države in upravna
področja: Srbija (2.500.000 Srbov),
Crna gora (400.000 Srbov), južna Ogr-
ska (650.000 Srbov), Bosna in Herce-
govina (850.000 pravoslavni Srbov,
650.000 muslimanskih Srbov, 400.000
katoliških Hrvatov), Hrvatska (1.700.000
Hrvatov in 650.000 Srbov) in avstrijske
kronovine Dalmacija, Primorje, Kranj-
ska, Spodnja Štajerska, južna Koroška
(100.000 Srbov, 600.000 Hrvatov,
1.250.000 Slovencev). Brošura prinaša
nadalje zgodovino jugoslovanskega po-
kreta pričeni z ilirizmom, spominja se
dr. Krekovega predloga v kranjskem
deželnem zboru o priliki aneksije Bos-
ne - Hercegovine, čes, da je to prvi ko-
rak k zedinjenju Jugoslovani v mo-
narhiji. Spis se nato bavi s stališčem
Jugoslovani napram deklaraciji od
30. maja 1917, smatra da so vsi Jugoslo-
vani v avstrijski polovici monarhije za
to deklaracijo, drugi Jugoslovani pa
da žele, da se to vprašanje reši v okvi-
ru ogrske države odnosno dualiz-
ma (!), ker da so Frankovcem in Stad-
lerjevem Slovenci samo nadloženi »ba-
lasti«. Vendar pa pravi brošura, da hr-
vatsko časopisje izvečine piše za de-
klaracijo in da je celo v koaliciji (hr-
vatski) ena struja za deklaracijo.

Kakšno stališče pa naj zavzememo na-
sproti deklaraciji Nemci? Negacija bi
ne koristila nič, sodi pisec, treba pa je
zavzeti odločno stališče protitemu,
da se jugoslovansko vpra-
šanje reši v smislu Sloven-
cev, ker da se to protivi nemškemu in-
teresu, ker bi tako nemške kronovine
in nemško cesarstvo bilo odcepljeno od
Jadrana in Iztoka, nimajo pa avstrijski
Nemci nobenega bistvenega vzroka, da
bi se držali negativno proti zahtevam,
ki gredo za ujedinenjem Srbov in Hr-
vatov pod okriljem ogrske krone. To
pomeni, da bi se Nemci odrekli Bosni
in Dalmaciji, čes, ako več nego 100 let
nismo mogli pridobiti Dalmacije, pa bi
danes pripadnost Dalmacije Avstriji
malo koristila, ker Dalmatince smatra
Nemce za svoje protivnike. Ako bi
avstrijski Nemci opustili svoje protiv-
no stališče proti hrvatski želji, da se
Dalmacija in Bosna združita s Hrvat-
sko, bi to ne ojačilo samo hrvatskih
unionistov, nego bi tudi privedlo do
uvedenosti one hrvatske stranke, ki
so za priključenje Slovencev in za sa-
mostalno jugoslovansko državo. Naj-
važnejša posledica rešitve jugoslovans-
kega vprašanja v okviru ogrske kro-
ne, ki bi je podpirali avstrijski Nemci
— pravi brošura — bi bilo popolno izo-
liranje Slovencev. Potem bi se
— pravi — Nemcem ne bilo treba
več ozirati na »pretirane« zahteve
1.250.000 Slovencev, ker bi bili Slo-
vence, ako se reši jugoslovansko vpra-
šanje po tem nemškem receptu, samo
»Randvolke«, izročeni Nemcem na milost
in nemilost. Nemci naj zatorej v tem
smislu stopijo v stik z Madžari in Hr-
vati. Tudi pokrajine, ki bi jih monarhija
znabiti odcepila od Srbije ali Črne go-
re, naj se pridružijo samo hrvatsko-
srbskemu področju v okviru ogrske
krone, ker zemlja, kjer bivajo
Slovenci, mora na vsak na-
čin ostati združena z av-
strijskimi nemškimi deže-
lami.

»Pesti Hirlap« prinaša pod naslo-
vom »Jugoslovansko vprašanje« obši-
ren opis slovanskih aspiracij, in pri-
stavlja: Napačno je misliti, da je z rus-
kim in ukrajinskim mirom končana
panslovanska propaganda, pač pa je ta
propaganda postala akutna baš od ta-
krat, ko se je dvignila burja ruske re-
volucije, ki je pretila uničiti češke in
jugoslovanske zahteve. Čehi so že
zadavaj vrgli krinko z obraza in gredo
tako daleč, da zahtevajo od nas Mad-
žarov, da se prostovoljno odrečemo
svojih »slovanskih« županij. Pa moremo
li verjeti, da bi se Čehi in odtrgani Slo-
vaki nam bolj približali, ako bi mi v
hipni zmedenosti misli zares ustvarili
zanje po ententi izsiljeno pravico
samoodločbe? To bi šele skovalo okoli
nas železen obroč, ki bi nas popolnoma
uničil. Seveda je tudi jugoslovanska
propaganda naperjena v prvi vrsti proti
Ogrski, katero bi jugoslovanska drža-
va, obenem s Srbijo in Črno goro, od-
rezala od morja in gospodarsko popo-
lnoma uničila.

Vidimo, da jugoslovanska propa-
ganda zavzema čim večje dimenzije.

Ni še dolgo tega, ko si smeli fantasti
še niso upali izjaviti, da hočejo idejo
jugoslovanske države oživitviti tudi
proti volji Avstrije in dinastije. Od ta-
daj so se razmere premenile. Sedaj se
že popolnoma odkrito vodi ogavna bo-
rba proti Ogrski. Zato nam pa ne zado-
stuje, da samo jadikujemo, nego se
moramo energično braniti in organizi-
rati. Bodimo oprezní in ne pustimo z
vidika tega življenjskega vprašanja.
Medtem ko mi spimo, se naši slovanski
»bratje« pripravljajo, njihovi interesi
pa ne zastopajo samo v Zagrebu in
na Dunaju, nego tudi v Parizu in Rimu.
Gre za našo bodočnost, za naš obstan-
ek. Sedaj ni časa za lahkotne, ele-
gantne geste odklanjanja! Ne smemo
pomagati svojim sovražnikom pri ko-
vanju verige, ki naj nas uduši. Ne do-
volimo pa tega tudi drugim.

Pod naslovom: »Možnost hr-
vatskega mira« piše »T. Hirlap«:
»Jugoslovansko vprašanje eksistira. Z
nobeniimi čarovinami ni mogoče na-
rediti, da bi ne eksistiralo, tudi ga ni
mogoče eliminirati z utajitvijo, ne po-
tom cenzure, ne s političnimi sodišči.
Nobene mahinacije ga ne morejo ne za-
trčiti, ne zadaviti, niti ne rešiti. To vpra-
šanje, obstoji, živi in se evolucijonira;
računati je treba z njim. Ne videti ga
ali ga ne hoteti videti, bi bila politika
ptičja noja. Ta pokret je podooben da-
nes hudourniku, ki v divjem teku, od
vseh strani sprejemajoč dotoke, vedno
bolj naraščajoč drvi navzdol in tvori,
ko pride v dolino, že mogočen veletok.
Ako teh vod ne naravnamo v varno
strugo, preplavijo njih šumeči valovi
cvetoče livade in zaduše najlepše set-
ve, ter vse uničijo in razdero, kamor
pridejo. Na Hrvatskem so vse stranke,
je narod nezadovoljen z današnjim re-
dom. Valovi jugoslovanskega pokreta
udarjajo vedno višje, da se ne da ve-
deti naprej, katero smer zavzemo. Na
Ogrskem je mnogo ljudi, ki menijo, da
se poslednji hip s pomočjo bajonetov
da ogrsko stališče spraviti do veljave,
list pa opominja te pristaje načela
»ultima ratio«, da je pač mogoče daj
časa z bajoneti stati na straži, počivati
se pa na bajonetih ne da. Treba je to-
re najti rešitev, ki ne temelji na sili,
ki odločitve ne zavlačuje, nego jo oži-
votvori, ki problem reši odkritosrčno,
pošteno, brez hinavskih misli, tako da
zadovolji vsakogar. Ni sejati nezado-
voljnosti, ni vlačiti vsakebi, ni se umi-
kati, ni ustvarjati novih strankarskih
nasporet, nego najti je sporazum. Pisec
navaja nato izrek hrvatskega duhovni-
ka, ki je bil dalj časa poslanec in ki da
mu je rekel, da je Hrvatska podobna
človeku, ki je padel v jarek(?). Dva bi
mu rada pomagala; na eni strani Srb,
na drugi strani Slovenec, vsak na svoj
račun(?), da se siromak ne more re-
šiti, ker ga vlečejo na dve strani. Bila
bi torej moralna dolžnost Ogrov, da
takoimenovanega »brata« rešijo iz rok
obeh nepoklicanih reševalcev(?). To
da bi bilo tudi v korist Ogrske«. »Ali
bi ne bilo mogoče — pravi list — skli-
cati medstrankarsko konferenco, kjer
bi bile zastopane vse ogrske in vse hr-
vatske stranke? Ali bi ne bilo mogoče,
pozvati zraven tudi zastopnike Bosne,
Hercegovine in Dalmacije? Ali bi se ne
dal na teh konferencah ustvariti pro-
gram, ki bi se gibal v mejah možnosti
uresničenja? Ali bi tega programa ne
mogli obelodaniti v obliki deklaracije?
Ali bi ne mogli biti to čarovni rek, ki
bi se vsi Hrvati zbirali okoli njega?
Ali bi se ta slovesna deklaracija ne
dala takisto kakor obljuba splošne vo-
lilne pravice in ogrske narodne armade
na Ogrskem razglasiti od zgoraj? In
ali bi vlada tega dogovora ne mogla
predložiti v obliki deklaracije? Ali bi
se ne dala na podlagi tega sporazum-
nega dogovora ustvariti hrvatska vlad-
na stranka? Ali bi ne bilo to vse pa-
metneje nego mnogo dragocenih moči
in energij trošiti v sterilen boj? Ali
ni izhoda iz tega kaosa?»

Drugačnje strune pa ubira budape-
štanska revija »Uj Nemzedek«, kjer
piše neki Geszteti pod naslovom »Ju-
goslovanska zunanja politika: V rem-
brandtskem somraku zunanjepolitič-
nega poslovanja meče jugoslovanska
diplomacija na svetovno časopisje raz-
mazano in temno senco. V resnici se
organizacija zunanjepolitičnega dela
Jugoslovani glede zanosa političnih
udejstvovanj, glede svežosti in uspeha
ne more meriti z učinkovito diploma-
cijo Čehov. Ob pričetku vojne je bila
diplomacija brez moči, bila je »diletan-
tvska in je spričo svoje neorganizir-
nosti zašla popolnoma pod vodstvo ofi-
cijelne srbske diplomacije. To razmerje
lahko imenujemo podporo, paralelno
akcijo, kooperacijo, v resnici pa je bila
prav do propada Srbije podvržena sa-
movoljnemu vodstvu srbske diploma-
cije. Pozneje je ta politika postala sa-
mostojnejša, o kaki srbski diplomaciji
enakovredni jugoslovanski diplomaciji
je pa mogoče govoriti šele izza dogo-
vora na Kriu. Čim bolj pa se je bližal
padec Srbije, tembolj sumljiva se je
zdelo ta velikosrbska orientacija. H.
Hinković, nekdanji član sabora in ogr-
skega parlamenta, eden voditeljev ju-
goslovanske agitacije, je izjavil na ne-
kem predavanju v Parizu: Obnovljena
Srbija ni zmožna življenja, takisto pa
tudi ne povečana Srbija, ako se obnovi-
ljenje in povečanje ne izvrši smotrovi-
to. (L. H. Hinković: Les Yougoslaves,
leur passe, leur avenir. Paris. Alcan.
Extrait de la Revue anthropologique.)
Vstop Unije v svetovno vojno in ruska
revolucija sta jugoslovanski agitaciji
dovedla novega zraka. Sedaj se niso
več zadovoljevali s principielnim po-
udarjenjem jugoslovanske skupnosti.
Dnevi Velike Srbije so bili bolj in bolj
štetí. Krfski pakt jo je tudi resnično

pokopal in namesto nje se je rodila:
Jugoslavija.

Prav tako malo je enotnih nji-
stališče glede vprašanja vladne oblike.
Delimo jih lahko v dve skupini: v pri-
staše monarhične oblike (seveda z dina-
stijo Karagjorgjevičev na preloju), in
zastopnike jugoslovanske republike.
Prvi agitirajo za centralizirano Ju-
goslavijo, v katere srce naj bi se nahajala
popolnoma obnovljena Srbija z oze-
mljem pred umikom 1. 1915, to se pravi,
z Macedonijo. V drugo skupino pa spa-
dajo po vsem svetu razkropljeni srbski
socialisti in ameriški Jugoslavlani. Ti
imajo na programu široko razpredeno
decentralizacijo in lokalne avtonomije.
Ta jugoslovanska republika bi bila po
njihovem samo del federacije vseh bal-
kanskih narodov. V resnici ti dve sku-
pini nista tako strogo ločeni, pa sta po
drugi strani med seboj v ostrih princi-
pielnih polemikah. Da se izrazimo na
kratko — kar sicer ni dobra stvar Ju-
goslovani — naj še omenimo, da druga
diferenca glede nadaljevanja vladne
oblike obstoji v tem, da eni zahtevajo
plebiscit, medtem ko je po nazoru dru-
gi srbski heroizem že sam na sebi le-
gitimacija jugoslovanske enotnosti. Mi-
sel balkanske konfederacije zahteva
socialisti z veliko silo. Glede tega ci-
tira Geszteti od njega svojčas opisno
delo Ilija Milkića. »Delu jugoslovanske
diplomacije je že izpočetka na ta način
škodovalo pomanjkanje enotnosti. Naj
zadevno citiramo dva karakteristična
dokumenta: Kakor znano, je Ker-
nskega socialnerevolucionarna vlada
tudi pristala na princip miru brez ank-
sij, oziroma je hotela narodnostno
vprašanje rešiti s splošno evropsko fe-
deracijo. 30. maja 1917 je ta vlada na
vprašanje petrograjskega srbskega ps-
laništva, kako stališče namerava za-
vzeti nova Rusija nasproti Veliki Srbiji,
odgovorila, da se Rusija za ta vojni
cilj nikakor ne bo vojskovala še naprej.
Pač pa se bo ljudska vlada na miro-
nem kongresu energično zavzela za to,
da se Srbija obnovi. Ena posledica tega
duha je bila tudi ta, da je del častnikov
jugoslovanske legije v Rusiji iz nje iz-
stopil in se pridružil ruski ljudski ar-
madi. V imenu te je D. L. Velikov pro-
vizoriral vidiš podal nastopno izjavo.
Mi se ne vojskujemo niti za Veliko Sr-
bijo, niti za Veliko Hrvatsko, pa tudi
ne za Veliko Slovenijo, nego naš edini
cilj je jugoslovanska federacija. Mi ne
priznavamo superiorit ene rase nad
drugo — v tem pasusu vidi Geszteti
priznanje, da celo Jugoslavlani Hrvat-
e, Srbe in Slovence smatrajo za tri raz-
lične rase. — »Mi zapuščamo to legijo,
ker svoje krvi ne maramo žrtvovati
srbskemu imperializmu.« Drugi dok-
ument prinaša »Manchester Guardian«
v številki od 20. junija 1917, ko nastopa
za pacifizem. List v tej številki name-
sto neodvisnih malih držav terjja
zvezo držav in piše: Jugoslavlani zahtev-
vajo vlado Karagjorgjevičev, obenem
pa čitamo, da so se srbski častniki in
civilisti — tudi en general je med nji-
mi — združili, da vržejo takratno srbsko
vlado. Tudi dva Bošnjaka sta bila
med njimi — baje si žele tudi Bošnjaki
srbskega žezla — ki sta bila določena,
da izvršita atentat na prestolonasled-
nika Aleksandra, da po padcu monar-
hije spravijo na prestol vojaško oligar-
hijo. Čul sem v Srbiji in Črni gori, da
bi bilo potrebno iztebiti rodbine Kara-
gjorgjevičev in Petrovičev, povrh pa
še bolgarskega kralja Ferdinanda.«
Tako »Manchester Guardian«. Geszteti
pristavlja: »Se predno bi bili Jugoslo-
vani dočakali stvaritev enotnega pro-
grama, so že neodložljive diplomatske
naloge čakale dr. Ante Trumbića, Supi-
lovega mladostnega prijatelja, enega
očetov reške resolucije. (Tu se pokaže
konjsko kopito. Op. »Agr. Tagbl.«) in
pod njegovim vodstvom konstituiranega
»Comitee Yougoslave«. Trumbić je po-
stal Masaryk jugoslovanskega vpraša-
nja. List se bavi nato s Trumbićevo
preteklostjo, ki mu jamči za zadostno
avtoriteto in meni, da zaostaja za Ma-
sarykom tako glede modernosti misli,
kakor tudi po asimilacijski zmožnosti
svojega diplomatskega poslovanja,
katerega večji del je sicer moral pre-
pustiti Pašiću in uradni srbski diplo-
maciji. Njegova naloga je bila v prvi
vrsti organizacija po vsem svetu raz-
tresenih jugoslovanskih otkov in
njih združenje v enem središču. Kot re-
zultat tega njegovega dela je kmalu na-
stal jugoslovanski narodni svet, ju-
goslovanski komite v Londonu. Tozadev-
no opozarja Geszteti takisto kakor
glede predvojne delovanja na tem
pokretu na »odlični spis« Leo Mandela:
»Habsburžani in srbsko vprašanje.«

bil plodna celo njegova smrt. Stare
povesti pravijo: »Vojskovođa je padel,
armada pa je zmagała v njegovem
imenu in pod njegovim praporom!«
Nikdar se še ni naš slovenski narod ta-
ko visoko, tako sijajno razmahnil, kakor
v teh zadnjih dveh letih vojne. Dokazal
je vsemu svetu, da je zrel za svobodo,
zrel za lasten svoj dom. Priznam od-
krito, da sem v prvih mesecih vojne
trepetal za ta narod, ki ga ljubim, koli-
kor človek ljubiti more. Rekel sem si v
plahem srcu: »Ta peščica dobrih ljudi
ob Adriji bi v svetovnem metehu izgi-
nila, bo poteptana, truplo njeno bo vr-
ženo v morje! Ni me sram tiste plaho-
sti; saj vem, da jih je bilo mnogo, ki so
mislili, kakor jaz. Kmalu že pa sem vi-
del znamenja, videl jih v svojo srčno
radost in obenem v svojo sramoto, da
tega naroda, ki ga ljubim — nisem po-
znal. Ne poznal odporne moči njegove,
ne politične zrelosti njegove, ne njego-
ve samozvesti. Tako so nas tuji in
potujočenci delali majhne in slabe, da
smo nazadnje že sami verovali v to
svojo nezmatnost in nemoč! Izkazalo
pa se je, da nas ta silni vihar ni potis-
nil k tlom, temveč da nam je onr dal
in srca, nas pomladil, nas vzdignil kvi-
šku! Spominjam se na osnutek za spo-
menik Janu Husu, češkemu narodnemu
svetniku. Na podstavku so bile vklesane
besede: »Iz močvirja se je vzdignil!«
In iz močvirja se vzdigne žarka visoka
postava svetnika mučenca.

Nam svoj novozgajeni bomo
Slovenci napisali: »Iz močvirja se je
vzdignil!« Iz ponizanja, iz hlapčevstva,
iz sramote in bede se bo vzdignil naš
narod v novo, svetlo življenje, očiščen
in pomlajen, vreden član v družini na-
rodov, očiščenih in pomlajenih.

Zagrebsko pismo.

Prvi maj — manifestacija za neodvisno
državo S. H. S.! — Kako je prenehal
»Jug«, podoben poglavje o svobodi na-
rodov. — Izbori v Statini in drugod. —
Zakaj je bil odgojen sabor. — Na-
petost.

Z a g r e b, 1. maja 1918.

Mirno in dostojanstveno je potekel
včerajšnji narodni praznik Zrinskega in
Frankopana. Do večera so nabrali aka-
demiki okrog 30.000 K za siromašno de-
co, kot narodni donos.

Mirno in dostojanstveno je potekel
tudi današnji dan, proslava prvega ma-
ja. Kakor včeraj, so tudi danes zatvor-
jene vse trgovine brez izjeme, razven
tega tudi sodišča, upravni in mestni
uradi, a pošta uraduje kakor na praznik.
tramvaja danes ni. Pač pa so zopet ves
dan vse ulice in vsi izletni kraji na pe-
rijeri polni praznično oblečene mno-
žice, kavarne in gostilne so polne, listki
za gledališča in kinematografe razproda-
ni že jutraj.

Toda predpoldne je lice mesta
vkljub temu resno. Pred največjim kino-
gledališčem Metropol na Preradovič-
vem trgu se zbira množica, ki se je
vedno iznova pridružujejo gruče novo-
prispelih. V Kino Metropol se je zbralo
do 6000 udeležencev, več tisoč pa jih
je moralo ostati zunaj. Napolnili so
ogromno dvorišče in zasedli vse Prera-
dovičev trg do pravoslavne cerkve ter
potpežljivo čakali, da se vrnejo oni, ki
so v dvorani. Delavskim masam se je
pridružilo tudi številno narodno me-
ščanstvo, pred vsem predstavniki sku-
pine okrog dnevnika »Glas S. H. S.«, z
lilami, ter akadem. mladina. V pred-
sedstvo shoda so bili predlagani in per-
aklam. sprejeti: Batt, Brudnjani in An-
tolkovič, govoril je pa znan socialistič-
ni publicist Vitomil Korač, ki je v nad-
enournem govoru, — mimogrede: v
parlamentu redko čuješ tako dobrega, po-
sebinsi in obliki prijetnega govornika —
razložil sedanjí politični položaj in na-
glašal: »Prvi maj znači za nas pred
vsem zahtevo po svobodi vseh na-
rodov, ker je ta sloboda pred-
vjet za socialno svobodo. Zato zahtevamo i mi hrvatski
socialisti slobodno nezav-
isno državo Slovencev, Hr-
vatov in Srbov.« Zahtevamo to na
podlagi čistega in neizkrivljenega na-
čela samoodločbe narodov. To
je naš mirovni cilj. Ostala izvajanja
so bila posvečena ožjemu razrednemu
programu in so se odlikovala po svoji
stvarnosti. Govornik je bil opetovano
prekinjen z dolgotrajnim, bučnim pri-
trjevanjem. Za njim je kot govornik do-
šlih nacionalistov pozdravil shod dr.
Drinković s kratkim jedratim pozdra-
vom. I njega je pozdravil bučen aplavz
in viharno pritjevanje zbranih social-
ističnih delavcev, ki so na to zapeli pe-
sem dela in marseljezo, na kar se je
shod opolne mirno razšel. »Bereit-
schaft« je ostala doma.

Govori, izrečeni na majniškem so-
cialističnem shodu, in še bolj pritjeva-
nje tem govorom, je iznova propaga-
rilo našo misel v najširje kroge, — pre-
ko spon in jezov, v srca.

Napredovanje naše misli se ne bo
dalo zastaviti niti s prepovedjo zboro-
vanj, niti z ustavljanjem novin. Vendar
moramo posebej omeniti izredno škan-
dalozni način, kako so »od zgoraj« do-
segli končno prenehanje »Juga«, ki je
žiril našo misel iz Osička. Že dolgo ča-
sa nam prihajajo vesti, da je »Jug« trn
v peti in da ga bodo ugonobili za vsako
ceno. Potem je jelo deževati proti nje-
mu denunciacij, od strani osebkih vlad-
nih madžaronov in nemških Essekerejev,
nato je bil ustavljen za osem, potem pa
za 14 dni zabanjen v Bosni in sedaj so
dobili njegovi uredniki vest, da jih bo-
do vpoklicali v službovanje po zakonu
o vojnih dajatah, če ne prenehajo
»ščuvaniem«. Tako je »Jug« »prosto
voljno« moral prenehati. Kako je že go-
voril svetločasno Czernin? Da se čud-
nad prižobami, saj imamo najdemokra-

Ena ursta, en prapor.

(Odlomek iz predavanja Ivana Cankarja
v Trstu.)

Ker narod potrebuje v teh težkih
časih vse svoje sile, kliče vse in vsako-
gar! Če kdaj, v teh časih je potreba,
da si zvesto pogledamo iz obraza v
obraz, da si sežemo v roke, se strnemo
v eno vrsto. Strahopetec je, kdor zdaj
trepeče, da bi se mu ob takem zbliža-
nju morda ne odkrnila ta ali ona mr-
vica njegovih strankarskih načel in ne-
govega svetovnega naziranja. Prijate-
lji, zdaj gre za življenje in smrt! Jaz
upam v življenje! In takrat, kadar si
uresničimo to pravo življenje, takrat si
bomo zopet pogledali v oči in se po-
vprašamo: »Kdo si? Kako misliš ti? Ali
si mi brat ali nebrat? — Zdaj pa je vr-
sta ena, je prapor en sam!»

Tisti, ki je visoko vzdignil ta naš
prapor — Janez Evangelist Krek — je
legel v prezgodnji grob. Ali kakor je
bilo plodno njegovo življenje, tako je

tičnejšo ustavo. No da, zakaj bi iz vojnih datatev bili izvzeti baš oni, ki vladi niso prijetni?

V slatinskem volilnem okraju je izbran za poslanca na hrvatskem saboru dr. Zdravko Kovačević, kandidat koalicijske. Dobil je 739 glasov, opozicijski protikandidat dr. Rudolf Ivančič pa 455. To je dovolj lep uspeh in resen memento koaliciji, kajti slatinski okraj je eden izmed nacionalno najmanj zavednih, v njem je velik del prebivalstva kolonizatorski, madžaronski, nemški, rusinski itd., opozicijske stranke niso nikdar imele v njem pristašev, prevladovali so vrhu tega razni lokalni in osebni vplivi, in vse to je s celim vladnim aparatom vred slo sedaj za koalicijo, dočim opozicijski niso še organizirani in sta agitirala po kotaru samo dva mlajša milinovca brez udeležbe ostalih opozicijskih skupin. Ako se to vse upošteva, je uspeh opozicijske kandidature nepričakovano velik.

Govori se sedaj, da bodo kmalu razpisani izbori v prej Supilovem gorskem kotaru (Delnice) in Križevem kotaru Novi To sta dva nacionalno zavedna kotara, kjer je koaliciji zagotovljen poraz, ako se opozicija zedini na primerne kandidate in ako se organizira pravočasno. Kandidati se že oglašajo, vendar vest »Države« o koalicijski kandidaturi Gašparca ni resnična in izgleda bolj kot ballon d'essai od zainteresiranega nasprotnika. Vsekakor je pa tudi že na Hrvatskem čas, da prenehajo stare zakulisne malinacije in »ime-novanja« kandidatov.

Počasi se zopet občuti naraščanje napetosti, širijo se iznova razne govorice, ki so bile nekaj časa utihle, ker je stala v ospredju interesa ofenziva na zapadu, dogodki na Dunaju, kriza Wetherle - Tisza v Pešti. Sedaj se govori, da odide Mihalovič, da bo novi ban Skerlec, ki si ustvari iz unionistov in dela koalicijske novo vladno večino, — nemogoče to ni, četudi za enkrat vkljub neodločnemu držanju koalicijske v važnih vprašanjih tega izdajstva vendarle ne moremo verjeti. Zgodil se je pa v zadnjih dneh zopet neugoden dogodek: Sabor je bil odgojen »radi pravoslavskih velikonočnih praznikov«. Ako si pa ogledamo zadevo natančneje, vidimo, da bi bil savor prav lahko zboroval dne 29. in 30. aprila, ker ta dan še ni praznikov, a 30. aprila je spominski dan Zrinsko - Frankopanski in savor bi ne bil smel molčati. Proslava teh narodnih mučnikov pa zopet v Pešti ne bi bila ljuba, in tako se je »moral« savor odgoditi. Mera teh narodnih grehov je že res polna, oportunist prav nedopustna, ker protinarodna. Na celim svetu ni veliki trenutek našel tako malih ljudi, kakor v hrvatski vladni večini. — Ker savor do 30. aprila ni vofiral indemin-tete, imamo tu ex lex; ker ni podaljšala na nagodba z Ogrsko, imamo ex lex tudi med Hrvatsko in Ogrsko. Toda za takšne »malenkosti« se tu nikdo ne zaima.

Trosijo se vznemirljive vesti, da se hoče vlada vdati zahtevam Ogrske v vprašanju vojnih davkov. Toda v tej točki se je koalicijske doslej dobro držala, morda tu vendarle ne bo popustila. To je edina svetla točka, skoraj edina razlika med njo in kakšno drugo vlado.

Dogodki na zapadu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 3. maja. (Kor. urad.) Zapadno bojišče. Na bojnih frontah je artiljerijski boj v posameznih odsekih oživel. Močnemu streljanju so sledili delni sovražni napadi južno od Villers-Bretonneuxa in na zapadnem bregu Avre. Pri protisunkni smo včeti več sovražnikov. V ostalem se je omejevala pehota na izvidno delovanje. Na loresni fronti je trajalo živahnejše sovražno delovanje.

Vzhod. Ukrajina. S črte Jekaterinoslav - Charkov smo vkorakali v pokrajino ob Donecu. Ob Azovskem morju smo zasedli Taganrog. — v. L.

Ženeva, 3. maja. »Times« poroča, da bo francoski zbornici te dni predložili zakonik načrt za enkratno prebranje vseh letnikov. Položaj na fronti ni tak, da bi bilo misliti na skorajšnji konec vojne.

Washington, 3. maja. (Kor. urad.) Vojni tajnik Baker je predložil danes vojaški komisiji reprezentantske zbornice načrt za ojačenje vojske. Obstojeci vojnokreditni zakon je določal, da bo armada za Evropo močna 1.700.000 mož. Po konferenci s senatno komisijo je izjavil Baker, da se ni zavzemal za kakršnokoli omejitve vojne sile, ker je edina meja za to možnost Amerike opremiti in transportirati vojske. Izprememba glede službene starosti ni vzeta v pretes.

Z ostalih bojišč.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 3. maja. (Kor. urad.) Včeraj je bojno delovanje na vsej italijanski fronti med Judikarji in Jadranskim morjem zopet močno naraslo. Dne 1. maja je dosegel nadporočnik v. Flata svojo 15. in 17. umago v zraku. — Šef general. štaba.

Z ITALIJANSKE FRONTE.

Italijansko bojišče. Iz Milana: Listi poročajo s fronte, da je padlo po gorovju mnogo snega. V nizini pa močno dežuje. Slabo vreme jako otežkuje vojaško preiskrbo. Radi tega sodijo, da za sedaj še ni mogoče začeti nikake razsežne ofenzive. Piava je močno narasla. Iz Amsterdam: Angleski vojni poročevalci naznajo, da so te dni dosegle ameriške čete na italijansko fronto. Deputacije teh čet je sprejel v avdiciji italijanski kralj, ki je z zadovoljenjem vzel na znanje namen ameriških vojakov, da se bodo bojevali

na strani Italijanov. Izrekel je nadalje upanje, da bo Amerika poslala še nadalje čete na italijansko fronto, ker je potrebno ojačenje bojujočih se čet. Iz Lugana: »Popolo d'Italia« piše: Avstrijska ofenziva se prične v kratkem. Arz in Conrad von Hötzendorf sta pripravljena. Mi pa smo tudi pripravljene. Vemo, da poraz pri Kobaridu je bil le epizoda kolosalne vojne. Zmaga bo naša, kajti z nami se bojuje trideset milijonov upornikov v Avstriji. Mnogo težje od vojne na fronti je za monarhijo notranja vojna.

S solunske fronte.

Sofija, 3. maja. Izvidni sunki Angleske na solunski fronti se ponavljajo dan na dan. Važno je, da morejo trajati sovražne operacije v dolini Vardara in Strume samo mesca maja, ker nastopa z junijem in vročino malarija. Bolgari drže zasedene višine. Do sedaj se udeležuje bojev kakih 10.000 Grkov. Prihodnje dni bo dospelo baše 5 divizij.

CESAR NA FRONTI.

Dunaj, 3. maja. (Kor. urad.) Cesar je 2. t. m. popoldne odpotoval na fronto. V njegovem spremstvu je tudi šef generalnega štaba baron Arz in nemški vojaški pooblaščenec pri armadnem vrhovnem poveljstvu generalmajor Cramon.

Katastrofalen poraz finske revolucionarne armade.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 3. maja. (Kor. urad.) Na južnem Finskem smo sovražnika v petdnevni bitki pri Lahtiju in Tavastehusu uničili. Ubojce porazili. Vjeli smo 20.000 mož. — Z ostalih bojišč ničesar novega.

Stockholm, 2. maja. (Kor. urad.) »Aftonbladet« poroča iz Helsinkij: Finska je v rokah vladnih čet. Oborožene tolpe se mude še v deželi. Promet na progi Abo - Ljebek je zopet odprt. Rusi so zadnje tedne zbrali mnogo čet pred finsko mejo. Pričakovati je važnih dogodkov.

Pred novimi dogodki v Rusiji.

Dunaj, 3. maja. Iz Kijeva poročajo: Boljševiki in Velikorusi nadalje agitirajo, vsled česar se je čutilo nemško vojaško poveljstvo primorano, energično poseči vmes. V noči na 27. april so razorožile nemške čete takozvano Modro divizijo, ki je bila nahujšana proti Nemcem. V seji Rade dne 27. aprila je izjavil vojni minister na tozadevno vprašanje, da je sicer vlada pritrdila razoroženju ukrajinskih čet, mora pa protestirati proti načinu. Ob 3. popoldne je dospel oddelek nemških vojakov v zborovalnico Rade, nakar so menili člani odšli. Nemški vojski so imeli namen, aretirati nekaj oseb v zvezi z aretacijo bankirja Dobrega. Socialno - federalistična stranka je sklenila, pozvati svoje člane, da naj takoj izstopijo iz ministrskega sveta in zahtevati, da se naj preustroji Rada v državni svet s sprejetjem mest in zemstev ter da naj se izvrše nove volitve v konstituantno. Ministrski predsednik je izročil vodstvo vojnega ministrstva generalu Grekovu.

Lvov, 3. maja. Iz Odese: Dvanajst Ukrajincev je bilo od avstrijskega vojaškega sodišča obsojenih na smrt. Vsled protesta Rade, ker v Ukrajini nimajo smrtno kazni, so morale avstrijske oblasti preklicati.

London, 3. maja. »Daily Express« poroča: Zdi se, da se Rusija pripravlja na obnove vojne. Izvrševalni odsek sovjeta je odobril program Trockega glede obligatoričnega vojaškega izvežbanja vseh moških med 16. in 40. letom ter glede rekrutiranja vseh kmetov in delavcev. Vsi bivši višji častniki so že vpoklicani. Zatrjuje se, da se bo zelo močna armada tekom 10 mesecev nanovo ustanovila.

Bern, 3. maja. Prihodnje nedeljo, ob stoletnici rojstva Karla Marxa, bo proglasil Ljening splošno amnestijo za one, ki so bili zaradi političnih vzrokov obsojeni. Vsled tega bo prostih nad 300.000 oseb.

Dunaj, 3. maja. Iz Ukrajine poročajo, da so nemške čete vkorakale v pokrajino ob Donecu. Centralne države se hočejo tu polastiti najbogatejših premogovnikov Rusije. Zadnji čas se tu delalo, vsled česar je večina ukrajinskih železnic ustavila promet. Okupacija Krima uspešno napreduje, tako da ta važni polotok s svojimi brodovnimi oporišči ne bo ostal v rokah boljševiške vlade.

Carigrad, 2. maja. (Kor. urad.) Iz Batuma poročajo, da sta 2 polka, prihajajoča iz Daghestana v bližini Elizabet-pola ustavila 10.000 mož boljševiških čet. Boljševiki so bili poraženi ter jih je bilo 8000 vjetih. Turki so predlagali v Bakutu stoječim boljševikom, da naj se udajo.

Bukareška pogaiania.

Bukarešta, 3. maja. Turški zunanji minister Massini beg in bolgarski ministrski predsednik Radoslavov sta dospela v Bukarešto. Delegacije zavezniških držav so zopet polnoštevno zbrane. Pričakovati je skorajšnjega konca pogaiania.

Köln, 2. maja. »Kölnische Zeitung« poroča iz Bukarešte: Sedaj je pot za rešitev onih vprašanj, katerih rešitev je bila do sedaj podpisanih mirovne pogodbe še napoti, prosta. Kakor znano, se je pri mirovnih pogajanjih izkazalo, da obstojata med Bolgarijo in Turčijo težkoče zaradi meje, ki so bile zopet v zvezi z žadevo. Dobruže. Sedaj se te zadeve v toliko rešimo, da je v najkraj-

šem času pričakovati podpis mirovne pogodbe.

Berolin, 3. maja. Vlada sovjetrov je sedaj podala formalni protest proti priklonitvi Besarabije Rumunski.

Basel, 3. maja. Glasom kijevskega poročila je zahteval kmetijski kongres hotinskega distrikta, da mora Rumun-eka nemudoma prepustiti Besarabijo Ukrajini.

Sporazum med Nemčijo in Nizozemsko.

Dunaj, 3. maja. Med Nemčijo in Nizozemsko je prišlo do popolnega sporazuma. Oficijalno se bo pogodba razglasila danes ali jutri. Sporazum se pripisuje v veliki meri vplivu časopisa.

Politične vesti.

— Manifestacijski shod v Trbovljah se vrši na binkoštno nedeljo popoldne ob 2. pri Špancu. Govorniki poslanci dr. Korošec, dr. Ravnihar in dr. Benkovič.

— Program jugoslovanske demokratske stranke. Pripravljalni odbor J. D. S. je dokončal svoje delo, tikajoče se organizacije in programa stranke. Organizacijski red in program sta bila razposlana krajevnim zaupnikom in sta sedaj izšla tudi kot posebna priloga »Domovini«. Današnja Domovina prinaša program (predlog pripravljalega odbora) v celoti tako, da se o njem lahko informirajo tudi oni, ki ga dosedaj še niso čitali.

— Komur je mar na srcu bodočnost jugoslovanskega naroda, na delo! Časi v katerih živimo, so zgodovinsko važni za naš narod. Vsa vprašanja javnega življenja so tako velepomembna, da bi bila veličanska škoda, ako bi se o njih vsak naš človek temeljito ne poučil. Zato moramo Slovenci gledati, da pride časopis v prav vsako hišo. Posebna važnost je, da razširimo med ljudstvom izborni tednik »Domovina«, ki je zanimiv in poučen za vsakogar. Komur je na srcu bodočnost jugoslovanskega naroda, pomaga pri tem delu. Tudi naše naročnike in čitatele prosimo, da opozarjajo na »Domovino« in ji pridobivajo novih naročnikov. Novi priklasi se sprejemajo za »Domovino« vedno. Naročnina znaša od 1. maja do konca 1918. leta 8 kron, ali za en mesec 1 krono. Naročnina naj se pošlje po nakaznici na naslov: Upravišstvo »Domovine«, Ljubljana.

— Ljubljanski državni pravdnik je — kako naj se izrazimo — pravi konfiskatorski umetnik. Iz belega ti zna napraviti črno, ne eskamotira v dna, iz črne pa napravi seveda belo. Zadnje dni smo čitali po nemških listih toliko ireferentičnih izrekov in pesem, da Nemci Avstrije sploh ne marajo, če ni nemška, živijo nemški vrbci po vseh nemških hišah s tako verno, da se res ne čudimo, če si je dejal ljubljanski državni pravdnik, da vendar ne gre, da bi bili vsi državni pravdniki tako nedelavni. Če nemški njegovi kolegi ne najdejo v izrekih nemških velmož, v člankih nemških listov nobenega delikta, potem se morda njemu posreči, da najde v slovenskih listih to, česar nemški državni pravdniki pri Nemcih ne vidijo.

— Kako naj se izrazimo — pravi konfiskatorski umetnik. Iz belega ti zna napraviti črno, ne eskamotira v dna, iz črne pa napravi seveda belo. Zadnje dni smo čitali po nemških listih toliko ireferentičnih izrekov in pesem, da Nemci Avstrije sploh ne marajo, če ni nemška, živijo nemški vrbci po vseh nemških hišah s tako verno, da se res ne čudimo, če si je dejal ljubljanski državni pravdnik, da vendar ne gre, da bi bili vsi državni pravdniki tako nedelavni. Če nemški njegovi kolegi ne najdejo v izrekih nemških velmož, v člankih nemških listov nobenega delikta, potem se morda njemu posreči, da najde v slovenskih listih to, česar nemški državni pravdniki pri Nemcih ne vidijo.

Toda šalo na stran. Zavarujemo se prav odločno proti temu, da državni pravdnik zlobno zamenjuje mnenje dunajskega dopisa o dolžnosti obeh ob morju avtonomnih narodov z nemškimi škiljenjem čez mejo.

— Iz ljubljanske cenzurne prakse. Ali je grof Czernin dunajski častni mešan? C. kr. korespondenčni bureau poroča da je. Mi smo imeli to dejstvo v včerajšnjem listu kot naslov nekega članka. Naslov je bil »zaradi zunanje-političnih interesov« monarhije zaplenjen. Ali je še kakšen list bolj lažniv, kot dunajska »Reichspost«? Mi smo konstatirali, da ne, pa je bilo zaradi zunanje-političnih interesov zaplenjeno. Ali potrebuje vlada novih davkov? Mi smo dejali da, pa smo bili zaplenjeni. Ali moramo napeti vse svoje moči, da ne bode pri nas gospodaril tujec? Odgovor je celo državni pravdnik prepovedal. Ljubljanski rdeči svinčnik si domneva, da prihajajo boljši časi. Nemec pravi: »er wittert Morgenluft« in je vsled tega ves iz sebe.

— Vojnokreditni zavod za južno vojno krojilo nam pošilja nemške dopise. Ko nam je pisal prvič po nemško, se je opravičeval, da v prvem času še nima slovensčine zmožnega osebja, da pa poskrbi, da se bo v bodoče dopisovalo v jeziku lista. Ali obljube niso držali, ker Nemec še nikdar ni držal nobene obljube v prilog Slovincu. Včeraj smo dobili od imenovanega zavoda zopet nemški dopis, ki govori nekaj o cenzorskih kolegijih. Prošnji za priobčitev vsebine ne moremo ugoditi, ker je pismo nemško. Kadar se postavi vojnokreditni zavod na stališče, prijazno za vzpostavitve po vojni poškodovanih slovenskih krajev, se naš Sloveni ob. Soči, ki ga sedaj odklanjajo, brez dvoma sprizanjajo.

ž njim. Takrat bi zavod brez dvoma začel dopisovati slovensko in mi bi mogli pričobevati, kar bi želel. V zavodu pa vlada vsenemški duh, ki hlepi po Primorju. Vse, kar ponuja, je le nevarna vaba v nemške zanjke. Zato naj nas pardonira z vsako nadaljnjo nemško informacijo o svojem delovanju za slovensko občinstvo.

— Jugoslovanskega vprašanja ni. Nemški »Volksrat« za Trst in Primorje je imel koncem min. meseca zborovanje, na katerem je poročal neki dr. Miltschinsky (čist German!) o jugoslovanskem gibanju. V svojih izjavanjih se je povzel do trditve, da jugoslovanskega vprašanja ni, marveč je samo hrvatsko in slovensko vprašanje. Proti vsakemu poskusu rešitve slovenskega vprašanja protestira Volksrat, ker bi bilo s tem zadeto »cvetoče, kulturno in gospodarsko, za državo in ljudstvo tako pomembno južno Nemstvo« in bi bilo tržaško pristanišče odrezano od Avstrije in izročeno poginu. Prav je, da govorje Nemci povsem odkrito, zakaj so proti rešitvi jugoslovanskega vprašanja, kakršno hočemo mi. Slovenci bi morali zapasti nemški pohlepnosti po deželah od Adriji. Izkoriščali bi nas radi v svoje namene in uničevali. Oni bi bili Herrenvolk v Primorju, Slovenci pa njihovi ponižni hlapci. Vlogo hlapcev pod nemškim gospodstvom ob Adriji odklanjamo. Proti nemškemu stremljenju po našem jugu se bomo borili vedno žilavejšje, tesno združeni vsi Jugoslovani in posebno še mi Slovenci, ker nemška pest preti v prvi vrsti nam. Tržaški Volksrat bo že še moral uvideti, da se jugoslovansko vprašanje ne deli v hrvatsko in slovensko, marveč da je čisto tako, kakor je obseženo v deklaraciji. Govorčenje dr. Miltschinskega o cvetočem, kulturno in gospodarsko pomembnem južnem Nemstvu pa je skrajno smešno.

— Afera dr. Pivka. Domobranski minister je izdal uradno poročilo o aferi dr. Pivka, v katerem odgovarja na vprašanja nemških poslancev. V svojem odgovoru konstatira na podlagi poročil armadnega vrhovnega poveljstva, da se je vsled izdajstva nadporočnika dr. Pivka in več drugih častnikov, podčastnikov in vojakov posrečilo Italijanom pri Carsanu presenetljivo vdreti v naše pozicije.

— Hrvatski uradni premeščen na zahtevo Madžarov. Iz Osjeka poročajo, da je bil na zahtevo osjeških Madžarov na čelu financa svetnika Szakacsa premeščen iz Osjeka v Debrčun kr. finančni tajnik dr. Božidar Kocijan, ker je član hrvatskega gledališkega odbora in ker je počakal kot tak pesnika Vojnovića, ko je bil došel v Osjek. To je le en slučaj, ki ilustrira položaj hrvatskih uradnikov pri skupnih uradih, katerim so prideleni za kontrolo madžarski uradniki. Tako moč imajo Madžari nad Hrvatmi v Hrvatski in Slavoniji.

— Nemški konzul v Zagrebu. V Zagreb je došel nemški konzul, ker je nemški parlament nedavno kreiral nemški konzulski urad v Zagrebu. Te dni je posetil zagrebškega župana dr. Skuljca.

— Agli esperantisti nostrani. »Risveglio austriaco« v Tridentu je hotel priobčiti oklic italijanskim esperantistom pod naslovom »Agli esperantisti nostrani«, pa je bil več oklic, izvmišni naslov, zaplenjen. »Grazie Tagblatt«, ki noč in dan sanja o samem veleizdajstvu Nenemcev, pravi, da prav gotovo oklici vseboval drugega nego golo veleizdajstvo.

— Ententni vojni svet. Pariz, 3. maja. (Kor. urad.) Vrhovni ententni vojni svet se je sestel pod predsedstvom ministrskega predsednika Clemenceaua v Abbevilleu. Navzoči so bili med drugimi ministrski predsednik Lloyd George, ministrski predsednik Orlando, angleški vojni minister lord Milner, poveljnik zavezniških armad na zapadni fronti general Foch ter vojaški strokovnjaki vrhovnega vojnega komiteja. Konferenca je trajala dva dneva ter so se presodila in sporazumno rešila vsa vojaška vprašanja.

— Izgube švedske trgovske mornarice. Švedska trgovska mornarica je v času vojne izgubila že 146 ladij s 102.000 ton prostora.

— Perzija in ententa. Ha a g, 3. maja. Tukajšnji perzijski poslovodja je izročil nizozemskemu zunanjemu ministru uradno noto svoje vlade, ki proglašja vse pogodbe perzijske vlade z Rusijo in Anglijo glede rusko - angleških vplivnih sfer za ničeve.

Za deklaracijo in za politiko jugoslovanskega kluba.

Za majniško deklaracijo so nadalje doseple Jugoslovanskemu klubu sledeče izjave: 1746 žen in deklet iz rajhenburške župnije se z navdušenjem pridružuje m. dr.; župljani v St. Janžu na Vinski gori (628 podpisov); odbor občine v Loku pri Zidanem mostu; župljani v Loku (580 podpisov); župljani v Razboru (151 podpisov); može in mladeniči občine Zerkovce (fara Hoče, 38 podpisov); učiteljski zbor pri Kapeli (okraj Gornja Radgona); krajni šolski svet za ptujsko okolico; može in fantje, žene in dekleta občine Mestni vrh pri Ptuj (245 podpisov); odbor občine Smolinci - (okraj Maribor); slovenski fantje in može ene delavske stotnije (nam pišejo: »Kdo še hoče biti podlagja tučjevi peti? Kdo še hoče nositi jarem nemškega gospodstva? Kdo še hoče poljubljati bič, s katerim tepejo tujci naš jugoslovanski narod? Menim, da ga ni nobenega zavednega Jugoslavana, ki bi bil še dalje s tem zadovoljen!«); odbor občine Hlapenci (okraj Ptui); žene in dekleta občine Osek v Slov. goricah (okraj Sv. Lenart; 102 podpisa); žene in dekleta Goruji

Porčič (okraj Sv. Lenart; 94 podpisov); požarna bramba trga Podčetrtek; prostovoljna požarna bramba v Imenem; Katoliško slov. izobraževalno društvo v Podčetrtku; krajni šolski svet v Podčetrtku; hranilnica in posojilnica v Podčetrtku; žene in dekleta občine trga Podčetrtek (40 podpisov); žene in dekleta v Imljanski gorici, občina Imeno (42); žene in dekleta v Slakah, občina Podčetrtek (58); žene in dekleta v Golobinju, občina Imeno (30); žene in dekleta občine Imeno (94 podpisov); dekleta župnije Rogatec (75 podpisov); odbor občine Donačka gora; žene in dekleta župnije in občine Pameče pri Slovenigradu (208 podpisov); žene in dekleta občine Smartno pri Paki (205 podpisov, razven iz oddanih 500 podpisov skupno z ženami in dekleti občine Mozirje).

Uz jugoslov. dekl. oduševljeno pristoji selo Gajan u Isri; nadalje seljaci iz Kostreme, Sv. Barbare, Hrv. Primorje

Boj s smrtjo na morju.

(Iz nekega pisma koncem marca.)

V Z. so nas vkrcali na velik parnik. Bilo nas je približno 1000; 400 glav živine, ter mnogo živin in materiala. Dobro volje, da nas le še udobna vožnja loči od cilja, smo se nastanili po stanih; moja kabina je bila II. razreda, čisto spodaj. Zvečer smo z mrazom odpluli, mesečna noč, valovi malo večji kot navadno, da sem svojemu sopotvalu omenil, da radi min ni baš varno. A kdo bo mislil na to... Vlado je veselo razpoloženo. Midva pa sva šla dol v strojne prostore, ogledala si veličanska gibalca, šla po ozkem rovu na dno broda do ladijinega vijaka; zadaj; postalo mi je je malce neprijetno na tem stisnjenem prostoru. In ko je tovariš omenil, da bi bila izgubljena, če se v tem hipu kaj zgodi, sem predlagal, da je bolje iti v posteljo. Storjeno... Zaspala sva.

Silen pok in sunki ladje me dvigne z blaznin krikom iz sna. Detonacija in sunki od sovražne strani, od strani obrnne proti morju. Kot blazen hitim na najvišji krov in čutim, da je ladja malce nagnjena. A gori vse mirno. Kapitan pride v samih hlačah iz svoje kabine in vpraša: »Ma cosa è? cosa è accaduto? Osupel počakam. Vendar se mi nekaj ni zdelo prav. Dirjam v kabinu, vžamem na roko obloko in božim nazaj. Ko pridem kot misel na krov, je bilo že vse po koncu. Kar sem tu videl, tega se tedaj nisem zavedel, to vem šele sedaj v bolnišnici. Ljudje so blaznili, davili drug drugega, pretepali se, hodili čez trupla, streljali se, eden je plesal, drugi v krogu tekal krog sodov bencina. Rešilni čolni vsi polni. Kaj. Vseeno. Skočim v enega z obloko na roki, ker sem bil do spodnjih hlač in srajce slečen. V tem hipu se prdno spuščati iz višine kakih 8 m na vodo. V drugem hipu se vrvi, na koji je bil obesen eden konec čolna utrga in mi vsi z glavo naprej v valove. V tretjem hipu se utrga še druga vrvi in čoln na nas... Čutil sem, da me vleče dol v globino. Sežem z roko za tilnik, dosežem čolnov rob, vspnem se na njega in v tistem hipu šinem spet na površje. Med tem pa je ladja zgravela mimo... Plavam. Krog mene zgrajevajo glasovi, vrtnice in — nič. Po eni minuti sem bil sam, vse kar je bilo v čolnu, blizo 60 mož potonilo; sam nad globino 32 m, 10 km od brega, brez rešilnega pasu. Opustite mi opisovanje obupa, smrtnega boja z ledenimi valovi. To je nepopisno za me, za druge nepopolnivo. Valovi vijaka so me zanašali proti bregu; ladja je namreč hitela še približno 1 km in se po 25 minutah potonila. Vzpela se je s prednjim delom v zrak, z zadnjim tonila, v zadnjem hipu je zatulila sirena pretesljivo... Tisoč blaznih grl je vpilo in ko se je zgrnil val čez ladjo, je vse onemelo... Plavam še nad pol ure, leden mraz mi plavi po nogah nazgor, desna ranjena roka ne dela več. Sopot — umiram... V tem hipu zagledam pred seboj nekaj črnega. Čoln, haló, pomoč! Sežem tja, dosežem nekaj mehkega, ali ni to človeško truplo? Ne, to je rešilni pas. Vspnem se z zadnjimi močmi nani, dvignem ga, kot bi me dvignila otroka mati iz postelje.

Izstopem se. Valov vijaka, da bi mi pomagali h kraju, ni več, a spredaj na desni zapazim torpedni čoln, ki nas le spremlja, a daleč, daleč... ah zasukali so se. A udije že ledeni. Zdaš se enkrat: vse moči in razvnel sem se, blazno suval z nogami, krilil z rokami v visokih lokih in videl, da postaja torpedovka vedno večja... Zdaž kriknem: »Pomooooo, tu častnik! Ako tega ne zakličem, kdo pojde po enega tam zadel, ko jih plava spredaj na stotine? Pomoo, pomoč — in plavam, plavam besno. Zopet krikim, plavam, krikim, plavam. In na enkrat iz nebes glas: Haló oni, Haló, jaz, Haló - haló - halo - halo. Že jih vidim, čolnici je, dva matroza v Niem, približujeta se mi. Vprašam: »Povejta ali sta iz nebes? In že ležim v čolnu, trepetajoč, brez misli, brez občutka... Dvignejo me na torpedovko. Pomorski častnik me sprejme v kabinu, kjer spijo častniki, in tam — me sprejme, na od vseh osmih jedinov, do torpedovke srečno doseplem čolnu, — moj komandant Slovenec. Slečejo me, obrišejo, vlečejo se na nekako zofo, odenejo, čez nekaj časa čaj, in čez pol ure je drgetanje in sklepitanje nehale. Bil sem nad eno uro v vodi. Na to v Z. nazaj. V odeje zaviti tavamo na molo približno 200. Ogledamo se, spijemo čaj, nato si izposodim čevlje in plašč in telefoniram stricu. Nato se odpravim v K. Drugi dan ves razbit, poln prask, ranic in sivih madežev, čoln je padel malo po meni. Sicer moj katar v plućih nekaj slabši. Nimam več veselja do ničesar. Nimam več humorja, ne zaupanja v sebe, kot starec —, mlad starec —. To se morda poleže, ne poležejo se pa grozni vtisi, biti priča umiranja nad 600 mož, brez zadostnih varnostnih odredb, brez dovolj rešilnih pasov... Ne poleže se mi zavest onega groznega boja s smrtjo...

Pristopajte k „Slovenski Matici“.

Članarina 8 K., ustanovnica 200 K

Z Goriškega.

(Od našega dopisnika.)

Pomanjkanje papirja. — Kadar časopisi najbolj kriče o pomanjkanju papirja, se vzdržim, c. kr. vlada in dokazuje »sistem« žurnalizma njihovo zmoto in sicer s tem, da vpelje nove karte. Tako tudi sedaj. Naši listi so zdihovali po papirju — in osrečilo se nas je s tobačnimi kartami. K drugim kartam se je pridružila nova karta, katero bomo skrbno spravili v papirnat listnico, to listnico v žep papirnat oblike, na glavo denemo papirnat klobuk, za noge se nam oblipljajo papirnat čevlji, in haid s papirnati bankovci v desnici, s tobačno karto v levi pred trafiko po papirsko. Ni čuda, da sta nastali dve stranki med človeštvom, od kojih zagovarja vsaka z vso vsemno svoje mnenje. Eni pravijo, da živimo v dobi nahrbtnikov, drugi trde, da živimo v dobi papirja. Kdo ima prav? Ko postanejo nahrbtniki iz papirja, bo prevladovalo eno samo mnenje in prva stranka se bo morala udati. Pisemski papir je že tako drag, da bo človek še nekaj prihranil, ako bo pisal svojemu prijatelju pismo na enokronskem bankovcu. Kdor se ne more vzdržati v sedanje papirne razmere in se premetuje celo noč po papirnatih slamnicah, naj si kupi v bližnji trgovini par metrov vrvi iz papirja in naj se obesil. Umreti itak ne bo mogel, ker nima za to karte. Kdor hoče dandanes umreti naravno smrti, mora imeti veliko protekcijsko — karto. Mogla umreti ni stara Sibila, seveda ker ni imela karte! — Glede tobačnih kart je zanimiva delitev kadilcev v dva razreda, namreč a) v stalne in b) v nestalne odjemalce. Razlika ne bo velika, prvi dobe malo, drugi pa nič, oziroma to, kar ostane prvemu in to bo zopet — nič. Da se gorški kadilci pripravijo pravčasno na ta nič, so se zvišale cene vžigalnic tako, da stane škaflija 40—50 vinarjev. Da bi se kadilec od časa do časa vsaj sree vnelo, bi imeli nadomestilo za vžigalce, toda sree je postalo v tem prozaičnem času samo prozaično, razvelj bi ga k večjemu kosček kruha, in ker tega ni, sree sploh ne gori. Če bi pa začelo goriti, so zopet vse karte v listnici v nevarnosti, brez karte pa niti umreti ne moreš, še manj pa živeti — zato pika.

Nove revizije. Z zadovoljstvom smo brali v »Narodu«, da ne bo na Primorskem na podlagi nove navedbe celokupnega ministrstva nobene revizije živil, ker je ta v družbi Kranjske in Dalmacije popolnoma izčrpana. Nova revizija na Goriškem nas ne bi zbegala. Kjer nič ni, tudi najstrožji orožnik z nasatenim bajonetom in strogo uradnim pogledom ne more ničesar vzeti. Naše zadovoljstvo, s katerim smo prebrali to vest v »Narodu«, ima drugo podlago. Slednjič so vendar prišli do tega, da nimamo nič. Prišli so sicer po ovinkih od tega prepičanja, a prišli so le! Iz tega pa morajo izvaleti potrebne posledice, in to ni samo posledica, da nam nič ne vzamejo, marveč tudi posledica, da nam dajo, česar nimamo. Ako bi komisije toliko ne stale, si bi radi želeli revizije. Na lastne oči se bi komisarji prepričali, da nič nimamo in nujna pomoč bi morala priti. Prepričala se bi na tudi komisija, da je Goriška, če tudi izčrpana na živilih, bogata na municiji, tako bogata, da se lahko kosa z vsako drugo industrijsko deželjo. Revizija v tem pogledu bi nam dobrodošla. Imamo glavno zalogo municije tik prejšnje postaje na Volčji dragi in njene večje in manjše filijalke so po vseh rojih, po vseh kavernah in celo pod milim nebom, (da se prihrani najemnina.) Sv. pismo pravi neke: »Če te kdo vpraša po kruhu, ali mu boš dal kamen?« Po goriško povedano: »Če te kdo vpraša po kruhu, ali mu boš dal granato?« In odgovor: »I seveda! Kar imam, to dam!«

Wieser je še vedno v Gorici.

Sole v Gorici. »S 1. majem se otvorijo občine ljudske šole s slovenskim, italijanskim in nemškim učnim jezikom za šolobvezne otroke obojega spola, kojih starši so stalno nastanjeni v Gorici. Prostori bodo v šolskem poslopju uršulnik v Nunki ulici. Vpisovanje se vrši 1. in 2. maja ob 9. do 11. predpoldne. Istosčasno se otvori tudi otroški vrtec.« Tako je razglasil mestni šolski svet. Podpisani je na razglasu grof Dandini, vladni komisar goriškega mesta. Razglas je tudi v slovenskem prevodu. Zakaj pa je slovenski prevod na zadnjem mestu (na prvem mestu je seveda nemško besedilo), nam ne gre v glavo, zakaj mu prednjači nemški jezik, je neumljivo, ko nemški jezik niti deželni jezik ni. Kar se tiče otrok pa tudi menda nismo na zadnjem mestu. Morda bi rekel kdo, da je to malenkost, toda zastopavanje našega jezika v naši deželi je sistem, s katerim moramo preiti ali slej obračunati. Da je pa nemško besedilo na prvem mestu, kaže, da grade Nemci svoj most do Adrije tudi po dnevu in javno. V narodnem oziru je edino davkarja še pravičnica: ona pošilja Slovencev plačnina povelja v slovenskem jeziku. To je pa tudi vse, kar dobimo. Povsod drugod smo mi zadnji. Če nam je vojna prinesla slovenske prevode razglasov goriškega magistrata, se bo moral sčasoma ta vdati in odkazati slovenskemu jeziku tudi ob takih prilikah onem mestu, ki mu prišče po številu prebivalcev, na vsak način pa pred nemškim, ki niti deželni jezik ni.

Vojaki na dopustu so se igrali v neki okoliščinski vasi z ročnimi granatami. Zelo priljubljena igra v naši deželi. Pokazati so hoteli svoje kulturne pridobitve tekom svetovne vojne. Kot cili so si vzeli občinski vodnjak. Posrečilo se jim je, razbiti vodnjak popolnoma. Begunci, priselci v domačo občino, so ibili z velikim trudom vpostavili vodnjak, sedaj je pa naenkrat ves njihov trud zaman. Ako bi ne bilo v naših krajih na vseh straneh vse polno ročnih granat, se tudi mladi »ur-lauberji« ne bi mogli postavljati s svojo ročno obrtjo. Če se je begunce odhajajoče v domovino tako opominjalo po raznih ministrskih odlokih, naj se pazijo pred granatami, bi lahko tudi vojaška poveljstva zablačila na dopust odhajajočim mladim vojakom, naj uživajo dopust v miru in naj puste granate v miru. Najenostavnejša bi pa bila pravos- - - - -

va. Menda je pa v tem oziru slovenskih žrtiev le še premalo!

Dež. Cel mesec april je bilo skoraj brez prestanka. Vsi elementi so se zapirali proti tej naši nesrečni deželi. Sadiji ni moglo v takem vremenu in kmetovalci zro malodušno v temno bodočnost. Orati ni moglo. Edino le avtomobili s svojimi železnimi kolesi orjejo po mestnih ulicah in človek se pripravlja stopiti čez ulico kakor se pripravljajo skupaj na testament. So pa tudi optimisti, ki se tolažijo z majnikom. Srečni vsaj oni!

Mas'ni v naši deželi. Mestna aprovizacija ni sicer deli vsak teden in sicer pride na glavo pol četrti kg. Ako računamo sedem kosil in sedem večerj, pride na vsak obed manj kakor 1 dkg. Pridna gospodinja mora biti ona, ki zna tako preračunati, da ne ostane zadnjih pet dni brez zabele. Toda to je vsaj nekaj! Na deželi pa ne daje aprovizacija sploh nič masti. So sicer kmeti, toda ti kmeti so bili večinoma begunci in niso redili prašičev. Zraven tega pa opravljajo sedaj težka dela in brez masti, brez zabele jim kmalu opešajo moči. Kmetovalci privoščiijo mešancom zabele, zahtevajo je pa tudi zase. Toda bojimo se, da izjednaki vlada ta nedostatek na ta način, da vzame še mešancom mast, sedaj niso več zastopavljeni kmetovalci. Ali se bi kdo čutil taki rešitvi? Gordijski voz bi bil presek, polenta pa nezabljena v mestu in na deželi.

Po deželi se klati tat. Kateremu zelo ugašajo kokoši in sicer kuhane kokoši. Gotovo bi dal tat prednost pečeni ali ocvrti kuretnini, toda do sedaj se še ni slišalo, da bi bila kje ukradena slanina, mast ali maslo iz enostavnega razloga, ker ni mogel iztakniti tat vkljub svojemu finemu nosu do sedaj še nikjer zabele. Ljudje so pripeljali seboj iz begunstva radi taje kokoši, ki sedaj izginejo po vrti v tatovem želodcu. Prej ali slej dohiti tudi tatu zaslužena kazen, kajti ljudje bodo kmalu spoznali, kdo se bo začel pri naši običajni aprovizaciji rediti. Potem pa tudi: gorje mu!

Travniki. glavni trg goriškega mesta, dobiva zopet svoje slovensko lice. To pa ne radi okoličani, ki hodijo na glavarstvo in kramlajo čez Travniki slovensko. Slovensko lice je Travniki vrnila vojna. Okrog vodniaka sredi trga je začela poganjati bujno travo, ki se bolj in bolj razteza proti periferiji. Naš Travniki postaja polagoma pravi travnik. Ker ni živine, se pasejo pa avtomobili tam okrog.

Mariborsko pismo.

(Od našega dopisnika.)

V Mariboru, 2. maja.

Nova revizija. Huiša od vseh doslejnjih je to pot oddaja živil. Pomisli mi moramo, da pusti oblast kmetu za dva meseca — maj in junij — samo 15 kg za osebo. Kako naj s tem izhaja, kako ostane pri močeh, da bode mogel ravno v mesecih najhujših telesnih naporov vzdržati? Pri nezadostni hrani tudi delavne moči, ki so mu še v skromni meri, na razpolago, ne morejo zadostiti zahtevam. Težko delo zahteva krepke in izdatne hrane; če je ni, popuste moči in volja. Ni še dolgo, kar se je pobiralo zadnje preostanke, večinoma semenskega krompirja. Ni torej ne tega in ne žita.

Tatvina gonilnih iermenov. V železarni A. Požarnik v Rušah so bili te dni ukradeni trije še zelo malo rabljeni gonilni iermeni. Prvi je bil 13 m dolg, 11 cm širok in 7 mm debel. Drugi ima 14 m dolžine, 26 cm širine in 7 mm debeline. Tretji iermen je iz dynama. Skupna vrednost znaša 3000 K. Kdor izsledit tatove, dobi 200 K nagrade. Tatvino je javiti orožniški postaji v Rušah.

Majevo slavje. Praznujoči delavci so priredili dne 1. maja v Gambrovi dvorani ob 3. uri popoldne zborovanje za mir. Kdor je šel tje, da bi slišal kakšno ostro besedo proti nadaljevanju vojne, kedor je mislil, da bodo nemški sodrugi vsaj z našimi domačimi huiškaci za nadaljevanje vojne, ki imajo svoji generalštab v Edmund Schimidovi ulici, obračunili, oni je bil razočaran. — Prvi maj je praznovalo vse mesto. Na večer je par pijanih nadlegoval pasante, če so Slovenci ali Nemci. Med temi je bilo nekaj nemških sodrugov, kar je gotovo vse preje kot znamenje strankarske discipline. Nemirov ni bilo; omenjene praske so mirno potekle izvenjski neki kavarni, v kateri so 5 kmijev ven vrgli.

Kje je mariborski »Volkstagg«? Mariborskega »Volkstagg« ni in ni! Ne vemo, ali si je spotoma noge pomolil, ali je padel kam v kakšno grednico. Stvar postaja res že nekam čudno skrivnostna. Kdor ga slučajno naide, naj ga odda pri hišnici v Narodnem domu proti primerni nagradi.

Iz ruskega vojnega vjetništva se je povrnil k svojemu kadru Marko Šnajdar, hišnik v našem Narodnem domu.

Pomladni vihar smo imeli 1. maja na večer. Blikalo se in grmelje je, kot v poletju. Toče ni bilo, pač pa dosti in močnega dežja.

Smrt. Dne 26. t. m. dopoldne se povozilo na tezenskem postajlišču 24-letnega premikarja južne železnice Ivana Dokloviča. Izpordnilo mu je bilo, ko je odnel del vagonov in padel je čez tir, eno kolo mu je šlo do polovice preko života. Doklovič je takoj izdihnil. Bil je miren, tih fant. Dan popreje 25. t. m. si je nakupil pohištva in v par dnevih bi se bil poročil. N. v. m. p.!

Dne 26. t. m. je umrl po štiriletni mučni bolezni jetiki gojenec III. letnika učiteljskega J. Medved. Zadnja leta je bil doma. P. v. m.!

Zgodovinsko društvo v Mariboru. Na zborovanju dne 21. aprila so se društvena pravila med drugim tako izpremenila, da se zviša doslejšnja letna članarina na 10 K, ustanovna na 100 K pa na 200 K. 100kronska ustanovna, ki je bila dotlej vplačana, seveda ostane veljavna, vendar je nadaljno doplačilo 100 K na prosto dano. Društvo tudi prosi vse svoje člane in prijatelje, da pridno zbirajo slike naših znamenitih mož in slike njihovih rojstnih hiš. Sprejmejo se seveda tudi tozadevne rokorisbe. Društvo hode iz teh slik prirediti posebno galerijo slovenskih veljakov. Slike in risbe naj se pošiljajo na naslov: »Zgodovinsko društvo v Mariboru«.

Izpraznjeno notarsko mesto. Za notarsko mesto po nekem notanju dru Hansu v Mariboru, sta prišla v termin vpojenosti slovenistiški notar Wiesenthaler in konistiški Svoboda. Torej zopet dva Nemca. Kje so ostali slovenski kandidati?

Vesti iz primorskih dežel.

Odlikovanje. Carinski oficijal Anton Cigoi primorskega fin. ravnateljstva je odlikovan z zlatim zaslužnim križem na traku hrabrostne svetilne.

Za poročnika - računovodjo je povišan gospod Aleksander Hlavač, uradnik goriškega okrajnega glavarstva.

Se 10 vagonov semenskega krompirja za Goriško. Poročajo, da je dosegel deželni glavar dr. Faidutti pri najvišjem armadnem poveljstvu, da dobi Goriška še 10 vagonov semenskega krompirja.

Umrli je na Briah pri Rihembergu posestnik Anton Pečenko.

Hotel »Adria« v Trstu v prisilni upravi. Z odlokom trgovskega ministrstva je postavljeno hotelsko podjetje »Adria« Italijanov iz kraljevstva pod prisilno upravo in je za upravitelja imenovan Fran Korencan, ravnatelj depozitnega urada civ. sod. v Trstu.

14 K naklade na dalmatinsko vino na Reki. Zadnje čase zahtevajo oblasti na Reki za vsaki hektoliter vina iz Dalmacije po 14 K. Trgovska in obrtniška zbornica v Splitu je protestirala proti tej nakladi, ker smatra za nezakonito naklado za dalmatinsko vino, ki se prevažajo preko Reke kot tranzit. Dalmatinski namestnik se je obrnil radi tega na trgovsko in poljedelsko ministrstvo.

Obe roki mu je odtrgala eksplozija bombe. Iz Solita poročajo, da je v Soli kmet Ivo Bavčević našel na obrežju bombo, s katero je ravnal tako neprevidno, da je eksplodirala in mu odtrgala obe roki.

Umor. Blažu Jakšiču iz Bilice je naznanil v Sibeniku Marko Jakšič, ki je prišel za njim tja, da so mu doma ubili 17letnega sina in odnesli denar. Nesrečni oče je šel domov in res našel sina mrtvega in denar 3600 K je bil odnešen. Ubojica pa je Marko Jakšič.

Zaradi neznanega bivaljške invalida Anton Ginzavec, rojen leta 1895, pristojno v Grižnjan, stanujoči začelkom t. l. v Trstu, Via Industria 2, se istemu ne more dostaviti znatna svota denarja. Komur je znano sedanje njegovo bivaljške, se prosí, da pošlje natančni naslov na uredništvo »Slovenskega Naroda« v Ljubljani.

Prosvetno življenje na Hrvaškem.

Pred dvema mesecema smo poročali, da je hrvatska vlada naknila, na svoje stroške izdati realno enciklopedijo namesto »Hrvatskega Biografskega Riječnika«, ki ga pripravlja »Akademija«. Faktično pa Akademija ni opustila misli, izdati svoj »Biografski Riječnik«; le uredništvo se izpremeni; namesto dosedanjega glavnega urednika prof. Kučere pride najbrž dr. Fancev. Predsednik Akademije Maretić baje odstopi. Akademija je poslala na Slovensko kakih 100 vabil na naročbo svojih publikacij, privatnikom in zavodom, a odziva ni bilo niti enega. To je sramota, ki jo moramo odpraviti. Edina slov. naročnica na akad. publikacije je že več let gimnazija na akad. publikacije je že več let let gimnazija v Ljubljani.

List »Priroda« ima sijajne uspehe. Tržačanka gospa Marija Skrinjarjeva je priobčila v njem na pol belestristično slovenski spis »Moja koza«, ki je čitateljem zelo ugalal in ki kmalu dosegel konkurenčno nagrado, kakor zatrijuje uredništvo. Urednik dr. Tučar priobčuje zelo rad slovenske spise, a jih ne dobi zadost.

»Književni Jug« je književni list, ki lepo spaja vse tri grane našega naroda. Izdal je majhen slovarček slovensko-srbihrvatski, ki je bil v par tednih ves razprodan. Hrvatje in Srbi mlajšega pokolenja posebno radi čitajo slovenski. Tudi na Slovenskem ima list lepo število naročnikov (kakih 500), a žal uredništvo ne dobi dovolj slovenskih prispevkov, da bi moglo čitateljem z najboljšimi slovenskim čitvom ugoditi. Slovenski pisatelji ne smejo nikakor pripustiti, da bi v »Knji. Jugu« Slovencev — zmanjkalo. Politični list »Glas Slovenaca, Hrvata i Srba« ima mnogo slovenskih prispevkov; želeli bi le, da bi Slovenci list tudi čitali.

Dočim na Slovenskem sedaj razum v Trstu in skoro nobenih predavanj, so na Hrvaškem močno oživela. Poleg Zagreba in Varaždina je tu imenovati posebe mesto Belovar. Prof. Bazala je tam predaval o temi, kako postaja narod; prof. Drachler o razvoju ideje narodnega ujedinjenja v književnosti, a prof. Šišić bo predaval o razvoju nacionalne zavesti.

Na vseučilišču je te dni imel habilitacijsko predavanje za filozofijo dr. Rotković; govoril je o »filozofiji in socialni kulturi«. To je letos druga habilitacija iz filozofije (še se seveda izvrši); prva je bila duhovnika dr. Zimmermana, ki se je habilitiral iz skolastične filozofije in s tem pri »Hrv. Njivje« izzval odpor.

Za spomin Zrinskega in Frankovana je izšel prigoden letak: »30. travnja«, ki se je tega dne delil po ulicah v Zagrebu. Iz njega posnemamo, da je dosle na Hrvaškem našlo zavetišče 12.653 osirotelih in ubogih otrok iz Bosne, Dalmacije, da pa je osiguranih mest še 18.111. To je zares velika in plodovita akcija. Na letaku čitamo besede: »Spominjajte se njih, ki gladujejo, da vas ne prokolne solza sirotinjska!« To velja narodu hrvaškemu, srbškemu in slovenskemu. —

Dnevne vesti.

— Vojna odlikovanja. Z viteškim križem Fran Josipovega reda z vojno dekoracijo je odlikovan stotnik - avditor Valentin Levičnik 27. črn. kad., drugi z vojaškim zaslužnim križem tretjega razreda z vojno dekoracijo in meči stotnik Viktor Bunc 7. lov. bat., nadporočnik Josip Hočevar 7. p. prvi je dobil tako odlikovanje poročnik Fran Hraštnik art. p. 106. Z nova je bilo izrečeno cesarsko pohvalo priznanje s podelitvijo mečev nadporočniku Teodorju Vrhovcu 27. p.

— Nova činovna mesta v poštni službi. S cesarskim odlokom 24. marca je uvedeno mesto poštnega višjega oficijala prvega razreda (8. činovni razred, kateri se doseže brez izpita za uradnega vodjo). Poštni višji oficijali v 9. činovnem razredu se imenujejo od slede poštne višji oficijali drugega razreda. V računski službi pri pošti je uvedeno novo mesto računskega višjega revidenta v osmem činovnem razredu poleg računskih svetnikov.

— Za ravnatelja na realki v Idriji je imenovan profesor na tem zavodu Baltazar Baehler.

— Iz štajerske politične službe. Okrajnemu komisarju dr. Luki Wolte je poverjeno vodstvo okrajnega glavarstva v Celju. Na njegovo mesto vodstva baročne uprave v Vagni je imenovan okrajni komisar dr. Marko Pavic.

— Iz davčne službe na Štajerskem. Za davčne uravritelje so imenovani davčni oficijali: Friderik Kur-nig, Friderik Herden, Karel Živko, Ferdinand Tičar, Ivan Reisinger, Alfred Tigeuner, Anton Czermak, Otmir Kordenh, Josip Schweighofer, Sebastian Sturm, Anton Mravlag, Aloizij Herceg, Maks Rieger, Anzelm Schöck, Edvard Müller, Alfonz Zwierzina, Mihael Schwarz, Ivan Muknauer, Ant. Dobrac, Simon Kit, Peter Riedler, Jos. Kreuzwirt in Martin Trnetsch.

— Razveljavljena določba o zastavah. Deželna vlada razglasa: Določba tuuradnega ukaza z dne 15. avgusta 1916 št. 5243/M., po kateri se smejo v bodoče rabiti ob slovenskih prilikah izključno le zastave v gotovi sestavi barv, se razveljavi.

— Dr. Šusteršičeva politika na Štajerskem. Iz Štajerske nam pišejo: Z nemalim zanimanjem smo zaznali, da namerava dr. Šusteršič svoje »politično delovanje« tudi na Štajerskem razširiti. Ne verjamemo, da bi bilo na Štajerskem le najmanje političnih tal za Šusteršičeve politične spletke. Med Slovenci njegove spletke ne bodo našle niti simpatij, niti pripadnikov — razum, če mu pojdejo morda na roko pujski znanjariji in mu odstopijo par ducatov svojih štajerskeancev. Seveda, dosti pomagati bi mu ne mogli, ker sami več ne razpolagajo s pripadništvom, kolikor bi bilo za nje potrebno. Preostali bi torej razum štajerskeancev edinele še pravi nemurili ali Nemci. Če tu poskusita dr. Šusteršič in Lampe svojo srečo — naj jo, saj nas ne bode prav nič bolelo. Med slovenskim prebivalstvom po deželi, mestih in trgih, pa sigurno ne bode našla niti enega prijatelja. In tak človek bi pri nas soloh ne bil možen, kajti, v onem trenutku, ko bi se zvedelo za takega človeka, bil bi izobčen iz vsake narodne družbe. Najsi že bode vsemu za enkrat tako ali tako: radovednost smo, kako bode ta med nami dr. Šusteršič in Lampe poskusila svojo srečo, kam se bode ta napreje vrgla in kedo njima bode v prvi vrsti šel na roko. Počakajmo.

— Posebna deklaracijska številka »Demokracije« izide ob obletnici mašniške deklaracije koncem t. m. Naročila se bo lahko tudi posebej. Uredništvo je zbralo vrsto dragocenih prispevkov o nastanku in pomenu naše narodne politike.

— Ako se kdo vragu zapiše. Pod tem naslovom prinaša danes izšla »Domovina« prav izvrstno karikature, ki predstavlja vraga z »zvinitim repom in zlatim truhom«. Vrag poučuje na kolnih sedežah dr. Šusteršiča o hudo-biji, zlasti o narodnem izdajstvu. Slika pojasnjuje prav srečno času primerna pesem. — »Domovina« se dobiva po vseh trafikah ter prodajalnah časopisov v Ljubljani in na deželi.

— Krekova slavna akademija »Glasbene Matice« je v trikratnem izvajanju donesla za Krekov spomenik čistega 7020 K 48 v.

— Poverjenikom in članom »Slovenske Matice«. Tajništvo prosi vse gospode poverjenike, da bi čimprej pobrali za tekoče leto članarino, ki mora biti po pravih plačana v prvi polovici vsakega leta. Po sklepu izrednega občnega zbora, ki se je vršil zadnjega februarja t. l., znaša vsled splošne dragine zvišana letnina 8 K, ustanovna za posameznika 200 K, za društva, obitelji, knjižnice itd. 400 K. Knjižni dar »Slovenske Matice« bo obsegal letos največ 2 knjiž. Gotovo izide XXVII. zvezek Zabavne knjižnice z zbirko novel priznanega pisatelja Ksaveria Meška in skoro gotovo tudi XXII. zvezek Knezo-ve knjižnice z znanstvenim in lenoslovnim gradivom. Posebne težave so z nabavo papirja, prekomerno pa so narasli tudi drugi stroški. Matica za časa votke ne more na dan s tako številnimi izdajki kakor pred vojno, zato pa je od bor mislil naprej in že potrebno ukre-nil, da se Matično delovanje pospeši in poglubi in da bo mogoče po vojski čim živahnije in obširneje izdajanje do-brih in pravih, narodu in njegovu kul-turi res koristnih knjiž. V ta namen je povišal književnikom znatno honorarie in razpiše v kratkem več izdatnih na-grad za prvovrstna znanstvena in lepo-slovna dela. Imeimo pa pred očmi, da je Matica društvo, ki nima niti z daleka toliko premoženja, da bi bilo mogoče kriti stroške le deloma z obrestmi last-nega kapitala. Popolnoma je odvisna od svojih članov. Čim več je teh, tem ob-senejše in uspešnejše je lahko njeno kulturno delo, čim manj jih je, tem bolj je treba skrditi delokrog. Res je, da je priskočilo Matici po razpustu na pomoč mnogo zavednih slovenskih mož in že-na z večjimi in manjšimi darili, toda svota vseh teh daril še od daleč ni taka, da bi bila dovolj izdatna za kulturno društvo, kakoršno je in mora biti »Slo-venska Matica«. Prosimo za to vse go-spode poverjenike, naj nabere Matič

šim več članov - letnikov in ustanovni-kov in naj sprejemajo tudi rodoljubna preplačila enako hvaležno, kakor so jih sprejemali leta 1917. V pretečenem letu je imela Matica dobrih 4000 članov. Dvignimo njihovo število v tekočem le-tu za še enkrat toliko! Vsak, ki mu je pri sreču slovenska stvar, naj pristopi sam in pridobi tovarise in tovaršice, naša cenjena poverjeništa naj nasto-pijo s krepkim in odločnim delom. Obračamo se do pravih rodoljubov in rodoljubkin zlasti v vseh tistih slo-venskih krajih, kjer še niso ustanovlje-na poverjeništa »Slovenske Matice«. Vabimo jih, da prevzamejo poverjeniš-tva sami, ali pa nam pridobe in javijo koga, ki bi ta kulturen posel drage vo-lje prevzel. Pisarna Matična mu bo ta-ko poslala potrebna navodila in tisko-vine. Za osebne pomenke je tajništvo na razpolago vsak delavnik od 3. do 5. popoldne.

— Tržaška »Edinost« in ljubli-an-ske demonstracije. »Edinost« se prito-žuje, da smo v notici priobčili pod zgo-rajšnim naslovom prikrito očitali, ka-kor da bi bila ona vir raznim izmišlje-nim govoricam o ljublianskih demon-stracijah. Lojalno izjavljamo, da nismo hoteli »Edinosti« ničesar očitali, saj je dovolj jasno označila dotične tržaške vesti kot govorice in je z njih priobče-njem storila končno le časninarsko dolžnost. Mi smo izbrali za naslov svoji notici zgornji omenjeni stavek le radi te-ga, ker se je o dotičnem poročilu v Ljubljani precej govorilo.

— Osebná sprememba v banki »Slaviji«. Sporočajo nam: Mnogetletni, v narodni družbi ljublianski dobro znani in občno spoštovani tajnik banke »Sla-vije« gospod Josip Kuhar, šel je v pokoj in je bil na njegovo mesto imeno-van bivši tajnik narodno - napredne stranke dr. Ivan Bole. Čestitajoč go-spodu doktorju na imenovanju, želimo, da bi njegov gospod prednik zdrav in čil še dolgo užival pokojnino. To tem-bolje, ker, kakor čujemo, generalni za-stop banke »Slavije« ni mogel pogre-šati njegovih služeb in mu je poveril vodstvo blaginje tudi nadalje.

— Deželna poslovavnica za oblačila naznanja, da se prične drugi teden z razprodajo cenejšega takomenovanega ljudskega blaga. V poštven pride najprej sodni okraj Ljubljana (mesto in okolica). Blago je določeno izključno samo za revnejše sloje in za osebe, ki vsled obstoječih razmer največ trpe (stalni nastavlenci). Ker je zaloga zelo majhna in da cela akcija doseže svoj cilj, se prebivalstva pozivlja, da se zglase v resnici samo najpotrebnejši. S priglasevanjem za doseglo izkaznico A se prične prihodnji ponedeljek in da ne bo preveč navala, je določen slededi spored: dne 6. maja stranke z začeto črko A; dne 7. in 8. t. m. stranke z začeto črko B; dne 10. maja C; dne 11. maja C; dne 13. maja D; dne 14. maja E; dne 15. maja F; dne 16. in 17. maja G in dne 18. maja H. Za temi pridejo takoj ostali na vrsto in spored se bo pravčasno objavil v listih. Uradne ure so od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne. Pisarna Solški drevored št. 2.

— Tajinstveni Frane Pirca na Šu-steršičevem zadnjem konventiklu. Ne-davno smo poročali, da se je zadnjega Šusteršičevega konventikla udeležil tudi župan Anton Lavrenčič iz So-dražice, na to pa je podpisal znane re-solucije kot Franc Pirca. Sedaj nam pojasnjuje, da je bil Franc Pirca po-motoma dvakrat podpisan in da se župan Lavrenčič ni izdaljal za Pirca.

— Slovenec zmagovalce na berolinskem šahovskem turnirju. Berlinski šahovski turnir se je končal 2. t. m. Zmagovalce je dr. Vidmar s 4½ števci, Schlechter jih ima 3½, Mieses 3 in Rubinstein 1.

— Ljublaški Čehovec sučastni se v pošti »České Besedy (Obce)«, ktera se koná v úterý dne 7. t. m. v zadni místnosti hostince „Pri Mraku“ Rimska cesta 10/9. hod. večer.

— Novi vozni red na progi Trst-Nabrežina - Kormin. Počeni z desetim mainikom vozijo na progi Trst - Nabrežina - Kormin sledeči vlaki: Vlak št. 90/101, iz Trsta i. k. ob 7:25 dop., Nabrežina 8:30 dop., Tržič 9:15 dop., Gorica 10:17 dop., Kormin 10:44 dopoldne, Vlak št. 94/1015 iz Trsta i. k. ob 9:25 p. n., Nabrežina 10:30 p. n., Tržič 11:15, Gorica 12:27 p. n., Kormin 12:54 p. n. Dnevni vlak ima zvezo v Nabrežini z osebnim vlakom št. 31, ki odhaja iz Ljubljane ob 1:40 p. n. in v Korminu v Videm, oziroma v Tržiču s Cervinjanom. Nočni vlak ima zvezo v Nabrežini z dnevnim brzovlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 6:31 pop. in z osebnim vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 2:45 popoldne in v Korminu v Videm, oziroma v Tržiču z Cervinjanom. Vlak št. 1012/91 iz Kormina ob 6:40 dop., Gorica 7:21 dop., Tržič 8:21 dop., Nabrežina 9:20 dop., Trst 9:50 dop. Vlak št. 1014/95 odhod iz Kormina ob 3:37 p. p., Gorica 4:15 pop., Tržič 5:18 pop., Nabrežina 6:19 pop., Trst 6:45 zvečer. — Obadva vlaka imata zvezo z Vidmom in Cervinjanom, prvi z osebnim vlakom št. 32, ki prihaja iz Trsta ob 2:25 pop. v Ljubljano, drugi z nočnim osebnim vlakom št. 39, ki prihaja iz Trsta v Ljubljano ob 10:53 zvečer. Nočna brzovlaka št. 5 z Dunaja in št. 6 iz Trsta imata zvezo na vojaške brzovlake iz Nabrežine v Kormin, katera ima priplopta po dva voza za civilne potnike.

— Popisovanje živine bi moralo biti že zaključeno, to pa se ne more zgoditi, ker se je uradno dogladlo, da nekateri lastniki goveje živine, koni in prašičev ter koz in ovac do sedaj še niso storili svoje dolžnosti. Po preteku dveh dni bo mestni magistrat vse te zamudnike ostro kaznoval.

— »Slovenske narodne pesmi za cire in petie«, priredil in izdal Ivan Kiferle v Ljubljani, Krojaška ulica št. 8. II. nadst. Izšel je IX. zvezek. Cena 3 K. Več v inseratu.

— Umrla je gospa Ana Terezija Aljančič, soproga c. kr. vpok. brzovlakovnega moistra Ivana Aljančiča, stara 49 let. Pogreb bo iz deželne bolnišnice jutri popoldne ob ¼ 4. uri.

jemnikom in njihovim gostom politična oblast I. instance.

Prvi roj na Dolenjskem je imel 29. aprila v Pijavichah posestnik Jože Jerman. Za tako zgodnji čas izreden povoj. Roj je bil prav močen ter je prišel iz starega panja kranjskih čebel.

O namerah Rikljevga podjetja na Bledu nam piše ravnateljstvo zavoda za Dunaj: Podjetje, katero sicer nameravamo otvoriti 1. maja, ima dobiti vsa živila od »Einkaufstelle des Zentralverbandes d. Heilanstalten Wien«, ki velja za vsa avstrijska zdravilišča in ima tudi nas v strogi kontroli. Tam dobivamo in gladkor, katerega danes sploh nimamo niti enega kilograma. Zato odpade tudi obdobja, da bi zamenjali sladkor za druga živila. Slednjič nikakor ne odgovarja dejstvu, da bi bili radi dobave mleka kako obilno dali; temveč naše ravnateljstvo sploh še ni nikakoršne poroke radi mleka sklenilo in tudi, kakor skoraj vsa zdravilišča ne bo v stanu dati svojim bolnikom zadostno mleka. Sicer pa nikoli ne bi premogli ne mi, ne naši gostje takih cen, kakor ste jih navedli. Podjetje pa bomo otvorili — če ga bomo sploh — ne radi dobička, ampak da povsem ne propade. Končno konstatiramo, da smo eden glavnih faktorjev svetovne veljave našega Bleda.

Dramatično društvo v Mariboru. Iz Maribora nam pišejo: Na veliko škodo obmejnih Slovencev ima ves čas vojne vojaška oblast zasedeno dvorano mariborskega Narodnega doma. Dramatično društvo ni moglo ves ta čas prirediti nobene predstave in nobenega koncerta. Neposredno pred izbruhom vojne je priredilo na poziv vseh narodnih društev veliko narodno slavnost ter si nabavilo zanj krasnih narodnih noš, ki so stale tisočake. Ker bi na bilo Dramatično društvo v normalnih razmerah tisto slavnost ponovilo na vseh odrih slovenskega ozemlja, bi bili ti dolgovni kmalu izginili. A je prišlo drugače. Vojaška oblast je zasedla Narodni dom, in v istem trenutku se je prekinilo vzgojevanje ljudstva. Da pa društvo vsled slabega gmotnega stanja ni trpelo, temveč se se celo rešilo vseh svojih dolgov, zato se imamo zahvaliti članom, ki so pri vsem tem vstajali pri društvu in tistim, ki so zadnje leto v velikem številu nanovo pristopili ter s tem pokazali razumevanje važnosti Dramatičnega društva. Nobeno drugo društvo ne more gojiti družabnosti v tisti meri, kakor ravno to društvo pri svojih prireditvah. Zdar, ko pričakujemo s precejšnjo gotovostjo, da vme oblast dvorano njenemu pravemu namenu, se bliža zopet čas, ko bo skrbelo Dramatično društvo za igre, koncerte itd. Kdo pa je Dramatično društvo? To ni morda družba akcijonarjev, kakor se snuje sedaj v Ljubljani, temveč Dramatično društvo v Mariboru so vsi Slovenci v Mariboru in v okolici, ki so njegovi člani. Precej jih je že priselilo svoj pristop, druge pa prosimo tem potom, da pristopijo k društvu do prihodnjega običnega zbora, ki se vrši v soboto, dne 11. maja 1918, zvečer ob pol 8. uri v Narodnem domu. Občni zbor bo sklepal o prireditvah v letošnji sezoni in vsak član in vsaka članica naj se tega posvetovanja udeleži. Vsakemu Slovincu v Mariboru in v okolici mora biti na tem leželo, da postane Dramatično društvo zopet to, kar je bilo pred vojno, hiša umetnosti in hiša neprislilne zabave. Da pa to hvaležno delo lahko vrši, mora biti vsak posamezni Slovenec član društva, mora skušati spraviti na običnem zboru delavne ljudi v odbor in staviti tam primerne predloge, ne sme na brezbržnost stati izven društva, in samo kritizirati ter dati post festum nasvete. Kdor se sam odtegne temu izključno le kulturnemu delu, ravna smešno, če samo kritizira delo drugih. Vsakdo ima na se pravo pravico, temveč dolžnost, da sodeluje kot član ali aktivno, ali pa z nasvetom.

Umrl je v Zagrebu in bil dne 1. maja tamkaj pokopan gosp. Franjo Gomilšek, uradnik tvrde Henrik Francka sinovi. N. v. m. p.

Slovenski otroci na Hrvaškem. Osrednji odbor v Zagrebu je prejel iz Gorice prošnjo, da naj bi se nekaj siromašne dece iz Gorice in Trsta ter okolice nastanilo na Hrvaškem. Odbor je takoj izdal poziv, da se javijo hrvaški starši, ki bi bili voljni prevzeti v oskrbo slovenske otroke.

Zanimiv spored v »Kino Central« v deželni gledališču. Od danes do ponedeljka pri večernih predstavah veliki fantastični film »Doktor Moore«. Ni za mladi. Jutri dopoldne ob 11. in 3. popoldne in v ponedeljek ob 4. popoldne velike predstave za otroke. Tudi za odrasle zanimivo razvedrilo! — V torek in v sredo slavljena Hela Moja v drami: Kadar ljubim. — V četrtek na praznik, nov spored: Stella Harl v drami »Nevesta drugega«. Samo en dan. 2126

Opomin! Dne 29. aprila je izgubila neka revna oseba ročno torbico na glavnem kolodvoru v Ljubljani, pri izhodu, prišedši z gorenskega vlaka. Vsebina v njej je bila 480 kron denarja, ključ in ročavice. Dotična ženska, ki je pobrala torbico in jo izročila potem nekemu noščenku, je znana — prosil se jo zato, da jo odda na c. k. policiji v Ljubljani, drugače se bo proti njej sodniško postopalo. 2090

Dama, ki je izgubila pred tremi tedni denarnico v deželni gledališču, loža št. 4, v parterju, levo, jo dobi pri učitelj. kandidatu Srečko Kristanu, Prisojna ulica 3—3 a od 12. do 1. popoldne.

Za prekupevalce in mehanike. Dne 2. maja je bilo slugi Zadrudne zveze ukradeno kolo pred Prometno banko v Ljubljani. Kolo je črno lakirano z navzgor držečo balanco in prostim tekom. Znamka Puch, model I, št. 60.650. Pred nakupom se svari.

Izbl. se je majhen bel foxterrier z rjavo liso nad desnimi očesom; sliši na ime »Fox«. Prosi se, ga blagohotno oddati proti nagradi pri Kraškovicu, Stari trg 22.

Izgubljeno je bilo včeraj na potu iz Gledališke ulice v Prešernovo ulico do tvrde Čuden belo čapljino (Reiter) pero za damski klobuk. Pošteni najditelji se naproša, oddati ga v našem upravnistvu proti dobri nagradi.

250 kron je izgubljen iz žepa neki gospod na poti od Vodnikovca trga do hotela pri Slonu. Pošteni najditelji naj odda denar na Turjaškem trgu št. 2, I. nadstropje ali na policijo.

Aprovizacija.

Iz seje mestnega aprovizacijskega odbora

dne 3. maja 1918.

»Slovenec« je v svoji včerajšnji številki priobčil tendenciozno notico, da so nekatere uradne mestne aprovizacije napravile na Posavju pri Alešu 1. maja celo pojedino za »ogrskimi salamami« — katerih mestna aprovizacija sploh ne prodaja in jih nima v zalogi — in pri tem vzklikale: »Zivela mestna aprovizacija!« Vsak časopis ima pravico kritizirati aprovizacijo, katere se tudi ne boji upravičene in resne kritike. Vendar mora uredništvo dati vodstvu aprovizacije priliko, da vsak slučaj posebej preišče in izve tudi avtorja notice, da je omogočeno zasliševanje. V vsakem slučaju bo, če se dokaže krivda, prizadeti kaznovan. S pavšalnimi sumičenji in zavitiimi noticami, čisto gotovo noben časopis ne bo koristil aprovizacijskim interesom, posebno v današnjih težkih časih, ko je dobro premisliti besede, ki se jih vrže v najširšo javnost. Sicer pa sme uslužbenka mestne aprovizacije za svoj zaslužni denar v gostilno in končno tudi jesti kot drugi zemljani. Aprovizacijski osek apelira za to na uredništva vseh listov, naj bodo previdna s svojimi aprovizacijskimi noticami in ne begajo z neutemeljenimi vestmi težko prizadetega prebivalstva. Uredništva imajo priliko, da se preje vedno informirajo in pritožijo pri aprovizaciji sami, ki bo gotovo vsako nepravilnost, če se kot tako izkaže, takoj odpravila. Prihodnji teden razdeli aprovizacija na vsako osebo po 1/4 kg moke za kuho.

Testenin je do danes dobilo iz aprovizacijskih zalog približno 2000 stranke. Dobivale so jih predvsem le one stranke, ki so udeležene pri ubožnih akcijah A, B in C. Ker nekatere stranke iz omenjenih akcij do danes še niso prejele testenin, osek sklone, da jih dobe tudi te stranke. Kdaj in po katerem redu se izvrši razdelitev, bo objavljeno. Zadnje dni je kruh zopet skrajno slab. Odpomoči ni nobene, ker dobiva mestna aprovizacija tako slabo moko, da je nemogoče speči kaj boljšega, kar se po ljubljanskih pekarnah speče. Ni samo koruzna moka slaba, ampak je tudi mešanica bele moke nižje kakovosti.

Z novimi izkaznicami za goveje meso se je pričelo v Ljubljani v najširšem obsegu tako goljufati, da se bo morala mestna aprovizacija iz splošnih interesov poslužiti najstrožjih ukrepov proti tem manipulacijam. Dogajalo se je že v neštetihi slučajih, da imajo stranke po dve izkaznici za meso. Do danes še mestna aprovizacija ni izvršila vse revizije prijavljenih za goveje meso, ker je bilo to radi velikega navala strank tehnično neizvršljivo. Tekom prihodnjih dni se revizija izvrši in bodo najstrožje kaznovani oni, ki so si na goljufiv način pridobili dvoje izkaznic za meso. Da ne bo izgovorov, mestna aprovizacija vse stranke zadnjih najresnejše opozarja, da prinese tekom treh dni v aprovizacijski urad one izkaznice za goveje meso, katere si niso pravilnim in upravičenim potom pridobile. Kogar bo mestna aprovizacija sama izsledila, se ne bo izognil neprijetnim posledicam kazenskega zasledovanja.

Raznim ubožnim akcijam razdeli mestna aprovizacija prihodnje dni sladkor in cikorijo.

Kavin nadomestek se razdeli na izkaznice IV. okraja, ki je edini okraj, kateri do danes še ni dobil kavinega nadomestka.

Aprovizacija je prevzela zadnji čas večje množine krompirja in pričakuje, da se bodo dovozili še toliko izpopolnili, da bo mogoče še enkrat razdeliti celemu mestu krompir.

Dovoz mleka je zopet padel in ga dobiva nekatere dni mestna aprovizacija celo več kot polovico manj kot pred par dnevi. Zato je neobhodno potrebno, da se razpoložljivo količino mleka kar najpravičnejše in vestnejše razdeli med potrebne. Aprovizacija se je odločila, da dobe A izkaznice za mleko le dojenčji do 1. leta in se principijelno prav nobeni stranki ne napravi izjeme. Stranka, ki dobiva mleko pri mestni aprovizaciji, tudi ne sme imeti nobene mlekarice in mora biti res brez mleka za svojega otroka. Navzlic vsej natančnosti se morda še zgode slučaj, da se neupravičenci utihotapijo med potrebne in si pridobijo A izkaznice. Aprovizacija bolj natančne kontrole izpeljati ne more, kot jo ima danes. Občinstvo mora za to v svojem lastnem interesu pomagati aprovizaciji, da izsledijo one stranke, katere imajo A izkaznice, a niso upravičene zanje. Mestna aprovizacija bo zato javno razpoložila na mestnem magistratu pri glavnem vhodu sezname vseh onih, ki dobivajo na A izkaznice mleko. Občinstvo se lahko samo prepriča, kdo dobiva mleko. Kakor hitro se dožene, da je kdo v seznamu, ki nima pravice do mleka, naj se ga naznani in bo mestna aprovizacija gotovo takoj poskrbela, da ne bo dobival več mleka.

★

Oddaja semenskega krompirja. Mestna aprovizacija bo oddajala semenski krompir na nakazila, ki so jih dobile stranke pri vojničnem zavodu, pri Muhleisnu na Dunajski cesti v ponedeljek dne 6. t. m. Red je tale: od 8. do 9. dopoldne št. 1 do 100, od 9. do 10. št. 101 do 200, od 10. do 11. št. 201 do 300, popoldne od pol 2. do pol 3. št. 301 do 400, od pol 3. do pol 4. št. 401 do 500, od pol 4. do pol 5. št. 501 do 600, od pol 5. do pol 6. št. 601 do konca. Vsakemu je na izbero galski krompir po 35 v kilogram ali domač krompir po 1 K 20. Stranke prosimo, naj se drže reda.

Prodaja vojnih in praških klobas na sejalni cesti. Mestna aprovizacija bo

prodajala klobase v vojni prodajalni v Gosposki ulici v ponedeljek dne 6. maja strankam z zeleno izkaznico A. Vsaka oseba dobi 1/4 kg; kilogram vojnih klobas stane 2 K; kilogram praških klobas 4 kron.

Izdelke iz prekajevalnice Kranjskega deželnega mesta za dobavo klavne živine bo mestna aprovizacija razdeljevala v svoji prodajalni v Gosposki ulici na bele izkaznice za nakup mesa po sledečem redu: V torek dne 7. maja: od 8. do 10. št. 801 do 900, od 10. do 12. št. 900 do 1000, od 3. do pol 5. št. 1000 do 1100, od pol 5. do 6. št. 1100 do 1200; v sredo dne 8. maja: od 8. do 10. št. 1200 do 1300, od 10. do 12. št. 1300 do 1400, od 3. do pol 5. št. 1400 do 1500, od pol 5. do 6. št. 1500 do 1600; v petek dne 10. maja: od 8. do 10. št. 1600 do 1700, od 10. do 12. št. 1700 do 1800, od 3. do pol 5. št. 1800 do 1900, od pol 5. do 6. št. 1900 do 2000. — Vsaka oseba dobi 1/4 kg; cene se poizvedo v prodajalni.

Aprovizacijski škandal v Mostah. Opetovano smo imeli že priliko opozoriti oblasti na aprovizacijske škatle v Mostah, vendar vsa ta opozorila niso imela nobenega uspeha. — Vemo tudi zakaj, in bomo, če treba, tudi to povedali. Sedaj je pa morda vendar enkrat dozorela stvar tako daleč, da se ne bo več dala prikriti. Vedno gre za iste osebe, danes Oražem, jutri Podobnik. To pot je na vrsti Podobnik. Izkazalo se je namreč, da je Podobnik podpisaval za razne dobave mesa redoma gosp. Prusnika in da je iz močvanske občinske mesnice prodajal meso po 30 K kilogram Buzzolinju v Ljubljani. Pri razdeljevanju na ubožno akcijo pa množico odhajati ljudje brez mesa. Tozadevna ovadba je že vložena.

Prosveta.

»Glasbena Matica«. Krekova slavnostna akademija se bo četrti vršila v nedeljo, dne 12. maja popoldne ob 5. v Unionski dvorani kot ljudski koncert, namenjen najširšemu občinstvu, slovenskemu delavstvu, za katero je umrl Krek toliko plemenito dobrega storil. Vstopnina bo izredno nizka: stojišča 50 vin., sedeži pa po 1 K, 1 K 50 vin. in 2 K. — Začetek predprijave vstopnic v trafikah v Prešernovi ulici se bo naznanil tekom prihodnjega tedna. Opozorjamo na to prireditve najširše občinstvo in posebno vse organizacije slovenskega delavstva!

Olga Borová - Valušková. V prihodnjem tednu, v četrtek, dne 9. maja in v soboto, dne 11. maja se bosta vršila dva velenjanja koncerta v Ljubljani. Najslavnejša češka altistinja, koncertna pevka in operna pevka »Narodnega divadla« gospa Olga Borová - Valušková iz Prage priredi v Unionski dvorani v četrtek »koncert klasične in moderne češke pesmi«, v soboto pa »koncert svetovnih klasikov«. Sodeloval bo obokrat češki skladatelj in klavirski virtuos gospod Jaroslav Jeremiáš. Predprijave vstopnic za dva koncerta se prične jutri v nedeljo dopoldne v trafikah v Prešernovi ulici.

Slovenska Socialna Matica, r. z. o. z. v Ljubljani. Grozote in prelita kri sedanje svetovne vojne bodo vzdrinile človeštvo, rešile ga bodo dosežena hlapčevstva, dale mu bodo svobodo. Jasno je, da morajo poslej zavladati medprosvitlilnim človeštvom ideje demokracije; njim bo sledila tudi socializacija gospodarstva. V tem spoznanju smo ustanovili »Slovensko Socialno Matico« r. z. o. z. v Ljubljani, katere poglavitna naloga je, širiti med slovenskim ljudstvom zanimanje za socialne in kulturne probleme sedanjosti in bodočnosti. Zakaj bližnja bodočnost po vojni bo morala razrešiti težke naloge v kulturnem, socialnem in gospodarskem življenju, in bo morala poleg tega celiti tudi velike rane, ki jih je človeštvo vsakala sedanja imperijalistična vojna. »Slovenska Socialna Matica« si je nadela težko nalogo, v tem pogledu slovenskemu ljudstvu pripomoči do večje jasnosti in težavnih in zamotanih vprašanj, ki moramo nanje odgovoriti kot mal narod. Delo, ki nas čaka, zahteva vsestransko jasnost in kulturno udeleževanje. Zgolj politično delo nam ne more zadostiti. Politično delo, ki ni obenem tudi kulturno, je šušmarstvo. »Slovenska Socialna Matica« izdaja izborno urejano polmesечно revijo »Demokracija«. Pri njej sodelujejo naši najboljši socialni pisatelji vseh smeri. Revija je prosta, vsakemu pristopna tribuna, ki stremi po demokratizaciji in socializaciji slovenskega narodnega življenja. Vselej je njena izrazita naloga tudi ta, utemeljiti pravico slovenskega naroda do politične in gospodarske osvoboditve. Koncem majnika 1918 izide »Demokracija« kot jugoslovanska številka, ki bo prinesla ob obilnici majniške deklaracije prispevke najboljših jugoslovanskih piscev. Revija velja 16 kron in se naroči pri upravnistvu »Demokracije« v Ljubljani, Kolodvorska ulica 5. Poleg »Demokracije« izdaja »Slovenska Socialna Matica« tudi »Kulnično socialnih in političnih spisov«. Prvi zvezek vsebuje »Probleme malega naroda«, ki jih je razvil pisatelj Abdiut! Spis je velokupen za slehernega Slovence, za meščana, kmeta in delavca. Cena 2 K za člane »S. S. M.« 1 K 60 vin. Drugi zvezek te knjižnice bo prinesel spis dr. Drag. Lončarja: »Ideja slovenskega naroda«. »Slovenska Socialna Matica« hoče skrbeti tudi za strogo znanstvo in bo v ta namen izdajala svojo »Znanstveno knjižnico«. Prvi zvezek je v pripravi in bo prinesel slavni Machiavellijev spis »Il Principe«. (»Kneze«). Posebno skrb hoče posvetiti »Slovenska Socialna Matica« vzgoji mladine, ki je bodočnost naroda. Zato bo poskrbela za popularizacijo slovenske mladinske literature. Naročajte se na njene publikacije! Širite jih med ljudstvom!

Dramatično društvo v Trstu bo imelo v torek, dne 7. maja svoj občni zbor. — Balokovičev koncert v Politeama Rossetti v Trstu je uspel siljano. Gledalščje je bilo polno občinstva, ki se je naslajalo na divni umetnosti Zlatka Balokoviča. Tržaški uradni list poroča, da je program obsegal jako težke točke, katere pa je izvršil z lahkoto umetnik, ki je dosegel eden največjih svojih nastopov in vzbudil občudovanje.

Predavanje dr. Pavla Grošlja v Trstu. »Edinost« poroča: Pred nabito polno dvorano »Delavskega doma« je dne 27.

aprila govoril dr. Grošelj o »lakoti«. Predavatelj je svoje poslušalce naravnost očaral s svojim jasnim, često s pristnim humorjem zabeljenim izvajanjem, s svojim lubeznivim podajanjem, z nešteto množico pestrobojnih prispodov in drastičnih primerov, kar vse je storilo, da je ta sicer bolj suhoparen predmet držal poslušalstvo od konca do kraja v napetosti in izbornem razpoloženju. Sprovel nas je v kraljestvo kemije, ki nas seznanja s prvimi našimi hrane. — Predstavil nam je 79 princev — elementov anorganskih spojin — ter kralja, ki neomejeno vlada v kraljestvu organskih spojin, t. j. ogljik. Primerjal je naše telo s kuhinjskim ognjiščem, ki mu treba kuriva, t. j. hrane, za razvoj kalorij, tako potrebnih za naš obstanek. In če te hrane zmanjka — dejal je v sila dramatičnem opisu lakote in njenih posledic — tedaj meče človek še slednje poleno na žrtvenik, t. j. samega sebe, svoje telo. Hraniti se še od lastnih maščob, mišic, krvi in kosti, le da se vzdržuje delovanje srca in možgan. Ko pa je došlo do slednje »polene«, nastopa katastrofa — smrt vsled lakote. Slednjič nas je sproval predavatelj v sila poetični obliki skozi »sanje mladeniča«, in nam drastično povedal, kje so one »retorte«, ki se izdelujejo za našo prehrano toli važne snovi, in prvi vrsti beljakovine. Dosedaj opravila to umetnost v prvi vrsti pač naš kmet. Splošna želja vseh poslušalcev je bila sklepno, da bi nekateri učenega prirodoslovca čim prej vnovič slišali.

Razne stvari.

Roparski umor na Dunaju. Alojzij Malý, izdelovalec podplatov v 4. okraju na Dunaju, je bil napaden in umorjen v njegovi trgovini. Osumljeni sta zločinca neki vojak in neki civilist. Zločinca so odnesli nekaj blaga in hranilnih knjižic.

Krompir iz Bavarske za Tirolsko. Iz Inomesta poročajo: Deželni odbornik Schraffl, ki se je zamen trdil, da bi dosegel na Dunaju nekaj živil za Tirolsko, je naznanil sedaj brzojavno iz Bavarske, da pošlje Bavarska 175 vagonov krompirja za Tirolsko.

Prepovedan film »Francoske matere«. V zagrebškem kinu Apollo so kazali nekaj dni film »Francoske matere«. Glavno vlogo je imela svetovnoznana tragedinja Sara Bernhardt. Sedaj pa so oblasti prepovedale ta film. V Budimpešti so ga vprizirali 14 dni in listi so nislali cele članke o njem.

Sindikati v Nemčiji za izkoriščanje vodnih sil v Avstriji. V Monakovem se je pod vodstvom Nemške banke in v veliko udeležbo bavarskih bank in tvrdki ustanovil sindikat za izkoriščanje vodnih sil spodnjega Ina. Sindikat ima za sedaj kapitala dveh milijonov, potreboval ga bo pa nad 150 milijonov mark. Pridobiti hočejo 150.000 konjskih sil.

V boju za vrečo pšenice. Kmetica Ivana Vukič, 23 let stara, se je peljala iz kloštra Ivančice domov. S seboj je imela vrečo pšenice 70 kg. V vlaku so planili na njo nekateri moški, in jej hoteli vzeti vrečo. Zena je krčevito držala vrečo in ko je v boju za pšenico prišla do izhoda, je padla pod vlak, ki jej je odrezal desno nogo v gležnju. Spravili so jo na to v zagrebško bolnišnico.

Zakol spomenikov. Pod tem zaглаvjem piše berlinski »Vorwärts«: Kakor poročajo listi, je dal pruski vojni minister konferenci zvezdenecv sporočiti, da bo precejšnji del nemških spomenikov treba prekopati. Nemški oficijalni patrijotizem mora terej v bodoče izhajati brez v kovino vlitih znakov. Ali bo to mogel prenesti, je vprašanje, katerega odločitev moramo prepustiti policijam in krogom. Najbolje bo izhajala pri tej zadevi umetnost, ki ne izgubi ničesar, čeprav so sklenili, da je treba priznati spomenikom za umetniško vrednostjo. Da že vnaprej preprečimo razpor v časopisih, kateri spomeniki so umetniško dragoceni, predlagamo nastopno porazvrstitev: Umetniške vrednosti so v prvi vrsti spomeniki poglavarjev vladajočih hiš, kolikor njih države niso z nami v vojni, z zraven spadajočimi konji vred. Umetniško prihajajo tudi v poštev in jim je v sil priznati, spomeniki princev, princesin in plemičev. Brez vsake umetniške vrednosti so pa nasprotno spomeniki navadnih civilistov, n. pr. učencev, iznajdateljev, zdravnikov itd. Marmornati spomeniki so pa sploh in itak brez vsake umetniške cene, ker nimajo kovinske vrednosti. Ta opomba se nam zdi jako potrebna, zlasti za Berlin. Kovinska žrtev te odredbe pa menda ne bo presilno visoka. V Henrika Heinla knjiži Le Grand se o spomeniku volilnega kneza Ivana Viljema v Düsseldorfu pripoveduje pravilica, da je pri vlitju kipa zmanjkalo kovine in so meščani umetniku s srebrnimi žlicami prisilili na pomoč. Tak patrijotizem je pa samo izjema. Dandanašnji spomeniki na sredi ne obstoje več iz srebrnih žlic, nego iz debelega železnega jedra, samo okoli kraja je tenka brončeva plast. Računa, ki ga je deček Henrik Heine pred spomenikom Ivana Viljema tako pogosto v mislih izračunil, koliko srebrnih žlic pač tiči v kipu, in koliko labolnih tortic bi se zanje dalo kupiti, tega računa torej Wumba ne bo ponovila, že zato ne, ker sedaj sploh ni več na prodaj labolnih tortic. Upamoli, da stari Blücher v nebesih ne bo zameril, ako bodo lepega dne z njegovimi v grane prelitimi jezdnimi škornji streljali na njegovega rajnega zaveznika pri Waterlooju.

Izpred sodišča.

Tatvina. Jožef Kopač, 60 let star, hlapec, iz Sore, je izmaknil sodarskemu mostu Ivanu Buggenju v Ljubljani dve odeli po 20 K, iz zaklenjene šupe za vozove pa komat z jermeni v vrednosti 300 K. Dve ženski je opeharil, obljubivši jima živila, eno za 200 kron, drugo za 62 kron, kar obdolženec priznava. Bil je že 41 krat predkaznovan, 17 krat zaradi tatvine. Obsojen je na 1 1/2 leta težke ječe.

Cerkvene sveče je kradel. Franc Pretnar, 16 let star, delavec na Jesenici, je bil obtožen, da je v družbi nekoga vojaškega begunca v zakristiji cerkve pri Sv. Križu vzjel nekaj sveč in dve neblagoslovljeni hostiji. Obsojen je bil na 7 mesecev težke ječe.

Ljudem, ki trpe na boleznih ledvic, mehurja itd. izvrstno služi naravna »Franz-Josef« grenčica s skrbnim odvajanjem na črevo.

Gospodarstvo.

Ljubljanska kreditna banka. V mesecu aprilu vložilo se je na knjižice in na tekoči račun K 9.335.889-21, dvignilo pa K 8.975.879-46. — Stanje vlog koncem aprila K 42.760.010-27.

Nasveti za poljedelce. Dne 27. aprila t. l. se je vršila pri c. k. okrajnem glavarstvu v Ljubljani seja okrajnega kmetijskega sosveta, pri kateri se je med drugim razpravljalo o odpo-moči pomikanja gnoj. Nasvetovalo se je zeleno znojenje potom pridelovanja detelje in sočivja. Z ozirom na letošnje pomikanje mladih prašičev se priporoča reja plimskih svinj ter naprava pašnikov za svinje. V izogib pomikanju semen se je priporočalo gojitev prosa in koruze, zlasti manjšim posestnikom. Slednjič se je tudi opozorilo na veliko važnost pridelovanja lanu.

Darila.

Mesto venca na grob svojemu dragemu bratu in starosti Antonu Počivavšku so zbrali trbovelski Sokoli 100 kron ter jih poklonili Ciril - Metodovi družbi.

Slovenskemu pevskemu društvu »Ljubljanski Zvon« je naklonilo stalno narodno omizje gostilne »Pri panjcu« znesek 80 K, v znak veselja, ker se je po štirih letih našel društveni talisman. — Iskrena hvala!

Omizje: »Peter na škaf« sedi, pa žvižga. — v gostilni »Pod skalco pri Jakatu« je nabralo za družbo sv. Cirila in Metoda znesek 76 K; za gramofon slepmu slovenskemu vojaku pa 32 K. — Naj le še na škaf« sedi in žvižga!

Za Družbo sv. Cirila in Metoda se je nabralo 80 kron, ko je z. France Mitteregger v Judenburgu slovo jemal od sameškega stanu. — Ciril - Metodovi družbi je nakazal g. M. Muha, Lovek na Krasu, 20 K, mesto cvetja na grob ge. Terezije Guštin. — Hvala!

Društvo rodoljubnih Slovencev in Hrvatov, zbranih v gostilni g. Ludovika Kinkela na Miholičih pri Matuljih je nabralo po inicijativi gosp. Karla Šiškočiča ml. iz Crnega kala 120 kron za kulturni spomenik velikemu Jugoslovancu dr. Janezu Ev. Kreku.

Slovenskemu odboru za skrbstvo invalidov v Pragi so poslali: Dobrodrelna pisarna v Ljubljani 100 K, Hranilno in posojilno društvo v Ptuj 45 K, Fr. Kovac, Skočjan 2 K, Posojilnica v Mariboru 130 K, Daljne darove sprejema blaginjska gđ. Polke Lessajova, uradnica Pozemkove banke v Pragi II, Pifkopij.

Sokol I. je zbral za svojega br. K. Rakušca, ki mu je sovražna granata razbila levo nogo in se začasno nahaja kot invalid v ljubljanski obrtni šoli, znesek 575 K, da se mu trenotno in vsaj deloma olajša njegovo bedno stanje. — Vsem plemenitim darovalcem in nabiralcem se odbor Sokola I. za bratstvo v dejanjih iskreno za-hvaljuje.

Velik dar za »Vojaški dom« v Ljubljani. Za »Vojaški dom« v Ljubljani je darovalo »Kranjsko mesto za dobavo klavne živine« 20.000 kron. Odbor ponovno prosi vse, katerim je pri srcu blagor naših vojakov, da z obilnimi darovi kar najšilneje izpričajo lubezen do onih, katerih hrabrost se imamo zahvaliti, da naša dežela ni opustošena po sovražniku. Darovi se pošiljajo na naslov: Odbor za »Vojaški dom« v Ljubljani.

Darovi za dr. Krekovo ustanovo gorških Slovencev od 9. februarja do 26. aprila 1918: Zupanstvo Log pod Mangartom 100 kron, B. P. gorški begunc 30 K, Janez Ev. Jarc, kurat 10 K, 405 K, uprava »Slov. Naroda« II. zbirka po dr. Kobalu 100 K, 70 v. Poniz Avgusta, Leoben Rosegger, št. 8/1 10 K, »Slov. Naroda« zbirka 20 K, Sorli Jurij, Rupa pri Kranju 10 K, Anton Boškini, Solkan zbirka beguncv Angera 13 K, »Slov. Naroda« zbirka po dr. Kobalu 100 K, »Slov. Naroda« zbirka po dr. Kobalu 105 K, Ivan Kenda, kurat, Novaki zbirka 133 K, Ernesto Blažica, nahr. v Dol. Topliva 90 K, Anton Lazar, sedaj vojak 10 K, Andrej Cernuta, krčmar, Log 10 K, Andrej Mlekuz, Koritnica 26 10 K, Jože Komac, Mali Bovec 10 K, Mlekuz T. J. K. Berlot, dekan, Kanal 20 K, Bisail Aurel 10 K, Adolf Anton Mlekuz, Bovec 10 K, Ivan Droč, St. Peter 2 K, Marija Komel vdova 1 K, Josip Hudales, Okomna Stajersko 3 K, Sinšič Mihael 2 K, Pleško Lovro 1 K, Zega M. 2 K, Kokali Ivan 2 K, Filip Bačnar, Gorica, delovodja 10 K, Janko Zvanut 10 K, uprava »Slov. Naroda« 15 K, Skupaj 1255 K, 70 vin. Prejšnji izkaz 5236 K, skupaj 6541 K, 70 vin. NB. V drugem izkazu je pomotoma izostal g. Josip Krašovec, daroval 2 K.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 28. aprila: Ludovik Lassner, strolin ključavničar, 22 let, Planinska cesta 207. Dne 29. aprila: Leopoldina pl. Kosu-fli, uradnikova soproga, 40 let, Rimska cesta 12. — Angela Hren, hči ževljarske vdove, 2 leti, Dunajska cesta 8. Dne 30. aprila: Franc Smrdelj, užitar, 85 let, Radeckega cesta 9. Dne 1. maja: Albina Dejak, hči knji-goveškega pomočnika, 2 leti, Strelška ulica 15. — Janko Krofta, sin bančnega ravnatelja, 8 mesecev, Marije Terezije cesta 5. Dne 2. maja: Martin Podkrajnik, krojač, 59 let, Radeckega cesta 1. Dne 3. maja: Fran Tiran, nadspredovnikov sin, 5 let, Marije Terezije cesta 14.

V deželni bolnišnici: Dne 25. aprila: Jožefa Lekan, vdova železn. čuvalja, 64 let. — Anton Zupan, posestnik, 58 let. — Marija Podobnikar, žena posestnika, 62 let. Dne 26. aprila: Marija Zust, hči posestnika, 5 let

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Konj

3 leta star, 11 peti voh, z vozom in opremo se prodaja. — Ogleda se pri V. Jolevski, Bolha Dolna 246 pri Ljubljani. 2073

Krapinske Toplice

Obstojajo iz stanovanje, treh sob, električno razsvetljavo in kopalno sobo. Pismene ponudbe se prosijo na uprav. Slov. Nar. pod „Krapinske 2074“.

Zlato uro

podarim za oskrbo mleka v hišo. Francozsko nahr. in Ljuba ulica 3 v Ljubljani. 2075

Dober sadni mošt

prodaja v večji množini trdka Anton Kralj, Ljubljana, Karlova cesta št. 18. 179

Izgubil se je

pes Doberman, ki sliši na ime „Lux“. Pes je črn, na visokih nogah, nad očmi prsih in tacah je reja rojave barve. Pes se je zatekel najbliže k vojakom. Kdor o njem kaj ve, naj sporoči proti nagradi na naslov: Frane Dolenc, Stara Loka, p. škofja Loka. 2062

ŽAGAR

ki razume na polnojarjenik in venecjanko ter brusiti žage smirkele, se sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe na: A. Rovar, parna žaga, Cel pri Vipavi. 2016

Na prodaj

je v Ljubljani na prometnem kraju velika hiša z dvoriščem in gospodarskim poslojem. Kupci naj se ogledajo v moji pisarni. Dr. Anton Švigelj, odvetnik v Ljubljani, Dalmatinova ulica 11. 2020

Starejši uradnik

zmožen slovenskega in nemškega jezika, verziran v sodnijski in politično uradni praksi, išče službo kot očiški tajnik ali knjigovodja pri kakem podjetju, v kaki večji občini na deželi. — Ponudbe pod „št. 25 2013“ na upr. „Slov. Nar.“

Prav dober sadni mošt

500 hl se prodaja. Proda se tudi 120 hl belega in rdečega vina (Schilcher). M. Wilcher, Gradec, Annenstrasse 61. 2051

Spreten, zanesljiv skladiščnik

se išče za večjo trgovino na Spodnjem Stajerskem. Prosilci, ki znajo slovensko, imajo prednost. Hrana in stanovanje preskrbi trgovina. — Plača po dogovoru. Ponudbe pod „Glasb. list. 777“ na anončno ekspedicijo Kienreich v Gradcu.

G. F. Jurásek

uglaševalec klavirjev in trgovac z glasbilo Ljubljana, Wolfova ulica 12. Edina konces. trdka za uglaševanje klavirjev in harmonijev ter popravila vseh glasbil. Vsa ta dela izvršujem strokovno in ceno. Glasbenim šolam uglašuje izključno le G. F. Jurásek.

Nov kažipot za bolnike

Sestavljen sem spis, ki v njem tisočim trpečim kažem edino možno pot do ozdravljenja. Ta kažipot ne stane vinarja in ga pošljem vsakomur, kdor se čuti bolnega, slabega in obupanega, zastoji. Moj spis je rezultat 50letnega študija in premišljanja, vsebuje celo množico praktičnih izkušenj in dokazov od odličnih mož znanosti.

Kdor se hoče rešiti

bo sledil mojem pouku, ki je že tisočim pomagal. Naj je nastala bolezen vsled skrbni, tuge, prenapora, ali vsled

lahkomiselnosti in nezmernosti,

vsem trpečim, dela nevoljnim in neenergičnim pokazem znanstveno in naravno pot k ozdravljenju živčnih bolezni, nespanca, delamrznosti, telesne in duševne oslabelosti, trganja v udih, glavobola, ovir prebave in želodčnih težkoč ter mnogo drugih bolezni. Pišite še danes dopisnico in zahtevajte gratis in franko

moj kažipot!

Dopisnico naslovite: 2083 E. Pasternack, Berlin, N. O., Michaelkirchplatz 13, Abt. 456.

Konj

3 leta star, 11 peti voh, z vozom in opremo se prodaja. — Ogleda se pri V. Jolevski, Bolha Dolna 246 pri Ljubljani. 2073

Krapinske Toplice

Obstojajo iz stanovanje, treh sob, električno razsvetljavo in kopalno sobo. Pismene ponudbe se prosijo na uprav. Slov. Nar. pod „Krapinske 2074“.

Zlato uro

podarim za oskrbo mleka v hišo. Francozsko nahr. in Ljuba ulica 3 v Ljubljani. 2075

Dober sadni mošt

prodaja v večji množini trdka Anton Kralj, Ljubljana, Karlova cesta št. 18. 179

Izgubil se je

pes Doberman, ki sliši na ime „Lux“. Pes je črn, na visokih nogah, nad očmi prsih in tacah je reja rojave barve. Pes se je zatekel najbliže k vojakom. Kdor o njem kaj ve, naj sporoči proti nagradi na naslov: Frane Dolenc, Stara Loka, p. škofja Loka. 2062

ŽAGAR

ki razume na polnojarjenik in venecjanko ter brusiti žage smirkele, se sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe na: A. Rovar, parna žaga, Cel pri Vipavi. 2016

Na prodaj

je v Ljubljani na prometnem kraju velika hiša z dvoriščem in gospodarskim poslojem. Kupci naj se ogledajo v moji pisarni. Dr. Anton Švigelj, odvetnik v Ljubljani, Dalmatinova ulica 11. 2020

Starejši uradnik

zmožen slovenskega in nemškega jezika, verziran v sodnijski in politično uradni praksi, išče službo kot očiški tajnik ali knjigovodja pri kakem podjetju, v kaki večji občini na deželi. — Ponudbe pod „št. 25 2013“ na upr. „Slov. Nar.“

Prav dober sadni mošt

500 hl se prodaja. Proda se tudi 120 hl belega in rdečega vina (Schilcher). M. Wilcher, Gradec, Annenstrasse 61. 2051

Spreten, zanesljiv skladiščnik

se išče za večjo trgovino na Spodnjem Stajerskem. Prosilci, ki znajo slovensko, imajo prednost. Hrana in stanovanje preskrbi trgovina. — Plača po dogovoru. Ponudbe pod „Glasb. list. 777“ na anončno ekspedicijo Kienreich v Gradcu.

G. F. Jurásek

uglaševalec klavirjev in trgovac z glasbilo Ljubljana, Wolfova ulica 12. Edina konces. trdka za uglaševanje klavirjev in harmonijev ter popravila vseh glasbil. Vsa ta dela izvršujem strokovno in ceno. Glasbenim šolam uglašuje izključno le G. F. Jurásek.

Nov kažipot za bolnike

Sestavljen sem spis, ki v njem tisočim trpečim kažem edino možno pot do ozdravljenja. Ta kažipot ne stane vinarja in ga pošljem vsakomur, kdor se čuti bolnega, slabega in obupanega, zastoji. Moj spis je rezultat 50letnega študija in premišljanja, vsebuje celo množico praktičnih izkušenj in dokazov od odličnih mož znanosti.

Kdor se hoče rešiti

bo sledil mojem pouku, ki je že tisočim pomagal. Naj je nastala bolezen vsled skrbni, tuge, prenapora, ali vsled

lahkomiselnosti in nezmernosti,

vsem trpečim, dela nevoljnim in neenergičnim pokazem znanstveno in naravno pot k ozdravljenju živčnih bolezni, nespanca, delamrznosti, telesne in duševne oslabelosti, trganja v udih, glavobola, ovir prebave in želodčnih težkoč ter mnogo drugih bolezni. Pišite še danes dopisnico in zahtevajte gratis in franko

moj kažipot!

Dopisnico naslovite: 2083 E. Pasternack, Berlin, N. O., Michaelkirchplatz 13, Abt. 456.

ŽAGAR

ki razume na polnojarjenik in venecjanko ter brusiti žage smirkele, se sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe na: A. Rovar, parna žaga, Cel pri Vipavi. 2016

Na prodaj

je v Ljubljani na prometnem kraju velika hiša z dvoriščem in gospodarskim poslojem. Kupci naj se ogledajo v moji pisarni. Dr. Anton Švigelj, odvetnik v Ljubljani, Dalmatinova ulica 11. 2020

Starejši uradnik

zmožen slovenskega in nemškega jezika, verziran v sodnijski in politično uradni praksi, išče službo kot očiški tajnik ali knjigovodja pri kakem podjetju, v kaki večji občini na deželi. — Ponudbe pod „št. 25 2013“ na upr. „Slov. Nar.“

Prav dober sadni mošt

500 hl se prodaja. Proda se tudi 120 hl belega in rdečega vina (Schilcher). M. Wilcher, Gradec, Annenstrasse 61. 2051

Spreten, zanesljiv skladiščnik

se išče za večjo trgovino na Spodnjem Stajerskem. Prosilci, ki znajo slovensko, imajo prednost. Hrana in stanovanje preskrbi trgovina. — Plača po dogovoru. Ponudbe pod „Glasb. list. 777“ na anončno ekspedicijo Kienreich v Gradcu.

G. F. Jurásek

uglaševalec klavirjev in trgovac z glasbilo Ljubljana, Wolfova ulica 12. Edina konces. trdka za uglaševanje klavirjev in harmonijev ter popravila vseh glasbil. Vsa ta dela izvršujem strokovno in ceno. Glasbenim šolam uglašuje izključno le G. F. Jurásek.

Nov kažipot za bolnike

Sestavljen sem spis, ki v njem tisočim trpečim kažem edino možno pot do ozdravljenja. Ta kažipot ne stane vinarja in ga pošljem vsakomur, kdor se čuti bolnega, slabega in obupanega, zastoji. Moj spis je rezultat 50letnega študija in premišljanja, vsebuje celo množico praktičnih izkušenj in dokazov od odličnih mož znanosti.

Kdor se hoče rešiti

bo sledil mojem pouku, ki je že tisočim pomagal. Naj je nastala bolezen vsled skrbni, tuge, prenapora, ali vsled

lahkomiselnosti in nezmernosti,

vsem trpečim, dela nevoljnim in neenergičnim pokazem znanstveno in naravno pot k ozdravljenju živčnih bolezni, nespanca, delamrznosti, telesne in duševne oslabelosti, trganja v udih, glavobola, ovir prebave in želodčnih težkoč ter mnogo drugih bolezni. Pišite še danes dopisnico in zahtevajte gratis in franko

moj kažipot!

Dopisnico naslovite: 2083 E. Pasternack, Berlin, N. O., Michaelkirchplatz 13, Abt. 456.

ŽAGAR

ki razume na polnojarjenik in venecjanko ter brusiti žage smirkele, se sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe na: A. Rovar, parna žaga, Cel pri Vipavi. 2016

Na prodaj

je v Ljubljani na prometnem kraju velika hiša z dvoriščem in gospodarskim poslojem. Kupci naj se ogledajo v moji pisarni. Dr. Anton Švigelj, odvetnik v Ljubljani, Dalmatinova ulica 11. 2020

Starejši uradnik

zmožen slovenskega in nemškega jezika, verziran v sodnijski in politično uradni praksi, išče službo kot očiški tajnik ali knjigovodja pri kakem podjetju, v kaki večji občini na deželi. — Ponudbe pod „št. 25 2013“ na upr. „Slov. Nar.“

Prav dober sadni mošt

500 hl se prodaja. Proda se tudi 120 hl belega in rdečega vina (Schilcher). M. Wilcher, Gradec, Annenstrasse 61. 2051

Spreten, zanesljiv skladiščnik

se išče za večjo trgovino na Spodnjem Stajerskem. Prosilci, ki znajo slovensko, imajo prednost. Hrana in stanovanje preskrbi trgovina. — Plača po dogovoru. Ponudbe pod „Glasb. list. 777“ na anončno ekspedicijo Kienreich v Gradcu.

G. F. Jurásek

uglaševalec klavirjev in trgovac z glasbilo Ljubljana, Wolfova ulica 12. Edina konces. trdka za uglaševanje klavirjev in harmonijev ter popravila vseh glasbil. Vsa ta dela izvršujem strokovno in ceno. Glasbenim šolam uglašuje izključno le G. F. Jurásek.

Nov kažipot za bolnike

Sestavljen sem spis, ki v njem tisočim trpečim kažem edino možno pot do ozdravljenja. Ta kažipot ne stane vinarja in ga pošljem vsakomur, kdor se čuti bolnega, slabega in obupanega, zastoji. Moj spis je rezultat 50letnega študija in premišljanja, vsebuje celo množico praktičnih izkušenj in dokazov od odličnih mož znanosti.

Kdor se hoče rešiti

bo sledil mojem pouku, ki je že tisočim pomagal. Naj je nastala bolezen vsled skrbni, tuge, prenapora, ali vsled

lahkomiselnosti in nezmernosti,

vsem trpečim, dela nevoljnim in neenergičnim pokazem znanstveno in naravno pot k ozdravljenju živčnih bolezni, nespanca, delamrznosti, telesne in duševne oslabelosti, trganja v udih, glavobola, ovir prebave in želodčnih težkoč ter mnogo drugih bolezni. Pišite še danes dopisnico in zahtevajte gratis in franko

moj kažipot!

Dopisnico naslovite: 2083 E. Pasternack, Berlin, N. O., Michaelkirchplatz 13, Abt. 456.

ŽAGAR

ki razume na polnojarjenik in venecjanko ter brusiti žage smirkele, se sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe na: A. Rovar, parna žaga, Cel pri Vipavi. 2016

Na prodaj

je v Ljubljani na prometnem kraju velika hiša z dvoriščem in gospodarskim poslojem. Kupci naj se ogledajo v moji pisarni. Dr. Anton Švigelj, odvetnik v Ljubljani, Dalmatinova ulica 11. 2020

Starejši uradnik

zmožen slovenskega in nemškega jezika, verziran v sodnijski in politično uradni praksi, išče službo kot očiški tajnik ali knjigovodja pri kakem podjetju, v kaki večji občini na deželi. — Ponudbe pod „št. 25 2013“ na upr. „Slov. Nar.“

Prav dober sadni mošt

500 hl se prodaja. Proda se tudi 120 hl belega in rdečega vina (Schilcher). M. Wilcher, Gradec, Annenstrasse 61. 2051

Spreten, zanesljiv skladiščnik

se išče za večjo trgovino na Spodnjem Stajerskem. Prosilci, ki znajo slovensko, imajo prednost. Hrana in stanovanje preskrbi trgovina. — Plača po dogovoru. Ponudbe pod „Glasb. list. 777“ na anončno ekspedicijo Kienreich v Gradcu.

G. F. Jurásek

uglaševalec klavirjev in trgovac z glasbilo Ljubljana, Wolfova ulica 12. Edina konces. trdka za uglaševanje klavirjev in harmonijev ter popravila vseh glasbil. Vsa ta dela izvršujem strokovno in ceno. Glasbenim šolam uglašuje izključno le G. F. Jurásek.

Nov kažipot za bolnike

Sestavljen sem spis, ki v njem tisočim trpečim kažem edino možno pot do ozdravljenja. Ta kažipot ne stane vinarja in ga pošljem vsakomur, kdor se čuti bolnega, slabega in obupanega, zastoji. Moj spis je rezultat 50letnega študija in premišljanja, vsebuje celo množico praktičnih izkušenj in dokazov od odličnih mož znanosti.

Kdor se hoče rešiti

bo sledil mojem pouku, ki je že tisočim pomagal. Naj je nastala bolezen vsled skrbni, tuge, prenapora, ali vsled

lahkomiselnosti in nezmernosti,

vsem trpečim, dela nevoljnim in neenergičnim pokazem znanstveno in naravno pot k ozdravljenju živčnih bolezni, nespanca, delamrznosti, telesne in duševne oslabelosti, trganja v udih, glavobola, ovir prebave in želodčnih težkoč ter mnogo drugih bolezni. Pišite še danes dopisnico in zahtevajte gratis in franko

moj kažipot!

Dopisnico naslovite: 2083 E. Pasternack, Berlin, N. O., Michaelkirchplatz 13, Abt. 456.

ŽAGAR

ki razume na polnojarjenik in venecjanko ter brusiti žage smirkele, se sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe na: A. Rovar, parna žaga, Cel pri Vipavi. 2016

Na prodaj

je v Ljubljani na prometnem kraju velika hiša z dvoriščem in gospodarskim poslojem. Kupci naj se ogledajo v moji pisarni. Dr. Anton Švigelj, odvetnik v Ljubljani, Dalmatinova ulica 11. 2020

Starejši uradnik

zmožen slovenskega in nemškega jezika, verziran v sodnijski in politično uradni praksi, išče službo kot očiški tajnik ali knjigovodja pri kakem podjetju, v kaki večji občini na deželi. — Ponudbe pod „št. 25 2013“ na upr. „Slov. Nar.“

Prav dober sadni mošt

500 hl se prodaja. Proda se tudi 120 hl belega in rdečega vina (Schilcher). M. Wilcher, Gradec, Annenstrasse 61. 2051

Spreten, zanesljiv skladiščnik

se išče za večjo trgovino na Spodnjem Stajerskem. Prosilci, ki znajo slovensko, imajo prednost. Hrana in stanovanje preskrbi trgovina. — Plača po dogovoru. Ponudbe pod „Glasb. list. 777“ na anončno ekspedicijo Kienreich v Gradcu.

G. F. Jurásek

uglaševalec klavirjev in trgovac z glasbilo Ljubljana, Wolfova ulica 12. Edina konces. trdka za uglaševanje klavirjev in harmonijev ter popravila vseh glasbil. Vsa ta dela izvršujem strokovno in ceno. Glasbenim šolam uglašuje izključno le G. F. Jurásek.

Nov kažipot za bolnike

Sestavljen sem spis, ki v njem tisočim trpečim kažem edino možno pot do ozdravljenja. Ta kažipot ne stane vinarja in ga pošljem vsakomur, kdor se čuti bolnega, slabega in obupanega, zastoji. Moj spis je rezultat 50letnega študija in premišljanja, vsebuje celo množico praktičnih izkušenj in dokazov od odličnih mož znanosti.

Kdor se hoče rešiti

bo sledil mojem pouku, ki je že tisočim pomagal. Naj je nastala bolezen vsled skrbni, tuge, prenapora, ali vsled

lahkomiselnosti in nezmernosti,

vsem trpečim, dela nevoljnim in neenergičnim pokazem znanstveno in naravno pot k ozdravljenju živčnih bolezni, nespanca, delamrznosti, telesne in duševne oslabelosti, trganja v udih, glavobola, ovir prebave in želodčnih težkoč ter mnogo drugih bolezni. Pišite še danes dopisnico in zahtevajte gratis in franko

moj kažipot!

Dopisnico naslovite: 2083 E. Pasternack, Berlin, N. O., Michaelkirchplatz 13, Abt. 456.

Sprejmeta se

na hrano in stanovanje. Naslov pove uprav. „Slov. Naroda“. 2022

Kožna garnitura

modra hiša ali podobno se kupi. — Ponudbe z navedbo cene pod „Kožuh 2067“ na upravništvo „Slov. Nar.“

Zlata ura in dolga verižica

(tekina zlato) se prodaja. Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“. 2093

Dober izurjen življenja

in učenka se takoj sprejmeta pri M. Gogala, mazar na Blodu. 2067

Mizarski pomočnik

se sprejme takoj v trajno delo za poštvo pri M. Gogala, mazar na Blodu. 2067

Proda se KOZA

z dvema mladičema. — Karlova cesta 4. 2104

Ode se takoj lepo MEBOVANA SOBA.

v Ljubljani. — Naslov se šteje v upravništvo „Slov. Naroda“. 2108

98% žveplo

čistopisni produkt v večjih množinah se odda. Ponudbe pod „Žveplo 2046“ na upravništvo „Slov. Naroda“.

Oskrbo

1866 soliden, pošten Hrvat (uradnik, samec) za 1 ali 2 dni v tednu pri naši boljši starihi brez otrok, bolj sredi Ljubljane. Prihaja lahko tudi življa. Ponudbe pod „Absteigquartier 2070“ na upravništvo „Slov. Naroda“.

Mlad, vojašine prosti URADNIK

z vsakeletno izobrazbo in prasko v letni vojni, išče premenne službe kje v Alpah, deželah. Ponudbe na uprav. „Slov. Nar.“ pod „Kochgraben 2077“.

Tesarje in mizarje

proti dobremu plačilu (za hrano in stanovanje) skrbijo sprejme **ANTON STERNER**, Ljubljana, Jeranova ulica št. 11. 175

Krmilna pesa

prava severonemška, se dobi pri **Sever & Komp.** preje Peter Lassar, Ljubljana, Marijin trg. 1914

Vsakovrstne slamnike, slamnate torbice (cekarie) predprožnike, slamnate šolne priporočam gosp. trgovcem za obila naročila
FRAN CERAR, tovarna slamnikov v Štobu pošta Domžale pri Ljubljani.

Hrašte

izpušča grinte, srebrčice in druge kožne bolezni odpravi hitro in sigurno **Paratol**, domače mazilo. Ne umaze, je brez vonja, zato uporabno tudi čez dan. Veliki lonček K 350, drobniji K 6.—. Dalje Paratol tresni prašek za varstvo občutljive kože, škatljica K 250. Oboje se dobi proti vpslatvi zneska od lekarnarja **M. Kleina Paratol** tvornici v Budimpešti, VII-24, Rózsza utca 12.

Kupi se

10-12 dobrih kozmlekaric
Natančne ponudbe s ceno na cementno tvornico na Zidanem mestu, Štajersko. 2095

Miši, podgane, stenice, ščurki.

Izdelava in razpošiljanje preskuseno radikalno učinkovitih uničevalnih sredstev, za katera dobivamo vsak dan priznalna pisma. — Zoper podgane in miši K 5.—. Proti ščurkom in ščurkom K 4.50. Tinktura zoper stenice K 2.—. Uničevalec moljev K 2.—. Prašek zoper mršes K 1.50 in 3 K. Razprševalec k temu K 1.20. Tinktura zoper človeške uši K 1.20, za živalske uši K 1.50. Prašek zoper uši v obleki in perilu K 2.—. Tinktura zoper pajke bolne K 1.20. Tinktura zoper mršes na drevesih in zelenjavi (rastlinske škodljivci) K 3.—. Pošilja se po povzetju. — Zavod za uničevanje mršesa **M. Šušter**, Zagreb 15, Petrinjska ul. 3. 1099

DAMSKA

MESEČNA PREVEZA
zdravniško priporočena. Varuje pred prehlajenjem, dobro vsesava, pije, komodna in praktična, varčuje perilo, se dobro pere ter ostane vedno mehka. Kompletna garnitura K 6-50, 8.—, na leta trpežna K 12.—, 16.—, najfinjša K 20.—, 25.— in 30.—. Pošto 95 vinarjev. V varstvo žensk izmišljen aparat 25.—, 30.—, 32.—, do 38.—. Pošiljatev diskretna. Higijena blaga trgovina **Sl. Potok**, Dunaj, VI. Stiegenasse 15. 1199

Kupujem zmedene

ženske lase.

Stefan Strmoli,

Ljubljana, Pod Zračno št. 3.

POZOR! Zaradi vpoklicanja v vojaško službovanje je lokal odprti samo za prodajo blaga in sicer vsaki dan samo od 9. do pol 1. in v nedeljo od 8. do 11. ure dop.

Srbečico, hraste, lišaje

odstrani prav naglo dr. Plesch-a izvir. postav. varovano „**SKABAFORM**“ rujavu mazilo. Popolnoma brez duha in ne maže. Poskusni lonček K 2-30, veliki K 4.—, porcija za redno K 11.—.
— **Dr. E. Plesch's** Krons-Apotheka (dyör), Raab Ogrska. —
Zaloga za Ljubljano in okolice: **Lekarna „pri slovesu“**, Ljubljana, Marijin trg. 880
Pozor na varstveno znamko „**SKABAFORM**“

MODNI SALON

Rozi Fabčič

Rimska cesta št. 6.

Priloga velike izbire

SLAMNIKOV

od K 15.— naprej. V zalogi imam vedno sveže dunajške modele in žalno klobuka po možno najnižjih cenah. Sprejme se delavka in učenka. 1673

Prostovoljna prodaja posestev.

Prodaja se prostovoljno na lepem in zdravem mestu, 4 km. od Ljubljanske ceste ležeče posestve v velikosti 240 orolov. Od tega je 15 orolov njiv, 5 orolov vrta in sadovnjaka, 4 orole travnika, 7 orolov vinograde, 190 orolov lose, drugo pašniki z novo prizemno hišo in gospodarskimi poslopji. — Cena 350.000 kron. Blizja pojasnila daje **Mijo Ribič** ob. tajnik v Netretici pri Karlovcu, Hrvaško. 1656

Lepota je sreča!

Po dolgoletnem raziskavanju na polju negovanja lepote se je končno posrečilo, najti novo metodo, po kateri se vse nadležne kožne nečistosti kot pege, zajedci, mozolji, gube, nosna in obrazna rdečica tekom nekaj dni sigurno odstranijo na kar zadobi obraz, tudi pri starejših damah, mladostno sveže rožnato lice. Učinek je presenetljiv in ta recept so sijajno priporočili sloveči zdravniki. Tisoči prostovoljnih priznanj! Vsakomur dajem proti retour-znamki popolnoma zastonj pojasnila. Pišite takoj na: **L. Docter**, Dunaj 56, Predal 19. oddelk 36. 1192

Vsak trgovec naj čita!

Kdor je enkrat poskusil mojo barvo za obleko „International“ ta se je prepričal, da je edino ta barva pristna in zanjemeno dobra. Vsak se lahko osebno prepriča, kako jo vsi dosedanja naročniki hvalijo. Vsak zavojček ima navodilo.

100 zavojčkov stane K 50.—, 500 zavojčkov po 45.— K za 100 zav., 1000 zavojčkov po 40.— K za 100 zav.

Prosto poštine. — Zahtevajte cenik drugih predmetov. 1999

Se priporoča **Rudolf Čotič, Vrhnika.**

E I 139/17/8.

Dražbeni oklic.

Dne 23. maja 1918 dopoldne, ob pol 12. uri vršila se bo v **Mojstrani št. 20** dražba zemljišča vl. št. 87 kat. obč. Dovje, obstoječega iz hiše št. 20 v Mojstrani, 2 zag. vrta, travnika in gozdov.

Cenilna vrednost in najmanjši ponudek, pod katerim se ne prodaja, znaša 22.197 K 16 h.

Prodaja se bo vršila po parcelah.

Na zemljišču zavarovanim upnikom se pridrži njih zastavna pravica brez ozira na doseženo skupilo.

Dražbeni pogoji in listine, tiče se draženega zemljišča se morejo vpogledati pri podpisnem sodišču med uradnimi urami.

C. k. okr. sodišče v Kranjski gori, odd. II.

dne 18. aprila 1918.

2027

Ponos gospodinj Najboljše nadomestilo za

škrob za perilo

„DANIA“

od c. kr. kmetijsko-kem. preizkuš. in splošnega avstr. društva lekarnarjev na Dunaju preiskano: perilu z jamčeno popolnoma neškodljivo.

Lastnost: „DANIA“ spaja vse lastnosti originalnega kakor pšeničnega, riževega, ječmenovega, krompirjevega, kuhalnega in surovega škroba in se enako lahko rabi za vse industrijalne in domače namene. — Neutrpijivo za vsako gospodinjstvo, bolnice, samostane, pralnice, industrije itd. Dobiva se po vseh lekarnah, drogerijah, specializiranih, parfimerijah in podobnih prodajalnicah v originalnih zavitkih z natančnim navodilom po 20 h in K 1-50. 2079

Za posamezne kraje se solventnim trgovcem oddajo edine prodaje, da se izključno verizno trgovanje. — Preprodajalci dobe uspešno reklamo in visok rabat. Zavedna vprašanja je naslavljati na general. razpečevališče za Kranjsko

Milan Hočevar v Ljubljani.

Posrednik pri prodaji in nakupu vse vrste vrednostnih papirjev, finančne varnosti dobe in dovoljuje

aprovizacijske kredite.

aprovizacijske kredite.

aprovizacijske kredite.

aprovizacijske kredite.

aprovizacijske kredite.

aprovizacijske kredite.

aprovizacijske kredite.

aprovizacijske kredite.

aprovizacijske kredite.

aprovizacijske kredite.

aprovizacijske kredite.

aprovizacijske kredite.

Dr. A. Botteri

primarij deželne bolnice za očne bolezni
ordinira zopet radno (Boethovnova ulica 6).

Sprejme se

prodajalka

specijalne stroke zmožna, prva moč, pri trdki **Ivan Ferdan** v Ljubljani. Hrana in stanovanje po dogovoru, eventualno v hiši. 2101

Naznanilo!

Staroznana pizenjska restavracija **Schmitt v Gradišču št. 2.**

je zaradi opustitve častniške kuhinje etapnega štacijskega poveljenišva zopet v polnem obratu. — Izborna kuhinja po meščanskih cenah. Vino in pivo ves dan — tudi čez ulico. — Velik senčnat vrt. 1849

JOSIPINA SCHMITT, restavraterka.

SOLALI

najboljše cigaretni papirji

trgovina z cigaretnim papirjem dvorba z omejeno zavezo štetosobalacija.

A VIII 903/17—6.

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani je po prošnji dedičev po **Marjeti Anžič**, posestnici v **Bizoviku št. 56**, na prodaj po javni dražbi sledeča nepremičnina, za katero se je ustanovila pristavljena izključna cena in sicer zemljišče vl. št. 98 kat. občine **Bizovik**, obstoječe iz parcele št. 124 hiša št. 56 v Bizoviku in 487 vrti okrog nje za 8.000 K.

Dražba se bo vršila dne 13. maja 1918 ob 3. uri popoldne pri hiši št. 56 v Bizoviku.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je plačati pri sodišču.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati ondi soba št. 32 med uradnimi urami.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, odd. VIII.

dne 30. aprila 1918.

2119

Vučkovičeva IPOZORI!

„Kubakava“ nadomestilo

„MILKA“

„MILKA-SOPULIN“ snežno beli lug

„MILKA“ Kristal vanilin-sladkor

„MILKA“ prašek za peko.

Dišavo, poper, paprika, oimet čisti gar., piment, klinčki, lanet, kocka za juho in golaž, ruski čaji, mliho za brilenje, toaletno mliho, kekel in vse druga kolonialna roba dobi se edino po najnižjih dnevnih cenah pri solidni in znani trdnici

GJORGJE VUCKOVIC

Prva zagrebška importna in eksportna agenturno komisionalna trgovina in tovarna „MILKA“ proizvođač s skladiščem na debelo

ZAGREB, Nikoličeva 9.

Zahtevajte cenike! 1161 Doktor je zaloga!

Kr. zemaljsko lječilište TOPUSKO.

Sezona od 1. maja do 30. septembra.

INDIKACIJE revmatične in druge bolezni sklepov in mišic, protin, neuralgije, zlasti ischias in ženske bolezni.

ČRESELNE KOPELI in kopeli z oglikovo kislino, masaža in elektroterapija

RADIOAKTIVITETA vrelca v veliki mori znane vrste dokazana.

TEMPERATURA VODE 59° C.

UGODNO BLAGO PODNEBJE.

ŽEL EZNIŠKA POSTAJA proge **KARLOVEC-GAPRAČ**, pošta, brezjav, javna lekarna.

KRASNA ŠETALIŠČA koncerti, tombole, glazba.

Radi navala gostov, je potrebno julija in avgusta sobe naročiti naprej.

Prospekte in navodila daje brezplačno: **Ravnateljstvo kr. zemaljskog lječilišta.**

Ravnateljstvo kr. zemaljskog lječilišta.

Ravnateljstvo kr. zemaljskog lječilišta.

Ravnateljstvo kr. zemaljskog lječilišta.

Ravnateljstvo kr. zemaljskog lječilišta.

Ravnateljstvo kr. zemaljskog lječilišta.

Ravnateljstvo kr. zemaljskog lječilišta.

Ravnateljstvo kr. zemaljskog lječilišta.

Ravnateljstvo kr. zemaljskog lječilišta.

Ravnateljstvo kr. zemaljskog lječilišta.

Ravnateljstvo kr. zemaljskog lječilišta.

Ravnateljstvo kr. zemaljskog lječilišta.

Ravnateljstvo kr. zemaljskog lječilišta.

Starejši zakonski par brez otrok 1880

stanovanje, 2 sobi

za avgust. Ponudbe pod „Mir 2059“

na upravnishvo „Slovenskega Naroda.“

KISLO VODO

in vino razpošilja 1768

A. Oset p. Guštanj Koroško.

Atelier

umetniško sestavljenih ročnih del. Začetni in gotove koralske terbiče, story blazine l. t. d. 1638

Minka Detičkova,

Kralj. Vinohrady, Jungman. tr. 94.

Vinski sodi.

tudi rabljeni, različne velikosti,

se kupijo.

Ponudbe na „Rosenkranz“, poštni predal, Ljubljana.

Framydol je sredstvo za po-

mlajenje las, ki rdeče, svetle in sive lase in brado za hitro temno pobarva.

1 steklenica s poštno vred K 3-25

Rydyol

je razlaga mila, ki živo pordeči lase. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštno vred K 2-45.

Naslov za naročila:

Jan. Grolich, Engel - Drogerie,

Brno št. 639, Moravsko.

Razprodajam

svoje trgovine z velikim skladiščem manufakturne in mešane stroke za jako ugodne cene.

Ustmene ponudbe na 2026

Vilim Pick, Zagreb,

Savska cesta 68.

KURNIKI

kompletni v vsaki velikosti,

stroji za valjenje

za poljedelce in veleposesnike,

mlini za kosti

za pripravo krme (za ročni obrat in gonilni silo) se kupijo najbolje pri

Nickerl & Co., d. z. o. z.

specijalno podjetje za racionalno rezo perutnine in drobitelj.

Inzeratori 63 pri Dunaju.

Zahtevajte veliki katalog, učna knjiga 63 proti vpslatvi 1 K v znamkah.

Kupujem:

les za jame od 12 cm naprej na mt

mehak okrogel les,

smrekovo lubje jansko in le-čezlo } tojnje

konstancij les } od 10 cm naprej

hrastov les

Prosim ponudbe s skrajnimi cenami, množino in navedbo roka za oddajo 1745

Vinko Vabič, Žalec, 8

Spodnje štajersko.

Kuaintno poslovanje. Takojšnje plačilo proti duplikatom.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

„Dejalska glavnica 10.000.000 kron.“

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond okroglo 2.000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici sedaj v Ljubljani, in Celju.

Sprejema

vloge na knjižice in tekoči račun

proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaje vse vrste vrednostnih papirjev, finančne varnosti dobe in dovoljuje

aprovizacijske kredite.

Zanesljiva prodajalica
vseh strokov, samostojna moč, želi
vselej mesto premeniti. — Cenjene
ponudbe pod „Samostojnost 1889“ na
„Slovenskega Naroda“.

Iste se kontoristinja
vseh strokov, samostojna moč, želi
vselej mesto premeniti. — Cenjene
ponudbe pod „Samostojnost 1889“ na
„Slovenskega Naroda“.

Zamaški
problemi, stari od
sedov, sampanjski
zamaški, stari ne-
slomljeni zamaški
— od steklenic
— do K 30, novi K 65
(majhni zamaški tudi draže)
— kupujejo vseh čas. — Po povzetju
— za vsako pošiljko vzorec naprej.
— Vseh možnih pridem na kraj
— v zvezi s. DUNAJ, Dunaj K.
— 12. št. 12. — Telefon 1483 IV. 1617

Zamaški
problemi, stari od
sedov, sampanjski
zamaški, stari ne-
slomljeni zamaški
— od steklenic
— do K 30, novi K 65
(majhni zamaški tudi draže)
— kupujejo vseh čas. — Po povzetju
— za vsako pošiljko vzorec naprej.
— Vseh možnih pridem na kraj
— v zvezi s. DUNAJ, Dunaj K.
— 12. št. 12. — Telefon 1483 IV. 1617

Josip Jug
glavni in likarski mojster
Dobrota, Rimska cesta št. 16.
— pripravi cenjenemu občini-
— za vsa v to stroko spadajoča
— dela, da delam samo s
— posrednim sročem.

GOSPODJE
Brivaj aparat ponikljan,
— klinjani K 4., 6., 1a.
— posreben, dvorezne klinje
K 8., 10., težko posre-
— ben, eleganten tulj kompl.
K 12., 15., special. vrsta
K 18., 20., sistem Gilette
K 22., 24., 26., 28., 30.,
— 32., 34., 36., 38., 40.,
— 42., 44., 46., 48., 50.,
— 52., 54., 56., 58., 60.,
— 62., 64., 66., 68., 70.,
— 72., 74., 76., 78., 80.,
— 82., 84., 86., 88., 90.,
— 92., 94., 96., 98., 100.,
— 102., 104., 106., 108.,
— 110., 112., 114., 116.,
— 118., 120., 122., 124.,
— 126., 128., 130., 132.,
— 134., 136., 138., 140.,
— 142., 144., 146., 148.,
— 150., 152., 154., 156.,
— 158., 160., 162., 164.,
— 166., 168., 170., 172.,
— 174., 176., 178., 180.,
— 182., 184., 186., 188.,
— 190., 192., 194., 196.,
— 198., 200., 202., 204.,
— 206., 208., 210., 212.,
— 214., 216., 218., 220.,
— 222., 224., 226., 228.,
— 230., 232., 234., 236.,
— 238., 240., 242., 244.,
— 246., 248., 250., 252.,
— 254., 256., 258., 260.,
— 262., 264., 266., 268.,
— 270., 272., 274., 276.,
— 278., 280., 282., 284.,
— 286., 288., 290., 292.,
— 294., 296., 298., 300.,
— 302., 304., 306., 308.,
— 310., 312., 314., 316.,
— 318., 320., 322., 324.,
— 326., 328., 330., 332.,
— 334., 336., 338., 340.,
— 342., 344., 346., 348.,
— 350., 352., 354., 356.,
— 358., 360., 362., 364.,
— 366., 368., 370., 372.,
— 374., 376., 378., 380.,
— 382., 384., 386., 388.,
— 390., 392., 394., 396.,
— 398., 400., 402., 404.,
— 406., 408., 410., 412.,
— 414., 416., 418., 420.,
— 422., 424., 426., 428.,
— 430., 432., 434., 436.,
— 438., 440., 442., 444.,
— 446., 448., 450., 452.,
— 454., 456., 458., 460.,
— 462., 464., 466., 468.,
— 470., 472., 474., 476.,
— 478., 480., 482., 484.,
— 486., 488., 490., 492.,
— 494., 496., 498., 500.,
— 502., 504., 506., 508.,
— 510., 512., 514., 516.,
— 518., 520., 522., 524.,
— 526., 528., 530., 532.,
— 534., 536., 538., 540.,
— 542., 544., 546., 548.,
— 550., 552., 554., 556.,
— 558., 560., 562., 564.,
— 566., 568., 570., 572.,
— 574., 576., 578., 580.,
— 582., 584., 586., 588.,
— 590., 592., 594., 596.,
— 598., 600., 602., 604.,
— 606., 608., 610., 612.,
— 614., 616., 618., 620.,
— 622., 624., 626., 628.,
— 630., 632., 634., 636.,
— 638., 640., 642., 644.,
— 646., 648., 650., 652.,
— 654., 656., 658., 660.,
— 662., 664., 666., 668.,
— 670., 672., 674., 676.,
— 678., 680., 682., 684.,
— 686., 688., 690., 692.,
— 694., 696., 698., 700.,
— 702., 704., 706., 708.,
— 710., 712., 714., 716.,
— 718., 720., 722., 724.,
— 726., 728., 730., 732.,
— 734., 736., 738., 740.,
— 742., 744., 746., 748.,
— 750., 752., 754., 756.,
— 758., 760., 762., 764.,
— 766., 768., 770., 772.,
— 774., 776., 778., 780.,
— 782., 784., 786., 788.,
— 790., 792., 794., 796.,
— 798., 800., 802., 804.,
— 806., 808., 810., 812.,
— 814., 816., 818., 820.,
— 822., 824., 826., 828.,
— 830., 832., 834., 836.,
— 838., 840., 842., 844.,
— 846., 848., 850., 852.,
— 854., 856., 858., 860.,
— 862., 864., 866., 868.,
— 870., 872., 874., 876.,
— 878., 880., 882., 884.,
— 886., 888., 890., 892.,
— 894., 896., 898., 900.,
— 902., 904., 906., 908.,
— 910., 912., 914., 916.,
— 918., 920., 922., 924.,
— 926., 928., 930., 932.,
— 934., 936., 938., 940.,
— 942., 944., 946., 948.,
— 950., 952., 954., 956.,
— 958., 960., 962., 964.,
— 966., 968., 970., 972.,
— 974., 976., 978., 980.,
— 982., 984., 986., 988.,
— 990., 992., 994., 996.,
— 998., 1000., 1002., 1004.,
— 1006., 1008., 1010., 1012.,
— 1014., 1016., 1018., 1020.,
— 1022., 1024., 1026., 1028.,
— 1030., 1032., 1034., 1036.,
— 1038., 1040., 1042., 1044.,
— 1046., 1048., 1050., 1052.,
— 1054., 1056., 1058., 1060.,
— 1062., 1064., 1066., 1068.,
— 1070., 1072., 1074., 1076.,
— 1078., 1080., 1082., 1084.,
— 1086., 1088., 1090., 1092.,
— 1094., 1096., 1098., 1100.,
— 1102., 1104., 1106., 1108.,
— 1110., 1112., 1114., 1116.,
— 1118., 1120., 1122., 1124.,
— 1126., 1128., 1130., 1132.,
— 1134., 1136., 1138., 1140.,
— 1142., 1144., 1146., 1148.,
— 1150., 1152., 1154., 1156.,
— 1158., 1160., 1162., 1164.,
— 1166., 1168., 1170., 1172.,
— 1174., 1176., 1178., 1180.,
— 1182., 1184., 1186., 1188.,
— 1190., 1192., 1194., 1196.,
— 1198., 1200., 1202., 1204.,
— 1206., 1208., 1210., 1212.,
— 1214., 1216., 1218., 1220.,
— 1222., 1224., 1226., 1228.,
— 1230., 1232., 1234., 1236.,
— 1238., 1240., 1242., 1244.,
— 1246., 1248., 1250., 1252.,
— 1254., 1256., 1258., 1260.,
— 1262., 1264., 1266., 1268.,
— 1270., 1272., 1274., 1276.,
— 1278., 1280., 1282., 1284.,
— 1286., 1288., 1290., 1292.,
— 1294., 1296., 1298., 1300.,
— 1302., 1304., 1306., 1308.,
— 1310., 1312., 1314., 1316.,
— 1318., 1320., 1322., 1324.,
— 1326., 1328., 1330., 1332.,
— 1334., 1336., 1338., 1340.,
— 1342., 1344., 1346., 1348.,
— 1350., 1352., 1354., 1356.,
— 1358., 1360., 1362., 1364.,
— 1366., 1368., 1370., 1372.,
— 1374., 1376., 1378., 1380.,
— 1382., 1384., 1386., 1388.,
— 1390., 1392., 1394., 1396.,
— 1398., 1400., 1402., 1404.,
— 1406., 1408., 1410., 1412.,
— 1414., 1416., 1418., 1420.,
— 1422., 1424., 1426., 1428.,
— 1430., 1432., 1434., 1436.,
— 1438., 1440., 1442., 1444.,
— 1446., 1448., 1450., 1452.,
— 1454., 1456., 1458., 1460.,
— 1462., 1464., 1466., 1468.,
— 1470., 1472., 1474., 1476.,
— 1478., 1480., 1482., 1484.,
— 1486., 1488., 1490., 1492.,
— 1494., 1496., 1498., 1500.,
— 1502., 1504., 1506., 1508.,
— 1510., 1512., 1514., 1516.,
— 1518., 1520., 1522., 1524.,
— 1526., 1528., 1530., 1532.,
— 1534., 1536., 1538., 1540.,
— 1542., 1544., 1546., 1548.,
— 1550., 1552., 1554., 1556.,
— 1558., 1560., 1562., 1564.,
— 1566., 1568., 1570., 1572.,
— 1574., 1576., 1578., 1580.,
— 1582., 1584., 1586., 1588.,
— 1590., 1592., 1594., 1596.,
— 1598., 1600., 1602., 1604.,
— 1606., 1608., 1610., 1612.,
— 1614., 1616., 1618., 1620.,
— 1622., 1624., 1626., 1628.,
— 1630., 1632., 1634., 1636.,
— 1638., 1640., 1642., 1644.,
— 1646., 1648., 1650., 1652.,
— 1654., 1656., 1658., 1660.,
— 1662., 1664., 1666., 1668.,
— 1670., 1672., 1674., 1676.,
— 1678., 1680., 1682., 1684.,
— 1686., 1688., 1690., 1692.,
— 1694., 1696., 1698., 1700.,
— 1702., 1704., 1706., 1708.,
— 1710., 1712., 1714., 1716.,
— 1718., 1720., 1722., 1724.,
— 1726., 1728., 1730., 1732.,
— 1734., 1736., 1738., 1740.,
— 1742., 1744., 1746., 1748.,
— 1750., 1752., 1754., 1756.,
— 1758., 1760., 1762., 1764.,
— 1766., 1768., 1770., 1772.,
— 1774., 1776., 1778., 1780.,
— 1782., 1784., 1786., 1788.,
— 1790., 1792., 1794., 1796.,
— 1798., 1800., 1802., 1804.,
— 1806., 1808., 1810., 1812.,
— 1814., 1816., 1818., 1820.,
— 1822., 1824., 1826., 1828.,
— 1830., 1832., 1834., 1836.,
— 1838., 1840., 1842., 1844.,
— 1846., 1848., 1850., 1852.,
— 1854., 1856., 1858., 1860.,
— 1862., 1864., 1866., 1868.,
— 1870., 1872., 1874., 1876.,
— 1878., 1880., 1882., 1884.,
— 1886., 1888., 1890., 1892.,
— 1894., 1896., 1898., 1900.,
— 1902., 1904., 1906., 1908.,
— 1910., 1912., 1914., 1916.,
— 1918., 1920., 1922., 1924.,
— 1926., 1928., 1930., 1932.,
— 1934., 1936., 1938., 1940.,
— 1942., 1944., 1946., 1948.,
— 1950., 1952., 1954., 1956.,
— 1958., 1960., 1962., 1964.,
— 1966., 1968., 1970., 1972.,
— 1974., 1976., 1978., 1980.,
— 1982., 1984., 1986., 1988.,
— 1990., 1992., 1994., 1996.,
— 1998., 2000., 2002., 2004.,
— 2006., 2008., 2010., 2012.,
— 2014., 2016., 2018., 2020.,
— 2022., 2024., 2026., 2028.,
— 2030., 2032., 2034., 2036.,
— 2038., 2040., 2042., 2044.,
— 2046., 2048., 2050., 2052.,
— 2054., 2056., 2058., 2060.,
— 2062., 2064., 2066., 2068.,
— 2070., 2072., 2074., 2076.,
— 2078., 2080., 2082., 2084.,
— 2086., 2088., 2090., 2092.,
— 2094., 2096., 2098., 2100.,
— 2102., 2104., 2106., 2108.,
— 2110., 2112., 2114., 2116.,
— 2118., 2120., 2122., 2124.,
— 2126., 2128., 2130., 2132.,
— 2134., 2136., 2138., 2140.,
— 2142., 2144., 2146., 2148.,
— 2150., 2152., 2154., 2156.,
— 2158., 2160., 2162., 2164.,
— 2166., 2168., 2170., 2172.,
— 2174., 2176., 2178., 2180.,
— 2182., 2184., 2186., 2188.,
— 2190., 2192., 2194., 2196.,
— 2198., 2200., 2202., 2204.,
— 2206., 2208., 2210., 2212.,
— 2214., 2216., 2218., 2220.,
— 2222., 2224., 2226., 2228.,
— 2230., 2232., 2234., 2236.,
— 2238., 2240., 2242., 2244.,
— 2246., 2248., 2250., 2252.,
— 2254., 2256., 2258., 2260.,
— 2262., 2264., 2266., 2268.,
— 2270., 2272., 2274., 2276.,
— 2278., 2280., 2282., 2284.,
— 2286., 2288., 2290., 2292.,
— 2294., 2296., 2298., 2300.,
— 2302., 2304., 2306., 2308.,
— 2310., 2312., 2314., 2316.,
— 2318., 2320., 2322., 2324.,
— 2326., 2328., 2330., 2332.,
— 2334., 2336., 2338., 2340.,
— 2342., 2344., 2346., 2348.,
— 2350., 2352., 2354., 2356.,
— 2358., 2360., 2362., 2364.,
— 2366., 2368., 2370., 2372.,
— 2374., 2376., 2378., 2380.,
— 2382., 2384., 2386., 2388.,
— 2390., 2392., 2394., 2396.,
— 2398., 2400., 2402., 2404.,
— 2406., 2408., 2410., 2412.,
— 2414., 2416., 2418., 2420.,
— 2422., 2424., 2426., 2428.,
— 2430., 2432., 2434., 2436.,
— 2438., 2440., 2442., 2444.,
— 2446., 2448., 2450., 2452.,
— 2454., 2456., 2458., 2460.,
— 2462., 2464., 2466., 2468.,
— 2470., 2472., 2474., 2476.,
— 2478., 2480., 2482., 2484.,
— 2486., 2488., 2490., 2492.,
— 2494., 2496., 2498., 2500.,
— 2502., 2504., 2506., 2508.,
— 2510., 2512., 2514., 2516.,
— 2518., 2520., 2522., 2524.,
— 2526., 2528., 2530., 2532.,
— 2534., 2536., 2538., 2540.,
— 2542., 2544., 2546., 2548.,
— 2550., 2552., 2554., 2556.,
— 2558., 2560., 2562., 2564.,
— 2566., 2568., 2570., 2572.,
— 2574., 2576., 2578., 2580.,
— 2582., 2584., 2586., 2588.,
— 2590., 2592., 2594., 2596.,
— 2598., 2600., 2602., 2604.,
— 2606., 2608., 2610., 2612.,
— 2614., 2616., 2618., 2620.,
— 2622., 2624., 2626., 2628.,
— 2630., 2632., 2634., 2636.,
— 2638., 2640., 2642., 2644.,
— 2646., 2648., 2650., 2652.,
— 2654., 2656., 2658., 2660.,
— 2662., 2664., 2666., 2668.,
— 2670., 2672., 2674., 2676.,
— 2678., 2680., 2682., 2684.,
— 2686., 2688., 2690., 2692.,
— 2694., 2696., 2698., 2700.,
— 2702., 2704., 2706., 2708.,
— 2710., 2712., 2714., 2716.,
— 2718., 2720., 2722., 2724.,
— 2726., 2728., 2730., 2732.,
— 2734., 2736., 2738., 2740.,
— 2742., 2744., 2746., 2748.,
— 2750., 2752., 2754., 2756.,
— 2758., 2760., 2762., 2764.,
— 2766., 2768., 2770., 2772.,
— 2774., 2776., 2778., 2780.,
— 2782., 2784., 2786., 2788.,
— 2790., 2792., 2794., 2796.,
— 2798., 2800., 2802., 2804.,
— 2806., 2808., 2810., 2812.,
— 2814., 2816., 2818., 2820.,
— 2822., 2824., 2826., 2828.,
— 2830., 2832., 2834., 2836.,
— 2838., 2840., 2842., 2844.,
— 2846., 2848., 2850., 2852.,
— 2854., 2856., 2858., 2860.,
— 2862., 2864., 2866., 2868.,
— 2870., 2872., 2874., 2876.,
— 2878., 2880., 2882., 2884.,
— 2886., 2888., 2890., 2892.,
— 2894., 2896., 2898., 2900.,
— 2902., 2904., 2906., 2908.,
— 2910., 2912., 2914., 2916.,
— 2918., 2920., 2922., 2924.,
— 2926., 2928., 2930., 2932.,
— 2934., 2936., 2938., 2940.,
— 2942., 2944., 2946., 2948.,
— 2950., 2952., 2954., 2956.,
— 2958., 2960., 2962., 2964.,
— 2966., 2968., 2970., 2972.,
— 2974., 2976., 2978., 2980.,
— 2982., 2984., 2986., 2988.,
— 2990., 2992., 2994., 2996.,
— 2998., 3000., 3002., 3004.,
— 3006., 3008., 3010., 3012.,
— 3014., 3016., 3018., 3020.,
— 3022., 3024., 3026., 3028.,
— 3030., 3032., 3034., 3036.,
— 3038., 3040., 3042., 3044.,
— 3046., 3048., 3050., 3052.,
— 3054., 3056., 3058., 3060.,
— 3062., 3064., 3066., 3068.,
— 3070., 3072., 3074., 3076.,
— 3078., 3080., 3082., 3084.,
— 3086., 3088., 3090., 3092.,
— 3094., 3096., 3098., 3100.,
— 3102., 3104., 3106., 3108.,
— 3110., 3112., 3114., 3116.,
— 3118., 3120., 3122., 3124.,
— 3126., 3128., 3130., 3132.,
— 3134., 3136., 3138., 3140.,
— 3142., 3144., 3146., 3148.,
— 3150., 3152., 3154., 3156.,
— 3158., 3160., 3162., 3164.,
— 3166., 3168., 3170., 3172.,
— 3174., 3176., 3178., 3180.,
— 3182., 3184., 3186., 3188.,
— 3190., 3192., 3194., 3196.,
— 3198., 3200., 3202., 3204.,
— 3206., 3208., 3210., 3212.,
— 3214., 3216., 3218., 3220.,
— 3222., 3224., 3226., 3228.,
— 3230., 3232., 3234., 3236.,
— 3238., 3240., 3242., 3244.,
— 3246., 3248., 3250., 3252.,
— 3254., 3256., 3258., 3260.,
— 3262., 3264., 3266., 3268.,
— 3270., 3272., 3274., 3276.,
— 3278., 3280., 3282., 3284.,
— 3286., 3288., 3290., 3292.,
— 3294., 3296., 3298., 3300.,
— 3302., 3304., 3306., 3308.,
— 3310., 3312., 3314., 3316.,
— 3318., 3320., 3322., 3324.,
— 3326., 3328., 3330., 3332.,
— 3334., 3336., 3338., 3340.,
— 3342., 3344., 3346., 3348.,
— 3350., 3352., 3354., 3356.,
— 3358., 3360., 3362., 3364.,
— 3366., 3368., 3370., 3372.,
— 3374., 3376., 3378., 3380.,
— 3382., 3384., 3386., 3388.,
— 3390., 3392., 3394., 3396.,
— 3398., 3400., 3402., 3404.,
— 3406., 3408., 3410., 3412.,
— 3414., 3416., 3418., 3420.,
— 3422., 3424., 3426., 3428.,
— 3430., 3432.,